

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ ความรู้ ความตระหนัก
และการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

นางสาวพัชรา ระบบกิจการดี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตรพัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2545

ISBN 974-17-1769-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

MEDIA EXPOSURE TO ANIMAL-ABUSING PROBLEMS, KNOWLEDGE,
AWARENESS AND SUPPORT FOR NON-GOVERNMENTAL
ORGANIZATIONS FOR ANIMAL-RELATED HELP

Miss Patchara Rabobkitkarndee

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Development Communication

Department of Public Relations

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2002

ISBN 974-17-1769-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ ความรู้
ความตระหนัก และการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและ
สงเคราะห์สัตว์

โดย

นางสาวพัชรา ระบบกิจการดี

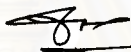
สาขาวิชา

นิเทศศาสตร์พัฒนาการ

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์อุบลวรรณ ปิติพัฒนะไมเขต

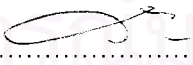
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

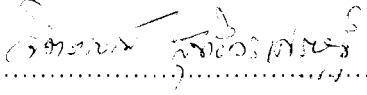

.....คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธรวดี บุญลือ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ อุบลวรรณ ปิติพัฒนะไมเขต)

.....กรรมการ
(ดร.วิเชียร เกตุสิงห์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.จิตราภรณ์ สุทธิวรเศรษฐ์)

พัชรา ระบบกิจการดี : การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ ความรู้ ความตระหนักและการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์. (MEDIA EXPOSURE TO ANIMAL - ABUSING PROBLEMS, KNOWLEDGE, AWARENESS AND SUPPORT FOR NON - GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS FOR ANIMAL - RELATED HELP) อ. ที่ปรึกษา : รศ.อุบลวรรณ ปิติพัฒนาเมษิต, 158หน้า. ISBN 974-17-1769-5.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร และความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ ความรู้ ความตระหนัก และการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 462 คน ในเขตกรุงเทพมหานคร ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การหาค่าสถิติแบบ t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบ ANOVA และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ซึ่งประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประชาชนส่วนใหญ่ในกรุงเทพมหานครมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชนในระดับต่ำถึงปานกลาง มีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจและสื่อบุคคลในระดับต่ำ นอกจากนี้ยังพบว่าประชาชนมีความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ในระดับสูง ส่วนความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ในระดับต่ำมาก
2. ผู้ที่มีเพศและรายได้ต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อโดยรวม สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคลแตกต่างกัน ผู้ที่มีอายุและอาชีพต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจแตกต่างกัน ผู้ที่มีการศึกษาต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อบุคคลแตกต่างกัน
3. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคลมีความสัมพันธ์เชิงลบกับความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์
4. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ สื่อบุคคล ไม่มีความสัมพันธ์กับความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์
5. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ สื่อบุคคล มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์
6. ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์
7. ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์
8. ความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ ไม่มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์
9. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์จากสื่อบุคคลมีอิทธิพลต่อการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ของประชาชนมากที่สุด

ภาควิชา	การประชาสัมพันธ์	ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชา	นิเทศศาสตร์พัฒนาการ	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา	2545	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

4385102828 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD: MEDIA EXPOSURE, KNOWLEDGE, AWARENESS, SUPPORT, ANIMAL-ABUSING

PATCHARA RABOBKITKARNDEE : MEDIA EXPOSURE TO ANIMAL-ABUSING PROBLEMS, KNOWLEDGE, AWARENESS, AND SUPPORT FOR NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS FOR ANIMAL-RELATED HELP. THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF. UBOLWAN PITIPATTANACOSIT, 158 pp. ISBN 974-17-1769-5.

The purposes of this research is to study media exposure to animal-abusing problems, the correlation among media exposure, knowledge, awareness and support for non-governmental organizations for animal-related help. Questionnaires were used to collect data from a total of 462 samples. Frequency, percentage, mean, t- test, One-way ANOVA and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient were used for data analysis. SPSS for windows program was used for data processing.

The results of the study are as follows:

1. Most people are exposed to information on problem of animal-abusing via mass media specialized and interpersonal media at low level. Their support for non-governmental organizations for animal related help are also at low level. However their knowledge are moderate and awareness are high.
2. People different in sex and income are exposed to specialized and interpersonal media differently . Those different in age and occupation are exposed to specialized media differently. People with different in education are exposed to interpersonal media differently.
3. Media exposure to animal-abusing problems by mass, specialized and interpersonal media are negatively correlated with knowledge of animal-abusing problems and the performance of non-governmental organizations for animal- related help.
4. Media exposure to animal-abusing problems via mass,specialized and interpersonal media are not correlated significantly with their awareness regarding animal-abusing problems and the non-governmental organizations for animal-related help.
5. Media exposure to animal-abusing problems on mass,specialized and interpersonal media are positively correlated with their support to non-governmental organizations for animal-related help.
6. Knowledge are positively correlated with their awareness regarding animal-abusing problems and the importance of non-governmental organizations for animal related help.
7. Knowledge are negatively correlated with their support to non-governmental organizations for animal-related help.
8. Awareness are not correlated significantly with their support to non-governmental organizations for animal-related help.
9. Media exposure to animal-abusing problems and the performance of the non-governmental organizations for animal-related help via interpersonal media is the best explain their support for non-governmental organizations for animal-related help.

Department	<u>Public Relations</u>	Student's signature	_____
Field of study	<u>Development Communication</u>	Advisor's signature	_____
Academic year	<u>2002</u>	Co-advisor's signature	_____

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความช่วยเหลืออย่างยิ่งของ รศ.อุบลวรรณ ปิติพัฒน์ โสมชิต อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งกรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็น รวมทั้งให้คำปรึกษาที่ดี ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัยมาตลอด ผู้วิจัยจึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ รวมทั้งขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.ธนวดี บุญดี และรศ.ดร.จิตราภรณ์ สุทธิวรเศรษฐ์ ซึ่งกรุณาเป็นประธานกรรมการและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้คำแนะนำ ในด้านต่างๆ อันเป็นประโยชน์ ซึ่งทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้วิจัยขอ กราบขอบพระคุณ ดร.วิเชียร เกตุสิงห์ ซึ่งกรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งกรุณาให้ ความรู้ และคำปรึกษา แนะนำในเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนการ แปลผลข้อมูลอย่างละเอียด

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อนๆ และญาติพี่น้องทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ญัฐพร (เปิ้ล) ธนะชาติ (อู๋) พรเพ็ญ (เพ็ญ) น้องสาว และน้องชายที่ แส่นน่ารักที่ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยในทุกเรื่องโดยปราศจากเงื่อนไขและเปี่ยมไปด้วยความเต็มใจ

บุคคลสำคัญที่สุดที่ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง คือ คุณพ่อ คุณแม่ (คุณพิชัยและคุณพจนีย์ ระบบกิจการดี) ผู้ซึ่งคอยให้การช่วยเหลือ สนับสนุน ตลอดจนเป็นกำลังใจที่ วิเศษสุดแก่ผู้วิจัยในยามที่ท้อแท้และเหนื่อยล้า ให้กลับมีพลังสามารถจัดการกับปัญหาและฟันฝ่า อุปสรรคต่างๆ จนสำเร็จการศึกษาได้ในที่สุด

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะมีคุณค่าและเป็นประโยชน์กับ ทุกท่านที่ให้ความสนใจบ้างไม่มากก็น้อย และหวังว่าผลการวิจัยในครั้งนี้คงจะมีส่วนช่วยให้สัตว์น้อย ใหญ่ทั้งหลายที่เป็นเพื่อนร่วมโลก เป็นเพื่อนแก้เหงา และเป็นเพื่อนที่ซื่อสัตย์ ได้รับการเหลียวแลและ ช่วยเหลือให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

พัชรา ระบบกิจการดี

เมษายน 2546

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ	
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	13
ปัญหำนำการวิจัย.....	14
สมมติฐานการวิจัย.....	14
ขอบเขตการวิจัย.....	15
นิยามศัพท์.....	15
ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ.....	17
2 ทฤษฎีแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
ทฤษฎีทางการสื่อสาร.....	18
แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร.....	20
ทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารมวลชน.....	24
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพของสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ สื่อบุคคล.....	26
แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของผู้รับสาร.....	31
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้.....	37
แนวคิดเกี่ยวกับความตระหนัก.....	40
แนวคิดเกี่ยวกับองค์การสาธารณสุข.....	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
1. ระเบียบวิธีวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	51
กลุ่มตัวอย่าง.....	51
วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	52
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	53
การทดสอบเครื่องมือ.....	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	57
เกณฑ์การให้คะแนน.....	57
การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
4. ผลการวิจัย.....	61
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา.....	62
1. ข้อมูลลักษณะทางประชากร.....	62
2. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์.....	67
3. ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ของ องค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์.....	81
4. ความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และความสำคัญของ องค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์.....	83
5. การสนับสนุนขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์.....	90
ตอนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน.....	98
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	115
สรุปผลการวิจัย.....	116
อภิปรายผลผลการวิจัย.....	124
ข้อเสนอแนะ.....	137
รายการอ้างอิง.....	139
ภาคผนวก.....	144
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	158

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ.....	63
2	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ.....	63
3	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา.....	64
4	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ.....	65
5	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้.....	66
6	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้/รายจ่าย.....	67
7	แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชน.....	68
8	แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจ.....	69
9	แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล.....	70
10	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชน.....	71
11	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจ.....	72
12	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อบุคคล.....	73
13	แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสื่อที่ได้รับความรู้ความเข้าใจในเรื่องปัญหาการทารุณกรรมสัตว์มากที่สุด.	74
14	แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาเหตุของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์.....	75

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15 แสดงโอกาสการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ในเรื่องประเภทของสัตว์ที่ถูกทารุณกรรม.....	76
16 แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชนประเภทต่างๆ.....	77
17 แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะการใช้ภาษาไทยนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ในสื่อประเภทต่างๆ.....	78
18 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความสามารถในการตอบคำถามวัดความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์.....	80
19 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์.....	82
20 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์.....	83
21 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์.....	89
22 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการสนับสนุนขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์.....	90
23 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการสนับสนุนขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์.....	94
24 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยที่มีผลต่อการสนับสนุนขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์.....	95

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
25	แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับอิทธิพลของสิ่งที่มีผลต่อการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์.....	97
26	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทารุณกรรมสัตว์ จากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ สื่อบุคคล และสื่อโดยรวม จำแนกตามเพศ.....	98
27	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทารุณกรรมสัตว์ จากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ สื่อบุคคล และสื่อโดยรวม จำแนกตามกลุ่มที่มีอายุต่างกัน.....	99
28	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทารุณกรรมสัตว์ จากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ สื่อบุคคล และสื่อโดยรวม จำแนกตามกลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่างกัน.....	101
29	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทารุณกรรมสัตว์ จากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ สื่อบุคคล และสื่อโดยรวม จำแนกตามกลุ่มที่มีอาชีพต่างกัน.....	103
30	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทารุณกรรมสัตว์ จากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ สื่อบุคคล และสื่อโดยรวม จำแนกตามกลุ่มที่มีรายได้ต่างกัน.....	105
31	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ สื่อบุคคล และสื่อโดยรวม กับความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์.....	107
32	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทารุณกรรมสัตว์ จากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ สื่อบุคคล และสื่อโดยรวม จำแนกตามกลุ่มที่มีรายได้ต่างกัน.....	109

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
33	110
แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ สื่อบุคคล และสื่อโดยรวมกับความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์.....	
34	111
แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์กับความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์.....	
35	112
แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์กับการสนับสนุนขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์.....	
36	113
แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์กับการสนับสนุนขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์.....	
37	114
ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ เมื่อให้คะแนนการสนับสนุนขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ เป็นตัวแปรตาม และเลือกใช้ตัวพยากรณ์เฉพาะที่มีนัยสำคัญทางสถิติ.....	

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

คนก็หนึ่งชีวิต สัตว์ก็หนึ่งชีวิต สรรพชีวิตย่อมรักชีวิต ทุกชีวิตจึงมีค่า แม้แต่ศิลา
ก้อนหนึ่งยังห้ามฆ่าสัตว์ แสดงว่าให้ความสำคัญต่อชีวิตสัตว์ ดังนั้นการช่วยสัตว์จึงมิได้เป็นการ
ละเลยต่อความทุกข์เข็ญของมนุษย์แต่เป็นการเสริมคุณค่าของคำว่า “มนุษยธรรม”
(เอกสารประกอบโครงการกัญภัยสัตว์ สมาคมพิทักษ์สัตว์(ไทย))

สรรพสัตว์ทั้งหลายแทบทุกชนิดล้วนมีความรู้สึกนึกคิด มีชีวิตจิตใจ มีสัมผัสและ
ความสามารถในการรับรู้ความสุขความทุกข์ความรู้เจ็บปวดและมีความต้องการทางธรรมชาติ
เช่นเดียวกับกับมนุษย์ แต่มนุษย์ผู้ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นสัตว์ประเสริฐกลับมีการกระทำต่อสัตว์ร่วมโลกอื่นๆ
อย่างโหดเหี้ยมทารุณ ปราศจากความเมตตาความปรานี โดยที่สัตว์เหล่านั้นไม่สามารถลุกขึ้นมา
เรียกร้องสิทธิของตนเองได้เพียงเพราะว่ามนุษย์มีสติปัญญาดีกว่าและมนุษย์พูดได้ แต่สัตว์พูดไม่ได้

ด้วยเหตุนี้เหตุการณ์การทารุณกรรมสัตว์ด้วยน้ำมือมนุษย์จึงยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง
และมีที่ท่าว่าจะทวีความรุนแรงขึ้นทุกขณะ ทั้งที่สัตว์เหล่านี้เป็นสิ่งมีชีวิตที่ใกล้ตัวมนุษย์ เป็นสัตว์ที่มี
ลมหายใจ มีชีวิต พวกเขาสามารถให้ความรัก ความสุข เป็นเพื่อนผู้ซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อมนุษย์

ดังนั้น สิ่งที่มนุษย์ควรให้แก่สัตว์เป็นการตอบแทนคือ **“คุณภาพชีวิตและอิสระ”**
5 ประการ ดังนี้ (สมาคมพิทักษ์สัตว์ (ไทย))

1. อิสระจากความหิวโหย หากจะเลี้ยงเพื่อการใดก็ตามต้องให้อาหารและน้ำอย่างพอเพียงกับปริมาณและความต้องการของสัตว์
2. อิสระจากการเจ็บไข้ได้ป่วยและการถูกทำร้าย ทารุณขณะขนย้าย กักขัง การฆ่าหรือต่อสู้กันเอง
3. อิสระจากความแออัดยัดเยียดในระหว่างขนส่ง และระหว่างการกักขัง
4. อิสระในการแสดงออกของพฤติกรรมตามธรรมชาติระหว่างสัตว์ชนิดเดียวกัน
5. อิสระจากความกดดันหรือความกลัวไม่ว่าระหว่างการเลี้ยงดู ฝึกหัด หรือระหว่างทำการค้า

ประเทศไทยจัดอยู่ในอันดับต้นๆ ของประเทศที่มีการล่องละเมิดสิทธิและสวัสดิภาพสัตว์ และเคยถูกนำไปเป็นข้ออ้างในการกีดกันทางการค้ามาแล้ว ในขณะที่พื้นฐานของคนไทยในทุกภาค ทุกศาสนา ล้วนมีความเมตตาต่อสัตว์ แต่อาจด้วยความจำเป็นทางเศรษฐกิจและสภาพสังคมปัจจุบัน จึงมักพบเห็นการทารุณกรรมสัตว์อยู่เสมอๆ ซึ่งสามารถแบ่งสัตว์ออกเป็น 4 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ สัตว์เลี้ยง สัตว์เศรษฐกิจ สัตว์ป่า และสัตว์ทดลอง

สัตว์เลี้ยง นับได้ว่ามีความใกล้ชิดกับมนุษย์มากที่สุด แต่ในขณะเดียวกันก็ถูกทารุณกรรมมากที่สุดเช่นกัน ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากความไม่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ เกิดจากความไม่รับผิดชอบ หรือเพื่อผลกำไร จนทำให้เกิดปัญหาตามมา อาทิเช่น ปัญหาสัตว์จรจัดและสัตว์พิการ ปัญหาค่านื้อ หนังของสุนัขและแมว ปัญหาการพ่นกัดสุนัข เป็นต้น นอกจากสัตว์เลี้ยงแล้วยังมีสัตว์อื่นๆ ที่ถูกทารุณกรรมได้แก่ สัตว์เศรษฐกิจ สัตว์ป่า และสัตว์ทดลอง ดังจะเห็นได้จากปัญหาโรงฆ่าสัตว์ ปัญหาการพ่นขนไก่ ปัญหาช้างเร่ร่อนขอทานในเมือง ปัญหาการลักลอบล่าและค้าสัตว์ป่า ทำให้สัตว์ป่ายังคงถูกไล่ล่าหรือถูกเพาะเลี้ยงอย่างไม่เหมาะสมและผิดวัตถุประสงค์ในสถานเพาะเลี้ยงและสวนสัตว์ต่างๆ ทั่วประเทศ ในขณะที่อนาคตของสัตว์ทดลองขึ้นอยู่กับความจำเป็นทางวิทยาการแพทย์ และจรรยาบรรณของนักวิทยาศาสตร์เหล่านี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการทารุณกรรมสัตว์ที่พบเท่านั้น ในขณะที่ยังมีการทารุณกรรมสัตว์อื่นๆ อีกมากมายในหลายรูปแบบและวิธีการทั่วประเทศ และดูเหมือนว่าปัญหาเหล่านี้ยังคงดำเนินต่อไปและไม่มีทีท่าจะลดน้อยลง ช้ำยังไม่ได้รับความสนใจจากประชาชนและผู้เกี่ยวข้องเท่าที่ควรเนื่องจากเป็นปัญหาที่ไกลตัว และมีได้ส่งผลกระทบหรือทำให้เสียผลประโยชน์แก่พวกเขาเหล่านั้นโดยตรง ทำให้ปัญหาเหล่านี้ไม่ได้รับการแก้ไขเท่าที่ควร

ปัจจุบันจึงมีเพียงกฎหมายอาญาเพียง 2 มาตราที่รองรับและป้องกันการทารุณกรรมสัตว์เท่านั้น ได้แก่ (สมาคมพิทักษ์สัตว์(ไทย))

1. **กฎหมายอาญามาตรา 381** ห้ามผู้ที่กระทำการทารุณหรือฆ่าสัตว์โดยให้ได้รับทุกข์เวทนาอันไม่จำเป็น
2. **กฎหมายอาญามาตรา 382** ห้ามผู้ที่ใช้สัตว์ให้ทำงานจนเกินสมควร เป็นเหตุให้สัตว์ทุกข์ทรมาน โดยระวางโทษจำคุก 1 เดือน หรือปรับ 1 พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นอกจากนี้ยังได้มีการเสนอร่างกฎหมายสวัสดิภาพสัตว์ ร่างกฎหมายเกี่ยวกับจรรยาบรรณสัตว์ทดลอง และพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณสัตว์ฉบับแรกของประเทศไทย ซึ่งขณะนี้กำลังอยู่ในระหว่างดำเนินการพิจารณาอย่างกว้าง

ปัญหาสัตว์จรจัดและสัตว์พิการ

สัตว์เร่ร่อนจรจัดเหล่านี้ ได้แก่ สุนัขและแมว โดยส่วนใหญ่จะเป็นสุนัขมากกว่าแมวดังจะเห็นได้ชัดเจนจากปัญหาสุนัขจรจัดในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีมานานจนบางท่านอาจไม่คิดว่าเป็นปัญหาหรือเคยชินไปเสียแล้ว แต่จากจำนวนของสุนัขที่เพิ่มสูงขึ้นมากในปัจจุบันจนเป็นอีกหนึ่งปัญหาใหญ่ที่สังคมต้องเร่งมือแก้ไข

จากรายงานการสำรวจประชากรสุนัขในเขตกรุงเทพมหานคร โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติร่วมกับกองสัตวแพทย์สาธารณสุข สำนักอนามัยกรุงเทพมหานครในปี 2541 พบว่า กรุงเทพมหานครมีสุนัขอาศัยอยู่ถึง 544,463 ตัว โดยแบ่งออกเป็นสุนัขที่มีเจ้าของจำนวน 448,142 ตัว และสุนัขจรจัดถึง 96,321 ตัว ซึ่งเมื่อดูแนวโน้มแล้วพบว่าทั้งสุนัขมีเจ้าของและสุนัขจรจัดในกรุงเทพมหานครมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และจากจำนวนสุนัขจรจัดที่เพิ่มขึ้นเกือบ 100,000 ตัวนี้ ได้ทำให้เกิดปัญหาทางสาธารณสุขต่อมนุษย์ และปัญหามลพิษต่อสิ่งแวดล้อมมากมาย ซึ่งกรุงเทพมหานครเองได้พยายามแก้ปัญหาสุนัขจรจัดอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอดด้วยวิธีการต่างๆ อาทิเช่น การทำหมันสัตว์เลี้ยง การทำพาสปอร์ตสุนัข แต่ผลสำเร็จดูจะมีความเป็นรูปธรรมน้อยมาก เพราะจำนวนสุนัขจรจัดยังคงมีปริมาณสูง ไม่ลดลงเท่าที่ควร สาเหตุเนื่องจากเจ้าของสุนัขส่วนหนึ่งยังขาดความรู้ ความเอาใจใส่ ขาดวินัยในการเลี้ยงสุนัขด้วยความรักและรับผิดชอบ จึงทำให้สุนัขบ้านเป็นตัวหลักที่ก่อปัญหาสุนัขจรจัด จากการที่ปล่อยให้สุนัขพเนจรออกนอกบ้าน โดยไม่มีการควบคุมดูแล ปล่อยให้พลัดไป ไม่ฉีควัคซีน ไม่คุมกำเนิดสุนัขที่เลี้ยง ทำให้จำนวนประชากรสุนัขเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เพราะวงจรรอบเดือนของสุนัขหรือที่คนทั่วไป เรียกว่าเป็นสัด จะเกิดทุก 6 เดือน ระยะเวลาตั้งท้องเพียง 2 เดือน ออกลูกคราวละ 5 – 6 ตัว และในบรรดาสุนัขบ้าน 400,000 กว่าตัวนี้ จะเป็นตัวเมียประมาณ 100,000 ตัว เพราะคนไทยนิยมเลี้ยงสุนัขตัวผู้มากกว่าเนื่องจากกลัวว่าสุนัขตัวเมียจะออกลูกมาให้เป็นการต่อเจ้าของ โดยสุนัขบ้านตัวเมียจำนวนกว่า 100,000 ตัวนี้ สามารถออกลูกได้ประมาณ 50,000 ตัว ออกทุก 6 เดือน ครั้งละ 4 – 5 ตัว ตกปีละ 250,000 ตัวต่อปี รอดตายราว 50% เหลือปีละ 125,000 ตัว ซึ่งเจ้าของอาจจะเก็บไว้เลี้ยงเองบ้าง ให้คนอื่นบ้าง แต่ก็เป็นส่วนน้อย สุนัขส่วนใหญ่ที่ไม่เป็นที่ต้องการจะถูกนำมาปล่อยทิ้งไว้ตามที่ต่างๆ เนื่องด้วยเกิดความเบื่อหน่ายไม่ชอบหน้า หรือมีสุนัขตัวใหม่ที่ดีกว่า นอกจากนี้ เมื่อลูกสุนัขยังเล็กน่ารักอยู่นั้น เจ้าของจะให้ความเอาใจใส่เป็นพิเศษ แต่เมื่อเติบโตขึ้นด้วยรูปร่างหน้าตา พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปไม่น่ารักเหมือนเดิม ประกอบกับสุนัขชุกชุมสร้างความเสียหายให้บ้านเรือน ทำให้เจ้าของไม่สนใจและนำมาปล่อยทิ้งไว้ในที่สุด และเมื่อสุนัขบ้านกลายเป็นสุนัขจรจัดเกิดการผสมพันธุ์ระหว่างสุนัขจรจัดด้วยกัน

เกิดลูกออกหลานเพิ่มขึ้นมากมาย ทำให้สุนัขเหล่านี้มีชีวิตตามยถากรรม อาศัยอยู่ทั่วไปตามแหล่งชุมชน เช่น ตลาดสด สถานที่ราชการ ตามตรอกซอกซอย และตามท้องถนนสายต่างๆ กลายเป็นสุนัขไม่มีเจ้าของ ต้องเผชิญกับภัยต่างๆ ทั้งถูกรถชน ถูกคนทำร้าย ถูกสุนัขด้วยกันหรือสัตว์ใหญ่กว่าทำร้าย เกิดโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ เช่น โรคหัด โรคลำไส้อักเสบ โรคปอดบวม บางตัวบาดเจ็บจนพิการ ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ซ้ำยังเป็นที่ยังเกียจของสังคม บางครั้งสร้างภาพที่ไม่น่าดูหรือส่งกลิ่นเหม็นแก่ผู้พบเห็น เช่น สุนัข ขี้เรื้อน หรือซากสุนัขที่นอนตายตามถนน เป็นต้น นอกจากนี้ยังอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุทำให้สูญเสียทรัพย์สิน เช่น วิ่งตัดหน้ารถยนต์ หรือชอบขโมยของกินตามร้านค้า ตลาดสด ก่อให้เกิดความรำคาญ ข้าวของเสียหายเป็นพาหะนำโรคติดต่อมาสู่คนได้ เช่น โรคพิษสุนัขบ้า โรคพยาธิ เป็นต้น

สุนัขไม่มีเจ้าของเหล่านี้สามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่คือ

- สุนัขกึ่งจรจัด (Adopted Stray Dog) เป็นสุนัขไม่มีเจ้าของ อาศัยอยู่นอกบ้าน โดยมีผู้ให้อาหาร สุนัขกึ่งจรจัดส่วนใหญ่มีนิสัยดี เชื่อง ไม่ดุร้าย และไม่ก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนในพื้นที่ สุนัขกึ่งจรจัดนี้ผู้ให้อาหารหรือคนในพื้นที่สามารถจับมาให้เจ้าหน้าที่ฉีดยา หรือฉีดวัคซีนได้โดยง่าย
- สุนัขจรจัด (Stray Dog) เป็นสุนัขไม่มีเจ้าของ อาศัยอยู่นอกบ้าน ส่วนใหญ่จะหาเศษอาหารกินเองตามกองขยะทั่วไป สุนัขจรจัดมักก่อให้เกิดปัญหาเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งพบว่าสุนัขจรจัดนี้มักไม่สามารถจับตัวมาให้เจ้าหน้าที่ฉีดยาได้

จากปัญหาดังกล่าวทำให้มีบางหน่วยงานและกลุ่มคนบางกลุ่มได้พยายามแก้ปัญหาสุนัขจรจัดโดยใช้วิธีการที่สร้างความสะเทือนใจและบั่นทอนความรู้สึกต่อผู้มีจิตใจเมตตาสัตว์ และไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมในการกำจัดสุนัขเหล่านี้ในหลายวิธี เช่น การวางยาพิษ การใช้ไม้แหลมแทง การทุบด้วยของแข็ง เช่น ไม้หรือท่อประปา ซึ่งเป็นการฆ่าให้ตายอย่างทารุณโหดร้ายที่สุด จนไม่น่าเชื่อว่าจะเป็นภาระกระทำของมนุษย์ที่ได้ชื่อว่าเป็นสัตว์ประเสริฐกว่าสัตว์อื่น

ปัญหาการค้าเนื้อและหนังสุนัข

แทบไม่น่าเชื่อว่าจะมีเรื่องราวเช่นนี้เกิดขึ้นในประเทศไทยเมืองพุทธศาสนาที่ผู้คนส่วนใหญ่มีจิตใจเมตตาปราณีต่อสรรพสัตว์ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อเพื่อนผู้ซื่อสัตย์ จงรักภักดี โดยไม่มีเงื่อนไขเช่นสุนัขจะเป็นผู้กระทำการอันโหดเหี้ยมเยี่ยงนี้ได้

การฆ่าชำแหละสุนัขเพื่อการค้าในประเทศไทยกระทำกันมานานกว่า 15 ปีแล้ว โดยค่านิยมในการบริโภคเนื้อสุนัขมาจากชาวไทยเชื้อสายญวน ซึ่งอพยพมาตั้งรกรากในจังหวัดสกลนคร เมื่อ พ.ศ.2427 หรือประมาณ 100 กว่าปีก่อน

ต่อมาได้มีผู้นำเนื้อสุนัขมาทดแทนเนื้อโคและกระบือเพราะราคาถูกกว่า เนื้อสุนัขกิโลกรัมละ 30 - 40 บาท หากเป็นเนื้อพิเศษเช่น น่อง จะมีราคาประมาณ 50 - 70 บาท การค้าเนื้อสุนัขเคยแพร่หลายมายังตลาดในกรุงเทพมหานคร เมื่อประมาณ พ.ศ.2528 ต่อเมื่อมีการกวาดล้างจับกุมการค้าเนื้อสุนัขจึงเบาบางลง แต่ในระดับท้องถิ่นกลับมีการขยายตัวออกไปอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะภาคอีสาน ในแถบจังหวัดสกลนคร อุดรธานี หนองคาย และมุกดาหาร

เมื่อประมาณต้นปี 2541 ได้มีขบวนการค้าเนื้อและหนังสุนัขออกตระเวนรับแลกถึงพลาสติกกับสุนัขตามต่างจังหวัดทั่วประเทศ ตั้งแต่จังหวัดเชียงรายในภาคเหนือ จนถึงจังหวัดสุราษฎร์ธานีในภาคใต้ โดยมีแหล่งค้าใหญ่ที่ตำบลบ้านท่าแร่ จังหวัดสกลนคร โดยเนื้อและเครื่องในถูกใช้ในการประกอบอาหาร ส่วนหนังจะส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น เกาหลี ไต้หวัน และเวียดนาม เพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้า อาทิ กลอง ลูกมือ กระเป๋า สายนาฬิกา และส่วนประกอบของเสื้อผ้า ราคาหนังสุนัขราคาประมาณแผ่นละ 40 - 120 บาท ขึ้นอยู่กับขนาด วิธีการฆ่าจะใช้ไม้หรือท่อประปาฟาดหัว ซึ่งกระบวนการดังกล่าวได้ถูกนำไปทำเป็นบทความและสารคดีเผยแพร่ทั้งในยุโรปและอเมริกา พร้อมด้วยภาพถ่ายการฆ่าสุนัขในโรงงานอย่างละเอียด จนมีการร้องเรียนผ่านสถานทูตไทยในประเทศต่างๆ อย่างต่อเนื่องตั้งแต่เดือนกันยายน 2538

การค้าเนื้อและหนังสุนัขดังกล่าวได้เป็นการทำลายภาพพจน์ของประเทศไทยอย่างมากในเรื่องนี้มีการเรียกประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายครั้งแต่ไม่เคยมีผลสรุป แต่เคยมีการสั่งห้ามเพียงครั้งเดียวในช่วงที่สมเด็จพระราชินีอังกฤษเสด็จเยือนจังหวัดสกลนครเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ.2539 และมีกระแสต่อต้านอย่างรุนแรงจากองค์กรด้านสิทธิมนุษยชนสากล โดยรายงานว่าประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งในผู้ส่งออกหนังสุนัขรายใหญ่และรัฐสภาอเมริกาเตรียมออกกฎหมายห้ามนำเข้าสินค้าจากเอเชีย

สมาคมพิทักษ์สัตว์ (ไทย) ได้รณรงค์ในเรื่องนี้มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2538 จนกระทั่งนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีในขณะนั้นมีความสั่งให้ตั้งคณะกรรมการยกเว้นพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมสัตว์ เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2543 แต่ยังไม่แล้วเสร็จ

นอกจากนี้ทางสมาคมพิทักษ์สัตว์ (ไทย) ยังได้มีการวางแผนเพื่อประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนได้ตระหนักถึงปัญหาและเพื่อชี้แจงให้ประชาคมโลกเข้าใจว่า การบริโภคเนื้อ และการค้าหนังสุนัขหรือแมวไม่ได้เป็นนิสัยของคนไทยและสังคมไทยพยายามแก้ไขอยู่ ทั้งนี้เพื่อป้องกันผลกระทบทางการค้า และที่สำคัญที่สุดเพื่อเป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีของประเทศไทยในสายตาของชาวโลก

สถานการณ์การทารุณกรรมสัตว์โลก

จากรายงานขององค์กรพิทักษ์สัตว์โลก (WSPA : World Society for the Protection of Animals) พบว่า มีการทารุณกรรมสัตว์กระจายอยู่แทบทุกแห่งในโลกไม่ว่าจะเป็นประเทศในแถบเอเชีย อเมริกา หรือแม้แต่ในยุโรป ผลการสำรวจในแถบเอเชียพบว่า มีสุนัขจำนวนมากถูก นำเข้าจากยุโรปและอเมริกา เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดสัตว์เลี้ยงในไต้หวัน เกาหลี ญี่ปุ่น ฮองกง จีน และประเทศไทย สุนัขเหล่านี้ได้รับความทุกข์ทรมานจากโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ และจากการขาดการดูแลเอาใจใส่อยู่ในที่แออัดยัดเยียด ปราศจากการทำความสะอาด อยู่ในสภาพที่อดอาหาร ซึ่งจะพบตามร้านขายสัตว์เลี้ยงและตามแหล่งเพาะพันธุ์สุนัขทั่วไปเพื่อรอส่งไปขายในตลาดค้าเนื้อและหนังสุนัขหรือรอการขายไปเป็นสัตว์เลี้ยงตามบ้าน โดยมีการซื้อขายเหมือนของเล่น ไม่ใช่สิ่งมีชีวิต โดยสุนัขจำนวนหนึ่งที่นอกเหนือจากความต้องการจะถูกกำจัดโดยวิธีการที่ทารุณโหดร้าย เช่น การจับถ่วงน้ำ และช็อตด้วยกระแสไฟฟ้า

ในประเทศไต้หวันมีวิธีการกำจัดสุนัขจรจัดที่เจ้าของทอดทิ้งเนื่องจากความเบื่อหน่าย และจากการก่อความรำคาญของมันด้วยการจับถ่วงน้ำ โดยจะนำสุนัขประมาณ 10 ตัวหรือมากกว่านั้นใส่กรงและจุ่มลงในถังน้ำขนาดใหญ่ นอกจากนี้ยังฆ่าโดยใช้กระแสไฟฟ้าช็อตให้ตายอีกด้วย

ในประเทศไทยทุกวันจะมีสุนัขจรจัดกว่า 200 ตัว ถูกฆ่าโดยการวางยาพิษ (Strychnine) ในสถานที่กักกันสุนัขของกรุงเทพมหานคร

สำหรับค่านิยมการบริโภคเนื้อสุนัขในประเทศจีนและเกาหลีมีมานานแล้ว และยังคงได้รับความนิยมอย่างสูงจนถึงปัจจุบัน สังเกตได้จากการแพร่หลายของอุตสาหกรรมการค้าเนื้อและหนังสุนัข โดยทุกๆ ปีจะมีสุนัขจำนวนกว่า 1 ล้านตัวถูกเพาะเลี้ยงและส่งไปยังโรงฆ่าสัตว์ การบริโภคเนื้อสุนัขส่วนใหญ่จะนิยมบริโภคในหน้าหนาว เนื่องจากความเชื่อที่ว่าเนื้อสุนัขมีคุณสมบัติพิเศษเมื่อรับประทานแล้วทำให้ร่างกายอบอุ่น สามารถต้านทานความหนาว และยังทำให้ร่างกายแข็งแรง มีพลังวังชาว่าการรับประทานเนื้อชนิดอื่น

ปัจจุบันสุนัขพันธุ์ Saint Bernard กำลังได้รับความนิยมอย่างมากในประเทศจีน พบว่ามีแหล่งเพาะพันธุ์ Saint Bernard ถึง 5 แห่งที่เพาะสุนัขเพื่อส่งป้อนตลาดให้แก่ผู้บริโภคเนื้อสุนัข สาเหตุที่ Saint Bernard เป็นที่นิยมเนื่องจากสามารถทำรายได้ดี เพราะโตเร็ว ลูกดก โดยให้ลูกได้มากกว่า 12 ตัว ต่อ 2 ครั้งในแต่ละปี ให้ปริมาณเนื้อมาก ทำให้ได้ผลกำไรสูง และมีต้นทุนในการเลี้ยงต่ำ ในประเทศเกาหลีก็เช่นเดียวกันกับประเทศจีนที่นิยมบริโภคเนื้อสุนัข จากการสำรวจตลาดค้าเนื้อสุนัข 5 แห่ง ปรากฏว่ามีสุนัขอย่างน้อย 2,000 ตัว ที่ถูกขายในตลาดแต่ละแห่ง สุนัขเหล่านี้ล้วนแต่เป็นสุนัขพันธุ์ดีที่ผู้คนทั่วโลกนิยมเลี้ยงมากกว่าจะบริโภค ได้แก่ พันธุ์ Rough Collies, English Pointers, German Shepherds, Bloodhounds, English Mastiffs, Pugs, Shiba Inus และ Jindos

นอกจากจะบริโภคเนื้อแล้ว หนังและกระดูกยังนำไปทำเชื้อเพลิงอีกด้วย จะเห็นได้ว่าสุนัขในเกาหลีที่ตายแล้วมีค่ามากกว่ามีชีวิตอยู่ โดยเนื้อสุนัขสามารถขายได้ถึง 18 ปอนด์ หรือ 45 ดอลลาร์ต่อตัวเลยทีเดียว

การค้าขนสัตว์ (Fur Trade)

จากกระแสแฟชั่นที่นิยมนำหนังและขนของสัตว์มาตัดเย็บเป็นเสื้อผ้า เพื่อแสดงความเป็นรสนิยมหรูหราฟูฟ่าของผู้สวมใส่ในวงสังคมชั้นสูงแถบยุโรป อเมริกา และแพร่หลายมายังประเทศในแถบเอเชียทำให้เกิดอุตสาหกรรมการผลิตหนังและขนสัตว์ขึ้นอย่างเป็นล่ำเป็นสัน ตั้งแต่การทำฟาร์มเพาะพันธุ์สัตว์จนถึงกระบวนการในการฆ่า โดยสัตว์ที่นิยมนำขนมาผลิตเป็นเสื้อผ้าได้แก่ มิงค์ และสุนัขจิ้งจอก เป็นต้น ซึ่งกว่าจะผ่านกรรมวิธีการผลิตจนออกมาเป็นเสื้อผ้าให้สวมใส่นั้น จะต้องใช้สัตว์เหล่านี้จำนวนมากเท่าใด และสัตว์จะได้รับความเจ็บปวดทรมานเพียงใดนั้น ดูเหมือนว่ากลุ่มผู้ซื้อและผู้ผลิตเหล่านี้จะไม่ใส่ใจ เพราะว่าผลิตภัณฑ์จากสัตว์เหล่านี้เป็นสิ่งมีค่าหรูหราและราคาแพงสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ซื้อและทำกำไรมหาศาลให้แก่ผู้ผลิต

วิธีการฆ่า : ทั้งตัวมิงค์ (Mink) และสุนัขจิ้งจอกจะถูกฆ่าหลังจากอายุได้ประมาณ 8 เดือน เนื่องจากช่วงนี้จะเป็นช่วงผลัดขนในฤดูหนาวแรกของมัน ซึ่งขนที่ได้จะมีคุณภาพดีเลิศ

วิธีการฆ่ามีหลายวิธีด้วยกัน ดังนี้ 1. ใช้รมด้วยแก๊สพิษ 2. ใช้ไฟฟ้าช็อต 3. ฉีดยาพิษ 4. ตีด้วยกระบอง และ 5. การหักคอ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้ผลิตจะเลือกใช้วิธีใดเพื่อให้ได้ขนสัตว์ที่มีคุณภาพดีที่สุด

วิธีที่นิยมมากที่สุดในการฆ่ามิงค์ คือ การรมด้วยแก๊สพิษ ซึ่งแก๊สที่ใช้ได้แก่ Carbon dioxide และ Carbon monoxide โดย Carbon dioxide สามารถทำให้สัตว์ตายอย่างรวดเร็วเมื่อใช้ที่ความเข้มข้น 100%

Carbon monoxide ที่ใช้ได้จากไอเสียของเครื่องยนต์ โดยจะทำให้สัตว์หมดสติภายใน 40 วินาที

สำหรับสุนัขจิ้งจอกวิธีที่นิยมที่สุดในการฆ่าคือ การใช้กระแสไฟฟ้าช็อตด้วยการสอดขั้วไฟฟ้าเข้าทางปากและทางทวารหนัก และใช้คีมเหล็กขนาดใหญ่จับเข้าที่คอในขณะที่ปล่อยกระแสไฟฟ้าเข้าสู่ร่างกาย นอกจากนี้ยังอาจฆ่าโดยการฉีดยาพิษประเภท Sodium pentobarbitone, Chloral hydrate และ nicotine เป็นต้น

ที่กล่าวมาข้างต้นนี้เป็นเรื่องราวการทารุณกรรมสัตว์เพียงส่วนหนึ่งที่ได้เคยนำเสนอสู่สายตาประชาชนผ่านสื่อต่างๆ แต่ก็ยังมีการทารุณกรรมสัตว์ในรูปแบบอื่นๆ อีกที่ยังไม่เปิดเผย เนื่องจากสื่อยังไม่สามารถเข้าถึง

อย่างไรก็ดีปัญหาต่างๆ เหล่านี้ ล้วนแล้วแต่เป็นปัญหาที่จะต้องได้รับการแก้ไข และช่วยเหลือ ทั้งจากภาครัฐ เอกชน และประชาชนทั่วไป แต่ในประเทศไทยดูเหมือนว่าปัญหาเหล่านี้มักไม่ค่อยได้รับความสนใจและให้ความสำคัญในการแก้ไขจากสาธารณชนเท่าที่ควร แม้ว่าจะมีบางหน่วยงานที่เข้ามาดูแลในเรื่องนี้บ้างแต่ก็มีจำนวนน้อยเต็มทีเมื่อเทียบกับขอบเขตของปัญหาที่ขยายวงกว้างและซับซ้อนจนยากที่หน่วยงานเล็กๆ เหล่านี้จะสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเองทั้งหมด

ปัจจุบันมีหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่ดำเนินงานด้านการช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ สำหรับหน่วยงานภาครัฐแม้ว่ามีรูปแบบในการช่วยเหลือไม่ชัดเจนและเต็มรูปแบบ เช่น หน่วยงานเอกชนบางแห่งแต่ก็พอจะกล่าวได้ว่ามีส่วนในการแก้ไขและทำให้ปัญหาเบาบางลงไปได้แก่ กรมป่าไม้, โครงการพัฒนาสวนพระองค์ สัมมากร “สุนัขพอเพียง” กรุงเทพมหานคร ซึ่งในส่วนของกรุงเทพมหานคร โดยกองสัตวแพทย์สาธารณสุข สำนักอนามัย และฝ่ายควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ดินแดง ได้จัดทำโครงการทำหมันสุนัขจรจัด พร้อมทั้งฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าแล้วสวมปลอกคอสีเขียวที่มีข้อความว่า “สุนัขจรจัดสังกัด กรุงเทพมหานคร” จากนั้นปล่อยกลับไปยังสถานที่เดิมแทนการควบคุมประชากรสุนัขจรจัดที่เคยใช้ในอดีต นอกจากนี้ยังมีมาตรการพิเศษ “จัดระเบียบการเลี้ยงสุนัขของคนกรุงเทพฯ” โดยแบ่งสุนัขเป็น 3 กลุ่ม คือสุนัข มีเจ้าของ สุนัขกึ่งจรจัด และสุนัขจรจัด

สุนัขมีเจ้าของ ทางกรุงเทพมหานครจะมีการจัดระเบียบการเลี้ยงสุนัขด้วยการทำสำมะโนประชากรสุนัขทั้งหมด มีการทำเครื่องหมายระบุตัวสุนัขว่ามีเจ้าของ โดยสนับสนุนให้เจ้าของสุนัขฝังไมโครชิปให้สุนัขของตน อีกทั้งรณรงค์ให้เจ้าของสุนัข “คุมกำเนิดสุนัขด้วยการทำหมัน”

สุนัขกึ่งจรจัด ใช้มาตรการ “ทำหมันแล้วปล่อยกลับที่เดิม” และทำเครื่องหมายประจำตัวสุนัขทุกตัวด้วยการขลิบใบหู, สลักเบอร์ และใส่ปลอกคอพิเศษ

สุนัขจรจัดจะถูกจับเข้าสู่ศูนย์ควบคุมประชากรสุนัขดินแดง เมื่อกักขังครบ 5 วันแล้วยังไม่มีเจ้าของมารับคืน จะทำการแบ่งสุนัขออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

- กลุ่มแรก : กลุ่มที่มีเครื่องหมายประจำตัว เช่น ปลอกคอ
- กลุ่มสอง : กลุ่มที่มีนิสัยดี สุขภาพแข็งแรง เหมาะแก่การนำไปเลี้ยง
- กลุ่มสาม : กลุ่มที่มีนิสัยดุร้าย ป่วย ไม่เหมาะแก่การนำไปเลี้ยง

สุนัขกลุ่มแรกและกลุ่มที่สองจะคัดแยกไว้รอประชาชนมารับไปอุปการะ สำหรับสุนัขที่เหลือจะถูกย้ายไปยังศูนย์ศึกษาชีวิตสัตว์จรจัด ส่วนสุนัขกลุ่มที่ 3 นั้น กรุงเทพมหานครจำเป็นต้องใช้มาตรการ “เมตตาฆาต” เพื่อประโยชน์ในการป้องกันอันตรายที่อาจเกิดกับประชาชนได้

หน่วยงานเอกชนที่ทำงานด้านการช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ที่สำคัญ ได้แก่

1. มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการปากเกร็ด (Home For Handicapped Animals Foundation)
2. สมาคมพิทักษ์สัตว์แห่งประเทศไทย(Thai Animal Guardians Association)
3. สมาคมป้องกันการทารุณสัตว์แห่งประเทศไทย (Thai Society for the Prevention of Cruelty to Animals)
4. สมาคมสงเคราะห์สัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์ (The Society for the Promotion of Animal Welfare Under Royal Patronage)
5. มูลนิธิสงเคราะห์สัตว์ (Animal Welfare Foundation)
6. ศูนย์ช่วยเหลือสุนัขชายหาดเกาะสมุย (DRCS : Dog Rescue Center Samui Island)

7. กลุ่ม A.R.T.(Animal Rescue Team) ที่ดำเนินโครงการเร่งด่วน “สร้างบ้านให้หมา”

มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการปากเกร็ด (Home for Handicapped Animals Foundation)

บ้านสงเคราะห์สัตว์พิการปากเกร็ด นนทบุรี ก่อตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้การช่วยเหลือสัตว์พิการบาดเจ็บจรจัดทั่วไปที่ไม่มีเจ้าของและช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ให้ได้รับการรักษามีอาหารกินมีที่อยู่อาศัยถาวรไปชั่วชีวิต โดยเริ่มดำเนินงานตั้งแต่ปี 2524

สมาคมพิทักษ์สัตว์(ไทย) (Thai Animals Guardians Association)

ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2543 มีวัตถุประสงค์หลักในการสร้างสำนึกแห่งความเมตตาให้สังคมเห็นคุณค่าของสัตว์และรณรงค์สอดส่องป้องกันแก้ไขปัญหาสีทธิและสวัสดิภาพสัตว์โดยสันติวิธี ด้วยการจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อสวัสดิภาพและความปลอดภัยของทั้งคนและสัตว์พร้อมกับเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจตลอดจนข้อมูลข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับสิทธิและสวัสดิภาพสัตว์ให้สาธารณชนได้รับทราบและได้ตระหนักถึงคุณค่าของชีวิตสัตว์ รวมทั้งผลกระทบที่มีต่อจริยธรรมและสังคมไทยไปพร้อมกัน

สมาคมป้องกันการทารุณสัตว์แห่งประเทศไทย (Thai Society for the Prevention of Cruelty to Animals)

จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2537 สัตว์ที่อยู่ในข่ายงานของสมาคมนั้นรวมถึงสัตว์เลี้ยง สัตว์จรจัด สัตว์ป่า สัตว์เศรษฐกิจ และสัตว์ทดลอง โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. สร้างจิตสำนึกให้เห็นคุณค่าชีวิตสัตว์ เพื่อปลูกฝังเยาวชนและคนทั่วไปให้เกิดความเมตตาสัตว์
2. ให้การศึกษาและการเผยแพร่ความรู้ที่ถูกต้องในการเลี้ยงสัตว์
3. รณรงค์สอดส่องป้องกันการทารุณสัตว์และหาทางแก้ไขอย่างสันติ
4. ประสานงานและร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
5. จัดตั้งหน่วยงานเพื่อดำเนินการเฉพาะอย่าง ที่สมาคมเห็นว่าจะสามารถปฏิบัติงานได้คล่องตัวและมีประสิทธิภาพ
6. สนับสนุนและดำเนินการเกี่ยวกับการให้บริการหรือสงเคราะห์สัตว์

สมาคมสงเคราะห์สัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์ (The Society for the Promotion of Animal Welfare Under Royal Patronage)

จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2468 โดยมีการดำเนินงานขั้นพื้นฐานในการให้ความรู้ในการดูแลสัตว์แก่สมาชิกและประชาชนทั่วไป เพื่อนำไปสู่ผลดีแก่สังคม

มูลนิธิสงเคราะห์สัตว์ (Animal Welfare Foundation)

เริ่มดำเนินการจากการก่อตั้งสถานสงเคราะห์สัตว์ทุ่งสีกัน เขตดอนเมือง กรุงเทพฯ และได้จดทะเบียนก่อตั้งมูลนิธิสงเคราะห์สัตว์ เพื่อรับบริจาคตั้งเป็นกองทุนและหาทุนใช้เลี้ยงดูสัตว์ที่ได้ย้ายจากสถานสงเคราะห์สัตว์ทุ่งสีกันไปอยู่ที่จังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้ชื่อว่า “สวนสัตว์เลี้ยง” (Animal Shelter) ปัจจุบันรับภาระดูแลสัตว์ประมาณ 2,500 ชีวิต โดยไม่มีเงินอุดหนุนจากภาครัฐหรือองค์กรต่างประเทศแต่อย่างใด แต่ดำรงอยู่ได้ด้วยผู้ที่มีจิตเมตตาต่อสัตว์ผู้ยากไร้

ศูนย์ช่วยเหลือสุนัขขาดที่เกาะสมุย (DRSC)

ศูนย์ DRSC ได้เปิดดำเนินการมาตั้งแต่เดือนเมษายน ปี พ.ศ. 2542 และได้เข้าเป็นสมาชิกขององค์กร World Society for the Protection of Animal (WSPA) เมื่อเดือนมีนาคม ปี พ.ศ. 2543 เป็นต้นมา โดยมีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือให้การรักษาพยาบาลและฉีดวัคซีนป้องกันโรค และทำหมันให้กับสุนัขจรจัดบนเกาะเพื่อเป็นการควบคุมและลดปัญหาสุนัขจรจัด อีกทั้งยังให้การศึกษาศึกษาและสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการเลี้ยงดูสุนัขให้คนท้องถิ่น โดยมีเจ้าหน้าที่ชาวไทยและต่างประเทศรวมทั้งสัตวแพทย์ประจำศูนย์ออกปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือสุนัข โดยตระเวนไปตามสถานที่ต่างๆ ที่อาจพบสุนัขบาดเจ็บหรือมีปัญหาด้านสุขภาพ นอกจากนี้ยังมีโครงการอุปถัมภ์สุนัข (Foster a Dog Program) ที่ทางศูนย์รับเข้ามาและยังไม่สามารถปล่อยให้กลับไปใช้ชีวิตเร่ร่อนเองได้ จึงจัดให้มีการอุปถัมภ์สุนัขโดยอาจเป็นไปในรูปการบริจาคเงินเพื่อช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล ค่าอาหารแก่สุนัขจนกว่าจะสามารถช่วยตัวเองได้

กลุ่ม A.R.T กับโครงการ “สร้างบ้านให้หมา”

เป็นการรวมตัวของกลุ่มคนรักสัตว์เล็กๆ กลุ่มหนึ่ง (โดยเฉพาะสุนัข) ทางกลุ่มได้ให้ความสนใจต่อ “ปัญหาสุนัขจรจัด” เป็นพิเศษ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องในการเลี้ยงและการรู้จักดูแลรับผิดชอบต่อสัตว์เลี้ยงของตนนอกจากนี้ยังมีโครงการแก้ปัญหาสุนัขจรจัดโดยการทำหมันตลอดจนการหาที่อยู่ให้กับสุนัขจรจัดเหล่านี้

นอกจากนี้ยังมีกลุ่มคนที่รวมตัวกันเพื่อทำงานด้านการช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์อื่นๆ ได้แก่ มูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่าและพรรณพืชแห่งประเทศไทย มูลนิธิช่วยชีวิตสัตว์ป่าแห่งประเทศไทย มูลนิธิช้างแห่งประเทศไทย มูลนิธิเพื่อนช้าง มูลนิธิศึกษาวิจัยนกเงือก มูลนิธิสืบ นาคะเสถียร มูลนิธิอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่งประเทศไทย คนรักช้างแห่งประเทศไทย คลินิกรักช้างเคลื่อนที่ คนกับช้างสุรินทร์ บ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ ชมรมบ้านรักสัตว์ ปางช้างอยุธยาแลเพนียด รายการวิทยุ "โครงการสัตว์แพทย์อาสา จ.ส.100" โดยสัตวแพทย์สมาคมแห่งประเทศไทยฯ และสมาคมสัตวแพทย์ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ร่วมกับ จ.ส.100 และรายการวิทยุ "สื่อกลางปัญหาสัตว์เลี้ยง" ทาง F.M.103 เป็นต้น

นอกจากหน่วยงานดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีหน่วยงานต่างประเทศที่ทำงานด้านการช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์หลักสำคัญๆ ที่เป็นต้นแบบและให้ความสนับสนุนการทำงานของหน่วยงานในประเทศไทย ดังนี้

1. องค์การพิทักษ์สัตว์โลก (WSPA : World Society for the Protection of Animals)
2. สมาคมป้องกันการทารุณกรรมสัตว์โลก (RSPCA : The Royal Society for the Prevention of Cruelty to Animals),
3. กองทุนสัตว์ป่าโลก (WWF)
4. Wild Aids

การดำเนินงานแก้ไขปัญหาคารุณกรรมสัตว์โดยการช่วยเหลือสงเคราะห์และพิทักษ์สัตว์นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชนที่มีเมตตาจิตเป็นจำนวนมาก ทั้งในด้านการบริจาค การให้ทุนสนับสนุนการดำเนินงาน และการเข้ามาเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือในโครงการต่างๆ

ในการระดมทุนนั้น นอกจากจะขอทุนสนับสนุนจากต่างประเทศแล้ว ยังมีการระดมทุนจากภายในประเทศอีกด้วย ซึ่งการระดมทุนภายในประเทศนี้จะประสบความสำเร็จได้รับความร่วมมือด้วยดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับว่าองค์กรเอกชนที่ทำหน้าที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์เหล่านี้มีความสามารถในการเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาคารุณกรรมสัตว์ผ่านทางสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคลได้ดีเพียงใด เพราะการให้ข้อมูลข่าวสารเป็นการสื่อสารเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับปัญหาคารุณกรรมสัตว์ ตลอดจนบทบาทหน้าที่และความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ เป็นการเผยแพร่และชี้แจงให้ประชาชนทราบ

ถึงวัตถุประสงค์การดำเนินงาน เป้าหมาย และกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีให้องค์กรเป็นที่รู้จัก ยอมรับ เพื่อให้เกิดทัศนคติและภาพพจน์ที่ดีต่อองค์กรอีกด้วย กล่าวคือ เมื่อประชาชนมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อต่างๆ จนเกิดความรู้ก็จะเกิดความตระหนักและเกิดจิตสำนึกในการแก้ไขปัญหาตลอดจนมีการสนับสนุนองค์กรในที่สุด

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อต่างๆ กับความรู้ ความตระหนัก และการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์เพื่อจะได้ทราบว่า ประชาชนมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์อย่างไร นอกจากนี้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ทำงานในด้านการช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์หรือไม่ เพียงไร ประชาชนมีความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์อย่างไร และมีการให้การช่วยเหลือองค์กรเอกชนเหล่านี้หรือไม่ ทำให้ถึงการช่วยเหลือและช่วยเหลืออย่างไร

ซึ่งผลจากการวิจัยในครั้งนี้จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ตลอดจนปรับปรุงและพัฒนาการประชาสัมพันธ์ การเลือกใช้สื่อเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไปยังกลุ่มประชาชนเป้าหมายให้เหมาะสม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนี้ยังทำให้ทราบถึงปฏิกิริยาตอบกลับของกลุ่มเป้าหมายในด้านความคิด ความต้องการ ตลอดจนข้อมูลข่าวสารจากทางองค์กร ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงรูปแบบการดำเนินงานให้สามารถตอบสนองของความต้องการ และความพึงพอใจของกลุ่มประชาชนเป้าหมายได้มากที่สุด

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความรู้ ความตระหนัก และการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ ความรู้ ความตระหนัก และการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ปัญหานำในการวิจัย

1. ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์อย่างไร
2. ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ และตอบสนองบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มากน้อยเพียงใด
3. ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมีความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ในระดับใด
4. ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมีการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์อย่างไร
5. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์มีความแตกต่างไปตามลักษณะทางประชากรหรือไม่
6. การเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์กับความรู้ ความตระหนัก และการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์หรือไม่
7. ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มีความสัมพันธ์กับความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์หรือไม่
8. ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์หรือไม่
9. ความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์หรือไม่

สมมติฐานในการวิจัย

1. ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์แตกต่างกัน
2. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์มีความสัมพันธ์กับความรู้ ความตระหนัก และการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

3. ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ มีความสัมพันธ์กับความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

4. ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

5. ความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

6. การเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคลจะเป็นตัวแปรที่อธิบายการสนับสนุนขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์ได้ดีที่สุด

ขอบเขตในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะปัญหาการทารุณกรรมสัตว์เลี้ยงและสัตว์จรจัด เนื่องจากเป็นกลุ่มสัตว์ที่ใกล้ชิดมนุษย์และพบว่าถูกทารุณกรรมมากกว่าสัตว์ประเภทอื่น นอกจากนี้ยังเป็นการศึกษากลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น เนื่องจากเป็นกลุ่มคนที่มีโอกาสได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ในเรื่องปัญหาการทารุณกรรมสัตว์โดยตรง และได้รับมากกว่าประชากรในพื้นที่อื่นๆ นอกจากนี้กรุงเทพมหานครยังเป็นที่ตั้งขององค์กรที่ทำงานด้านการช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ที่สำคัญๆ เป็นส่วนใหญ่ และยังเป็นแหล่งรวมของคนจำนวนมากที่มีความแตกต่างกันทางด้านลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ วัย อาชีพ รายได้ และการศึกษา ซึ่งมาจากที่ต่างๆ กัน อันจะส่งผลในการวิจัยได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง

อย่างไรก็ตามผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สามารถนำไปอธิบายพฤติกรรมกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก และการให้การสนับสนุนขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ของประชาชนในประเทศไทยทั้งหมดได้

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1. การเปิดรับข่าวสาร หมายถึง ความบ่อยครั้งในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ทางสื่อประเภทต่างๆ ได้แก่ สื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคล ของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย

2. **สื่อมวลชน** หมายถึง โทรทัศน์ วิทยุ และสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ และ นิตยสาร

3. **สื่อเฉพาะกิจ** หมายถึง แผ่นพับ โบรชัวร์ โปสเตอร์ ป้ายประกาศ กล้องรับบริจาค และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ ได้แก่ อินเทอร์เน็ต ที่ทางองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ของ องค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

4. **สื่อบุคคล** หมายถึง บุคคลต่างๆ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ ผู้บริหาร และอาสาสมัครของ องค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ บุคคลในครอบครัว เพื่อนร่วมงาน เพื่อนบ้าน เพื่อนฝูง และประชาชนทั่วไป

5. **สัตว์ที่ถูกทารุณกรรม** หมายถึง สัตว์ที่มนุษย์สามารถนำมาเลี้ยงดูได้ เช่น สัตว์ เลี้ยง สัตว์ที่มีขนาดเล็ก ซึ่งสัตว์เหล่านี้ได้รับบาดเจ็บ พิการ เจ็บป่วยทางด้านร่างกาย จิตใจ ถูกทอด ทิ้ง เร่ร่อน จรจัด ไม่มีเจ้าของหรือมีเจ้าของแต่ก็ไม่ได้รับการดูแลตามสภาพอันควร

6. **สัตว์เลี้ยง** หมายถึง สัตว์ทั่วไปที่มนุษย์นำมาเลี้ยงดูเป็นเพื่อนแก้เหงา ฟังเสียง ไพเราะ เลี้ยงเพราะความน่าเอ็นดู การเลี้ยงสัตว์ประเภทนี้ไม่ได้หวังผลทางการค้า จำนวนสัตว์จะมี ไม่มาก แต่อาจจะมีหลายชนิด สัตว์เหล่านี้ได้แก่ สุนัข แมว ปลาตู้ สวดยงาม ไก่แจ้ นก เป็นต้น

7. **องค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์** หมายถึง หน่วยงานซึ่งเอกชน หรือ ประชาชนจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินกิจกรรมในการช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ โดยไม่แสวงหา ผลประโยชน์และค่ากำไร โดยมีการจัดตั้งองค์กรเป็นคณะบุคคลดูแลรับผิดชอบ มีการดำเนินงานอย่าง มีระเบียบแบบแผน

8. **ความรู้** หมายถึง การรู้ และเข้าใจ สภาพเรื่องราว ข้อเท็จจริง ข้อมูล ตลอดจนสภาพ ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับการทารุณกรรมสัตว์ รวมถึงความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ และความสำคัญของ องค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

9. **ความตระหนัก** หมายถึง ภาวะการรับรู้ที่ประชาชนรู้สึกสำนึกถึงบางอย่างของ เหตุการณ์หรือประสบการณ์ได้ ซึ่งความตระหนักนี้จะเกิดขึ้นได้เมื่อมีสิ่งเร้าไปกระตุ้น โดยในที่นี้จะ ศึกษาความตระหนัก 2 ประการคือ

- ความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์

- ความตระหนักต่อบทบาทหน้าที่และความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

10. การสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ หมายถึง การสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ในรูปแบบต่างๆ ดังนี้ คือ

- การสนับสนุนโดยตรง ได้แก่ การบริจาคเงิน สิ่งของ และการเป็นอาสาสมัครเข้าไปทำงานให้กับองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

- การสนับสนุนโดยอ้อม เป็นการช่วยเหลือในลักษณะไม่ได้ตั้งใจ เช่นการที่ประชาชนถ่ายทอดเรื่องราวของการทารุณกรรมสัตว์ และ/หรือเรื่องราวเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่การทำงานขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ให้ผู้สื่อข่าวแบบปากต่อปากหรือในกรณีที่มีผู้ถามถึง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อต่างๆ กับความรู้ ความตระหนัก และการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการสื่อสาร การผลิตสื่อเพื่อเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ ตลอดจนความสำคัญและบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดความตระหนักและการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ในที่สุด นอกจากนี้ข้อมูลที่ได้รับยังสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการผลิตข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ให้สอดคล้องเหมาะสมกับกลุ่มผู้รับข่าวสาร ซึ่งมีสถานภาพทางประชากรที่แตกต่างกันอีกด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง “การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ ความรู้ ความตระหนัก และการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์” ได้นำแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย เพื่อใช้เป็นกรอบอ้างอิง ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีด้านการสื่อสาร
2. แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร (Media Exposure)
3. ทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารมวลชน
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพของสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ
5. แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของผู้รับสาร
6. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ (Knowledge)
7. แนวคิดเกี่ยวกับความตระหนัก (Awareness)
8. แนวคิดเกี่ยวกับองค์การสาธารณกุศล
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎีด้านการสื่อสาร

การสื่อสาร เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตมนุษย์ มนุษย์เป็น สัตว์สังคมที่ต้องอาศัยการแลกเปลี่ยนความรู้ ข่าวสาร และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ทั้งนี้เพื่อจะได้มี ความรู้ความเข้าใจ จูงใจหรือมีอิทธิพลต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ซึ่งการที่จะบรรลุสิ่งเหล่านี้ได้จำเป็นต้อง อาศัยการสื่อสาร

E.M.Rogers and F.F. Shoemaker (1971) กล่าวว่า “การสื่อสารเป็นกระบวนการส่ง สารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร

Wilbur Shramm (1974) การสื่อสารคือการมีความเข้าใจในเครื่องหมายที่แสดงข่าวสาร บางอย่างเหมือนกัน เช่น พุดภาษาเดียวกัน เข้าใจตรงกันว่าผู้ที่พุดถึงอยู่นี้หมายถึงใคร คือทั้งผู้ให้และ ผู้รับต่างมีสารเดียวกัน เหมือนกัน

วิรัช อภิรัตนกุล (2532) การสื่อสารหมายถึง ศิลปะแห่งการถ่ายทอดข่าวสาร ความรู้สึกนึกคิด และทัศนคติจากบุคคลหนึ่งไปสู่บุคคลหนึ่ง

การสื่อสาร คือ กระบวนการที่ความคิดหรือข่าวสารถูกส่งจากแหล่งสารไปยังผู้รับสาร ด้วยเจตนาจากค่านิยมดังกล่าวข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า การสื่อสาร คือกระบวนการถ่ายทอดสาร (Message) จากบุคคลฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า ผู้ส่งสาร (Source) ไปยังบุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า ผู้รับสาร (Receiver) โดยผ่านสื่อ (Channel) ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางประการของผู้สื่อสาร Rogers (1971)

ซึ่งผลของการสื่อสารมี 3 ประการ คือ

1. การเปลี่ยนแปลงความรู้ (Change in Receiver's Knowledge)
2. การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ (Change in Receiver's Attitude)
3. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (Change in Receiver's Behavior)

การเปลี่ยนแปลงทั้ง 3 ประเภทนี้ จะเกิดในลักษณะที่ต่อเนื่องกัน คือ หลังจากผู้รับสารได้รับสารโดยผ่านสารสื่อแล้ว เมื่อมีการเปลี่ยนพฤติกรรมจะเริ่มเปลี่ยนตามลำดับเริ่มจากการเปลี่ยนแปลงระดับความรู้ก่อน และเมื่อผู้รับสารได้รับความรู้มากขึ้นก็จะเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในที่สุด

วัตถุประสงค์ในการสื่อสารมี 4 ประการ ดังนี้

1. เพื่อแจ้งให้ทราบ (To inform)
2. เพื่อให้ข้อมูลเพิ่มเติม (To education)
3. เพื่อโน้มน้าวใจ (To persuade)
4. เพื่อให้ความบันเทิง (To entertain)

เสถียร เขยประทีป (2528) กล่าวว่า ในกระบวนการสื่อสารในแต่ละครั้งจะต้องมีองค์ประกอบอย่างน้อย 6 ประการ อันได้แก่ แหล่งสาร สาร ช่องทาง ผู้รับสาร ผลที่เกิดจากการสื่อสาร และปฏิกิริยาตอบสนอง ซึ่งได้ให้คำจำกัดความของการสื่อสารว่า “การสื่อสาร คือกระบวนการที่ผู้ส่งสารส่งสารผ่านช่องทางไปยังผู้รับสารแล้วก่อให้เกิดผลบางประการขึ้น โดยผู้รับสารมีปฏิกิริยาตอบสนอง”

แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร (Media Exposure)

ในการสื่อสารนั้น สิ่งที่เป็นเป้าหมายของการสื่อสารก็คือ การสื่อสารที่มีประสิทธิผล (Effective Communication) กล่าวคือเป็นการสื่อสารในอันที่จะทำให้ผู้รับสารเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีทัศนคติ และมีพฤติกรรมไปในแนวทางที่ผู้ส่งสารปรารถนา Roger (1969)

แต่ในการเปิดรับข่าวสารนั้นผู้รับสารมิได้เปิดรับข่าวสารทุกอย่างที่ผ่านเข้ามาแต่จะเลือกรับเพียงบางส่วนของที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ซึ่งแรงผลักดันที่ทำให้มีการเลือกรับข่าวสารเกิดจากคุณสมบัติพื้นฐานของผู้รับสารในด้านต่างๆ ได้แก่ (อ้างใน วิไลลักษณ์ ลูติพลธำรง, 2540 : 27)

1. องค์ประกอบทางด้านจิตใจ เช่น กระบวนการเลือกรับข่าวสาร การเลือกรับรู้ตามทัศนคติ และประสบการณ์เดิมของตน
2. องค์ประกอบทางด้านสังคม สภาพแวดล้อม เช่น ครอบครัว วัฒนธรรม ประเพณี ลักษณะทางประชากร เช่น อายุ เพศ ภูมิฐานะ การศึกษา ตลอดจนสถานภาพทางสังคม

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่มีอิทธิพลในการเปิดรับข่าวสารของผู้รับสาร ซึ่งจะเป็นส่วนกำหนดความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการสื่อสาร

ชแรมม์ ได้กล่าวถึงการเปิดรับข่าวสารจากสื่อ โดยผู้รับสารจะเปิดรับข่าวสารโดยผ่านกระบวนการในการเลือกข่าวสาร (selective process) ใน 4 ขั้นตอน ซึ่งขั้นตอนในการรับสื่อนี้ชแรมม์อธิบายว่าข่าวสารที่เข้าถึงความสนใจของผู้รับสารจะมีแนวโน้มที่จะทำให้การสื่อสารมีประสิทธิผลมากขึ้น

การเลือกในการสื่อสาร (Selectivity in Communication)

ในการเปิดรับข่าวสาร ผู้รับสารจะทำการเลือกรับข่าวสารใน 4 ลักษณะ ซึ่งแต่ละลักษณะมีความเกี่ยวข้องกันเป็นขั้นตอนดังนี้ (Klapper , 1960 : 5)

1. การเลือกรับหรือการเลือกใช้ (Selective Exposure)

โดยปกติแล้วบุคคลจะเลือกรับหรือเลือกใช้ข่าวสารจากแหล่งที่เสนอความคิด และทัศนคติที่สอดคล้องกับความคิดและทัศนคติของบุคคลเอง เนื่องจากโดยธรรมชาติแล้วคนเรามี

ความต้องการที่จะปกป้อง (Protect) รักษา (Maintain) และส่งเสริม (Enhance) ความเป็นตัวเองของตน (Self-Concept) นั้นเอง

2. การเลือกให้ความสนใจ (Selective Attention)

บุคคลจะเลือกรับสารโดยอาศัยความสนใจที่มีต่อสารและยังเลือกรับสารที่สอดคล้องกับทัศนคติและความเชื่อดั้งเดิมในขณะเดียวกันก็จะหลีกเลี่ยงที่จะรับสารที่ขัดแย้งกับทัศนคติและความเชื่อของบุคคลเองด้วย

3. การเลือกรับรู้ และการเลือกตีความหมาย (Selective Perception and Interpretation)

โดยปกติเมื่อบุคคลรับสารมาแล้ว ผู้รับสารจะเลือกรับรู้และเลือกตีความหมายสารตามประสบการณ์ของตน ในการเลือกรับรู้และเลือกตีความหมายสารนี้ ผู้รับสารมักจะบิดเบือนสารเพื่อให้สอดคล้องกับทัศนคติ ประสบการณ์ ความเชื่อและความต้องการของตนเอง

4. การเลือกจดจำ (Selective Retention)

นอกจากการเลือกรับรู้ และเลือกตีความหมายสารแล้ว บุคคลยังเลือกจดจำเนื้อหาสาระของสารที่สอดคล้องกับประสบการณ์ ทัศนคติ ความเชื่อ และความสนใจ เข้าไว้เป็นประสบการณ์ของตนเพื่อจะนำไปใช้ในโอกาสต่อไป

ปรมา สตะเวทิน (2538) ได้กล่าวถึงอุปสรรคในการสื่อสารอื่นๆ นอกจากการเลือกในการสื่อสาร ซึ่งเป็นปัจจัยในการกำหนดประสิทธิผลของการสื่อสารไว้ได้แก่

การมีความหมายไม่ตรงกัน (By Passing)

การมีความหมายไม่ตรงกัน หมายความว่าถึงการใช้ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความหมายต่อสารไม่เหมือนกัน ดังได้กล่าวแล้วว่า ความหมายของภาษาไม่ได้อยู่ที่คำ (Words) แต่ความหมายของภาษาอยู่ที่ผู้ใช้ (Language – User) โดยขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของคน ความหมายของภาษาจึงไม่คงที่ แต่เปลี่ยนแปลงไปได้ตามการใช้และประสบการณ์ของคนแต่ละคน

ความสับสนระหว่างความรู้สึกกับความจริง (The Inference – Observation Confusion)

สิ่งที่ตนพูดนั้นเป็นการพูดตามความรู้สึกของตน ไม่ใช่การพูดจากความจริงที่ตนได้พบเห็น ดังนั้นในการสื่อสาร หากผู้ที่ทำการสื่อสารใช้วิธีการพูดจากความรู้สึกและไม่รู้ตัวว่าสิ่งที่ตนพูดนั้นเป็นการสอดแทรกความรู้สึกของตน ไม่ใช่เป็นการพูดจากความจริงก็ย่อมก่อให้เกิดความผิดพลาดหรือบิดเบือนความจริงได้ ซึ่งจะทำให้คู่สื่อสารเข้าใจผิดพลาดไปจากความเป็นจริง

การไม่เปลี่ยนแปลงความเห็น (Frozen Evaluation)

บุคคลมีการยึดมั่นในความคิดและความเชื่อของตนเอง ทั้งๆ ที่ในความเป็นจริงแล้วทุกสิ่งทุกอย่างมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การไม่ยอมเปลี่ยนแปลงความรู้สึกนึกคิดเช่นนี้ทำให้เกิดอุปสรรคต่อการสื่อสารนั่นเอง

การมองไม่เห็นความแตกต่าง (Indiscrimination)

การมองไม่เห็นความแตกต่างของบุคคลมีสาเหตุจากการที่คนเรามักจะจำแนกสิ่งของออกเป็นหมวดหมู่ (Categorization) เพื่อความสะดวกในการจดจำ และกำหนดประเภทของสิ่งต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน ทำให้เกิดการเน้นในเรื่องของความเหมือนหรือคล้ายกันมากเกินไป (Overemphasizing Similarities) จนกระทั่งมองข้ามความแตกต่าง (Neglect of Differences) ทำให้ขาดความรู้สึกที่แท้จริงเกี่ยวกับสิ่งนั้นๆ ทำให้เราไม่รู้จักความจริงแต่ก็ทึกทักเอาว่าสิ่งนั้นคงจะเหมือนกับสิ่งอื่นๆ ที่จัดอยู่ในประเภทเดียวกัน

การมีความคิดแบบสุดโต่ง (Polarization)

บุคคลมีการมองหรือตัดสินอะไรอย่างเด็ดขาด (Either – of Evaluation) มองเห็นอะไรว่ามีเพียง 2 ลักษณะ ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างตรงกันข้าม (Contradictory Opposites) ไม่มีจุดตรงกลางระหว่างความแตกต่างทั้งสองนั้น (No Middle Ground) ซึ่งทำให้จำกัดความคิดและสกัดกั้นทางเลือกที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาต่างๆ รวมทั้งทำให้บุคคลไม่เปิดรับความคิดเห็นที่แตกต่าง

การมีความคิดว่ารู้หมด (Allness)

เป็นทัศนคติของบุคคลซึ่งไม่รู้ตัวว่าตัวเองได้สรุปหรือย่อสิ่งที่ตนพบเห็น (abstract) ดังนั้นจึงทึกทักว่า สิ่งที่ตนคิดตนรู้นั้นสมบูรณ์ ครบถ้วน เป็นลักษณะทั้งหมดของสิ่งที่ตนพูดหรือรู้ การมีความคิดว่ารู้หมดนี้ทำให้เราทำได้แต่เพียงการรู้หรือการพูดถึงสิ่งใดเพียงบางส่วน และละเลยส่วนอื่นๆ

ของสิ่งนั้นซึ่งเป็นการปิดกั้นการสื่อสารที่มีประสิทธิผล เพราะทำให้เราที่มีความคิดแคบ รู้แคบ และปิดเปิดความจริง

ในเรื่องการเปิดรับข่าวสารนี้ มีนักการสื่อสารได้กล่าวถึงไว้ต่างกันดังต่อไปนี้ (อ้างใน ลดาวัลย์ พอใจ, 2537 : 9)

Atkin (1973 : 208) กล่าวว่า บุคคลที่เปิดรับข่าวสารมากยังมีหูตากว้างไกล มีความรู้ ความเข้าใจในสภาพแวดล้อม และเป็นคนที่ทันสมัยทันเหตุการณ์กว่าบุคคลที่เปิดรับข่าวสารน้อย

Rogers and Sevenning (1969 : 3) ขยายแนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อมวลชนให้ กว้างขวางออกไปอีกโดยให้คำนิยามว่า สื่อมวลชนนั้นคลุมถึงสื่อ 5 ประเภท คือ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ และนิตยสาร เหตุนี้ดัชนีในการจัดการเปิดรับสื่อมวลชนจึงต้องประกอบด้วย จำนวนรายการวิทยุที่รับฟังต่อสัปดาห์ การอ่านหนังสือพิมพ์ต่อสัปดาห์ ภาพยนตร์ที่ดูต่อปีและอื่นๆ

McCombs and Becker (1979) ได้ให้ความเห็นว่าบุคคลเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน เพื่อตอบสนองความต้องการ 4 ประการ คือ

1. เพื่อต้องการรู้เหตุการณ์ (Surveillance) โดยการติดตามความเคลื่อนไหวและสังเกตการณ์สิ่งต่างๆ รอบตัวจากสื่อมวลชน เพื่อจะได้รู้ทันเหตุการณ์ ทันสมัย และรู้ว่าอะไรเป็น สิ่งสำคัญที่ควรรู้
2. เพื่อต้องการช่วยตัดสินใจ (Decision) โดยเฉพาะการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวกับ ชีวิตประจำวัน การเปิดรับข่าวสารทำให้บุคคลสามารถกำหนดความเห็นของตนต่อสภาวะหรือ เหตุการณ์ต่างๆ รอบตัวได้
3. เพื่อการพูดคุยสนทนา (Discussion) การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทำให้บุคคลมี ข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการพูดคุยกับคนอื่นได้
4. เพื่อความต้องการมีส่วนร่วม (Participation) เพื่อรับรู้และมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ ความเป็นไปต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมและรอบๆ ตัว

สำหรับเหตุผลในการที่มนุษย์เลือกสนใจหรือตั้งใจรับข่าวสารอย่างไรจากสื่อ นั้น นักวิชาการหลายท่านมีความเห็นสอดคล้องกันดังนี้ (อ้างใน ลดาวัลย์ พอใจ, 2537 : 11)

Friedson Riley และ Flowerman (1951) มีความเห็นว่า แรงจูงใจที่ต้องการเป็นที่ ยอมรับของสมาชิกภายในสังคมจะเป็นสิ่งที่ช่วยกำหนดความสนใจในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อต่างๆ ก็เพื่อสนองความต้องการของตน ซึ่งปรากฏการณ์นี้ Merton Wright และ Waples เรียกว่า “พฤติกรรม ในการแสวงหาข่าวสาร” นักวิชาการเหล่านี้มีความเห็นตรงกันว่าผู้รับข่าวสารจะเลือกรับข่าวสารจาก สื่อใดนั้น ย่อมเป็นไปตามบทบาท และสถานภาพในสังคมของผู้รับสารและเหตุผลในการรับข่าวสารก็ เพื่อนำไปเป็นหัวข้อในการสนทนา ซึ่งจะทำให้ผู้รับข่าวสารรู้สึกว่าคุณเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

ทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารมวลชน

การสื่อสารมวลชน (Mass Communication) เป็นการสื่อสารประเภทหนึ่งที่มีผู้ส่งสาร มุ่งส่งสารไปยังมวลชนหรือกลุ่มบุคคลที่มีเป็นจำนวนมาก โดยอาศัยสื่อมวลชน (Mass Media) ซึ่งเป็นสื่อที่เข้าถึงตัวคนจำนวนมากที่มีความหลากหลายได้อย่างรวดเร็วภายในเวลาเดียวกันหรือ ใกล้เคียงกัน การสื่อสารมวลชนเป็นการสื่อสารที่มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากการสื่อสาร ประเภทอื่น ดังนี้

1. ผู้ส่งสาร (Source) ผู้ส่งสารของการสื่อสารมวลชนเป็นองค์กรขนาดใหญ่ที่มีเงินลงทุน สูง และมีการจัดแบ่งหน้าที่การทำงานอย่างเป็นระบบระเบียบ
2. สาร (Message) เนื้อหาสาระของสารมีความสดใหม่ ไม่ยั่งยืน และไม่ได้มีเนื้อหา เฉพาะเจาะจงถึงใครคนใดคนหนึ่ง
3. สื่อ (Channel) เป็นสื่อที่มีความซับซ้อนทางเทคโนโลยี สามารถที่จะส่งสารไปยัง ผู้รับสารที่ไม่รู้จักกันเป็นจำนวนมากได้อย่างรวดเร็วภายในเวลาเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ทั้งๆ ที่ ผู้รับสารเหล่านั้นอยู่ห่างไกลกัน
4. ผู้รับสาร (Receiver) ผู้รับสารมีเป็นจำนวนมาก ทั้งยังมีความหลากหลายด้วยเพศ วัย การศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ สถานภาพทางสังคมและอาชีพ โดยผู้รับสารเหล่านี้ไม่เป็นที่รู้จักของ ผู้ส่งสาร และผู้ส่งสาร ก็ไม่อาจที่จะเลือกผู้รับสารได้

Harold Lasswell (อ้างในปรมะ สตะเวทิน, 2538) นักรัฐศาสตร์ซึ่งบุกเบิกทำการวิจัย ด้านการสื่อสารมวลชน ได้กล่าวถึงหน้าที่สำคัญ 4 ประการ ของสื่อมวลชน ดังนี้

1. สอดส่องระวังระไวเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม (Surveillance of the Environ) หมายความว่า การแสวงหาและเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งภายในและภายนอกสังคม หน้าที่ในด้านนี้ก็คือ การรายงานข่าว (new reporting) หรือการแจ้งข่าวสาร (informing)

2. ประสานส่วนต่างๆ ในสังคมเพื่อแสดงปฏิกิริยาตอบสนองสิ่งแวดล้อม (Correlation of the parts of society in responding to the environment) หมายความว่า การที่สื่อมวลชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดเป็นข่าวเป็นการวิเคราะห์และเสนอแนะว่าควรกระทำอย่างไรกับสิ่งนั้นๆ หน้าที่นี้ เรียกว่า หน้าที่ในการชักจูงใจ (Persuasion)

3. การถ่ายทอดมรดกทางสังคม (Transmission of the Social Heritage from one Generation to the Next) หมายความว่า การเผยแพร่ความรู้ ค่านิยม และบรรทัดฐานของสังคมแก่สมาชิก รุ่นใหม่ของสังคม เพื่อให้วิทยาการและวัฒนธรรมของสังคมนั้นๆ คงอยู่ต่อไป หน้าที่ในด้านนี้คือ การให้การศึกษ (educational function) ของสื่อมวลชน

4. การให้ความบันเทิง (Entertainment) นอกจากหน้าที่ของสื่อมวลชน 3 ประการดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีนักการสื่อสารบางท่านได้แก่ Wilber Schramm และ Charles R. Wright เป็นต้น ได้เพิ่มเติมหน้าที่ประการที่ 4 คือการให้ความบันเทิงว่า หมายความว่า การเผยแพร่การแสดง, ดนตรี และศิลปะ เพื่อสร้างความจรรโลงใจแก่มวลชน

บทบาทของสื่อมวลชนต่อสังคม

เนื่องจากการสื่อสารมวลชนเป็นช่องทางการสื่อสารที่สำคัญในการเชื่อมโยงระหว่างผู้ส่งสาร (สถาบัน ต่าง ๆ เช่น รัฐบาล หรือ สถาบันบรรษัทขนาดใหญ่) กับผู้รับสาร (ประชาชน) จำนวนมาก จึงทำให้สื่อมวลชนกลายเป็นสถาบันที่มีบทบาทและอิทธิพลสูงมากในสังคมปัจจุบัน การขาดความเข้าใจในสื่อมวลชนก็จะทำให้ขาดความเข้าใจถึงสังคมในแก่นแท้ เพราะสื่อมวลชนเป็นภาพสะท้อนของสังคมได้อย่างแจ่มชัด ยิ่งกว่านั้นหากปราศจากสื่อมวลชนแล้วก็เสมือนหนึ่งสังคมที่ขาดความมีชีวิต ขาดความเคลื่อนไหว ดังจะเห็นได้จากอดีตที่ผ่านมาถึงปัจจุบัน ความสำคัญและความจำเป็นของสื่อมวลชนต่อสังคมไทยมีมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้โดยสังเกตได้จากการเติบโตของอุตสาหกรรมในวงการสื่อสารมวลชน ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ นอกจากนี้หากพิจารณาในแง่บทบาทของสื่อมวลชนก็จะพบว่าสื่อมวลชนยังคงมีบทบาทหน้าที่หลักๆ 4 ด้าน คือ การรายงาน

ข่าวสาร การเสนอแนะความคิดเห็นต่างๆ ในการแก้ไขปัญหา การสอน หรือให้ความรู้และการให้ความบันเทิง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพ ของสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ

สื่อมวลชน (Mass Media) หมายถึงสื่อที่ทำให้ผู้ส่งสารซึ่งอาจจะเป็นบุคคลเดียวหรือกลุ่มบุคคลสามารถส่งข่าวสารข้อมูลไปยังผู้รับเป้าหมายจำนวนมากและอยู่กันอย่างกระจัดกระจายได้ในเวลาอันรวดเร็ว ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร

อิทธิพลของสื่อมวลชน Joseph T. Klapper (1960 : 15 –49) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อมวลชนประเภทต่างๆ ที่มีต่อทัศนคติ และพฤติกรรมด้านต่างๆ ของผู้รับสารไว้ ดังนี้

1. อิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อประชาชน ไม่ใช่อิทธิพลโดยตรงแต่เป็นอิทธิพลโดยอ้อม เพราะปัจจัย ต่าง ๆ ที่กั้นอิทธิพลของสื่อมวลชน ได้แก่

1.1 ความมีใจโน้มเอียงของผู้รับสาร (Predisposition) ประชาชนจะมีค่านิยมความคิดเห็น และมีความโน้มเอียงที่จะประพฤติปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งอยู่ก่อนแล้ว ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้รับอิทธิพลจากการคบหาสมาคมกับคนอื่น และสถาบันสังคมที่ตนเป็นสมาชิก เมื่อบุคคลนั้นมาสัมผัสกับสื่อมวลชนก็จะนำเอาทัศนคติ ค่านิยม และพฤติกรรมเหล่านี้ติดตัวมาด้วย

1.2 การเลือกของผู้รับสาร (Selective Process) ประชาชนจะเลือกรับสารที่สอดคล้องกับทัศนคติ ความคิดเห็น และความสนใจของตน ประชาชนจะหลีกเลี่ยงไม่ยอมรับสารที่ไม่สอดคล้องหรือขัดแย้งกับความคิดเห็นและความสนใจของตน ทั้งยังเลือกที่จะตีความสารตามความเชื่อและค่านิยมที่ตนมีอยู่เดิม และจะเลือกจดจำเฉพาะสิ่งที่สนับสนุนความคิดเห็นและค่านิยมของตน

1.3 อิทธิพลของบุคคล (Personal Influence) ข่าวสารจากสื่อมวลชนอาจจะไม่ได้ไปถึงประชาชนโดยทันที แต่จะผ่านสื่อบุคคลหรือผู้นำทางความคิดเห็นก่อนจะไปถึงประชาชน ผู้นำความคิดเห็นมักสอดแทรกความรู้สึกนึกคิดของตนเข้าไปด้วย

1.4 ลักษณะของธุรกิจด้านสื่อมวลชน (Economic Aspect) การดำเนินธุรกิจด้านสื่อมวลชนในสังคมเสรีนิยม ซึ่งมีระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนั้น สื่อมวลชนสามารถแข่งขันกันได้โดยเสรี ต่างฝ่ายต่างเสนอความคิดเห็นและค่านิยมที่แตกต่างกันออกไป และประชาชนมีเสรีภาพในการที่จะเลือกเชื่อถือความคิดเห็นใดความคิดเห็นหนึ่งได้ รวมทั้งเลือกที่จะตัดสินใจว่าจะเชื่อถือสื่อมวลชนใดดี

2. อิทธิพลที่สื่อมวลชนมีต่อบุคคลเป็นเพียงผู้สนับสนุนเท่านั้น คือสื่อมวลชนจะสนับสนุนทัศนคติ รสนิยม ความมีใจใฝ่เมียง ตลอดจนแนวโน้มด้านพฤติกรรมของบุคคลให้มีความเข้มแข็งขึ้น และพร้อมที่จะแสดงให้ปรากฏออกมา เมื่อมีแรงจูงใจเพียงพอหรือเมื่อมีโอกาสเหมาะสม

3. สื่อมวลชนอาจทำหน้าที่เป็นผู้เปลี่ยนแปลงประชาชนได้เช่นกัน ในกรณีที่บุคคลมีความใฝ่เมียงที่จะเปลี่ยนแปลงอยู่ก่อนแล้ว หากสื่อมวลชนสามารถเสนอสิ่งที่สอดคล้องกับความต้องการของบุคคล เขาก็จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมได้ สื่อมวลชนจึงทำหน้าที่เป็นเพียงผู้เสนอหนทางในการเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมเท่านั้น เช่น แนะนำแหล่งให้ความช่วยเหลือผู้หญิงที่ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ในการปรับสภาพจิตใจ เป็นต้น

หากผู้รับสารคือ กลุ่มผู้หญิงที่ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ซึ่งมีความสับสนกับสถานภาพของตนเองในขณะนั้น เมื่อได้รับสารก็เป็นการชี้แนะทางอันเกี่ยวข้องกับตน สื่อมวลชนก็เปรียบเสมือนการให้ข่าวสารที่เป็นทางเลือกในการปฏิบัติ และเมื่อผู้หญิงคนนั้นได้พบเห็นภาพความโหดร้ายกับเด็กที่เกิดจากการทำแท้ง ก็อาจจะเปลี่ยนใจไม่กระทำการที่ผิดลงไป และเข้ารับความช่วยเหลือจากสถานบริการที่ให้ความช่วยเหลือในที่สุด

4. สื่อมวลชนสามารถสร้างทัศนคติ และค่านิยมให้เกิดแก่ประชาชนได้ในกรณีที่บุคคลนั้นๆ ไม่เคยมีความรู้ หรือประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งนั้นมาก่อน ทัศนคติและค่านิยมใหม่นี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อบุคคลผู้นั้นรับข่าวสาร หรือเรื่องราวในแนวเดียวกันบ่อยๆ เป็นอิทธิพลในลักษณะสะสม ไม่ใช่อิทธิพลที่ก่อให้เกิดผลในทันทีทันใด หรือในระยะเวลาอันสั้น

Bettinghaus (1968) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนในสังคมไว้ว่าสื่อมวลชนเป็นเพียงตัวเสริมความเชื่อและทัศนคติที่มีอยู่เดิมให้ฝังแน่นมากกว่าจะเปลี่ยนแปลงทัศนคติอย่างสิ้นเชิง แต่อาจเปลี่ยนแปลงการรับรู้ได้บ้างในขอบเขตจำกัดของประสบการณ์ สิ่งที่สื่อมวลชนเปลี่ยนแปลงได้มากที่สุดคือ อารมณ์ ส่วนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมยังไม่ปรากฏผลจากการวิจัยแน่นอนว่าสื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมแต่อย่างใด กิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นเป็นผลมาจากการสื่อสารระหว่างบุคคลทั้งสิ้น

Schramm (1973) ได้กล่าวว่าการสื่อสารเข้ามามีบทบาทต่อการพัฒนาได้ 3 ลักษณะ ลักษณะที่หนึ่ง คือ ประชาชนต้องได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนา ลักษณะที่สองคือ ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามาร่วมในกระบวนการตัดสินใจที่จะเปลี่ยนแปลง ลักษณะที่สาม คือ ทักษะที่จำเป็นต้อง

ได้รับการอบรมสั่งสอน เด็กต้องได้รับการศึกษา ผู้ประกอบอาชีพต่างๆ ต้องได้รับการเรียนรู้ในการปรับปรุงอาชีพของตนให้ก้าวหน้า

สื่อบุคคล (Human Media หรือ Personal Media) เป็นสื่อที่ใช้ในการถ่ายทอดข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจและความคิดเห็นต่างๆ ที่มีมาก่อน การใช้สื่อประเภทอื่นๆ โดยมี “คำพูด” เป็นพาหนะที่สำคัญที่สุด

สื่อบุคคลเป็นช่องทางสำคัญในการสื่อสารระหว่างบุคคล กล่าวคือ สื่อบุคคล หมายถึง ตัวบุคคลผู้ที่นำพาข่าวสารจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลหนึ่ง โดยอาศัยการติดต่อสื่อสารแบบตัวต่อตัว ระหว่างบุคคล 2 คน หรือมากกว่า 2 คนขึ้นไป ได้แก่ สมาชิกในครัวเรือนเดียวกัน ญาติพี่น้อง เพื่อน ผู้นำความคิดเห็น เป็นต้น

การสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Communication)

ทฤษฎีการสื่อสารระหว่างบุคคล กล่าวคือ ในกรณีที่ต้องการให้บุคคลใดๆ เกิดการยอมรับในสารที่เสนอไป หรือการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพที่สุด ที่ใช้ในการกระตุ้นให้เกิดการตัดสินใจยอมรับสารนั้น ควรใช้การสื่อสารระหว่างบุคคล โดยใช้สื่อบุคคลเป็นผู้เผยแพร่ข่าวสาร สื่อบุคคลนั้นจะเป็นประโยชน์มากในกรณีที่ผู้ส่งสารหวังผลให้ผู้รับเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมในการยอมรับสารนั้น นอกจากนี้ยังเป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้รับสารมีความเข้าใจกระจ่างชัดต่อสารและตัดสินใจรับสารได้อย่างมั่นใจยิ่งขึ้นด้วย

ประสิทธิภาพของสื่อบุคคล

การสื่อสารระหว่างบุคคลเป็นการสื่อสารแบบสองทาง ผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถซักถามทำความเข้าใจและมีปฏิริยาโต้ตอบซึ่งกันและกันได้โดยทันที จัดเป็นลักษณะที่เป็นประโยชน์มากในการใช้เครื่องจักรใจ นุ่มน้าวใจผู้รับสาร ดังที่เสถียร เขยประทับ (2525) ได้กล่าวถึงประสิทธิภาพของสื่อบุคคลไว้ดังนี้

1. สามารถทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข่าวสารแบบยคุลวิถี ถ้าผู้รับสารไม่เข้าใจก็สามารถไต่ถามหรือขอข่าวสารเพิ่มเติมจากผู้ส่งสารได้ในเวลาอันรวดเร็ว ส่วนผู้ส่งสารก็สามารถปรับปรุงแก้ไขสารที่ส่งออกไปให้ตรงกับความต้องการและเข้าใจของผู้รับสารได้ในเวลาอันรวดเร็วเช่นกัน การที่ช่องสารที่เป็นสื่อระหว่างบุคคลมีระดับปฏิริยาตอบสนองหรือปฏิริยาสะท้อนกลับสูงสามารถทำให้ลดอุปสรรคของการสื่อสารที่เกิดจากการเลือกสาร การเลือกแปลหรือตีความสารและการเลือกจำสารได้

2. สามารถจูงใจบุคคลให้เปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ฝังรากลึกได้ การสื่อสารระหว่างบุคคลนี้แบ่งออกเป็น การติดต่อสื่อสารโดยตรง และการติดต่อสื่อสารโดยกลุ่ม ดังนี้

2.1 การติดต่อโดยตรง (Direct Contact) การติดต่อโดยตรงนี้ใช้สื่อบุคคลในการเผยแพร่ข่าวสารโดยวิธีเยี่ยมบ้าน เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีกับประชาชน วิธีนี้หากประชาชนหรือผู้รับสารสงสัยไม่เข้าใจ ก็สามารถซักถามทำความเข้าใจได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ผู้เผยแพร่ข่าวสารยังสามารถสำรวจข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวผู้รับสารได้ด้วย ฉะนั้น ในการเผยแพร่ข่าวสารสร้างความเข้าใจหรือชักจูงโน้มน้าวใจ จึงนิยมใช้การติดต่อสื่อสารโดยตรง แต่มีข้อจำกัด คือ การสื่อสารประเภทนี้ต้องใช้สื่อบุคคลเป็นจำนวนมาก สิ้นเปลืองเวลา ค่าใช้จ่าย และแรงงานในการเผยแพร่ข่าวสาร

2.2 การติดต่อโดยกลุ่ม (Group Contact of Community Public) คือการติดต่อโดยผ่านกลุ่ม กลุ่มจะมีอิทธิพลต่อบุคคลส่วนรวม กลุ่มต่างๆ ช่วยให้การสื่อสารของบุคคลบรรลุเป้าหมายได้ ดังที่ Blumer กล่าวไว้ว่า “สังคมมนุษย์ประกอบด้วยกลุ่มที่ต่างชนิดกัน ส่วนใหญ่ชีวิตที่ร่วมกันอยู่ ทั้งหมดจะประกอบกันเป็นแบบแผนปฏิบัติ และมีพฤติกรรมร่วมของบุคคลเมื่อกลุ่มมีความสนใจในทางนั้นด้วย” การติดต่อโดยกลุ่มนี้อาจทำได้โดยการประชุม อภิปรายและสนทนาภายในกลุ่ม คือ จัดกลุ่มที่มีความสนใจกันตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป ให้สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีปฏิริยาโต้ตอบกัน ซึ่งจะมีส่วนในการตัดสินใจยอมรับหรือปฏิเสธข่าวสาร

สำหรับประสิทธิภาพของสื่อมวลชนและสื่อบุคคลนั้น นักวิชาการทางการสื่อสารส่วนใหญ่ต่างเห็นพ้องต้องกันว่า สื่อมวลชนจะมีประสิทธิภาพมากกว่าสื่อบุคคลในการให้ข่าวสารแก่คนจำนวนมากเพื่อก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างถูกต้อง ส่วนสื่อบุคคลจะมีประสิทธิภาพมากกว่าในการชักจูงใจ ให้บุคคลมีทัศนคติต่อเรื่องนั้นๆ ตามแนวทางที่มุ่งหวังดังเช่น

Rogers (1978 : 291) ได้กล่าวเปรียบเทียบประสิทธิภาพของสื่อมวลชนและสื่อบุคคลไว้ ดังนี้จากผลการวิจัยต่างๆ พบว่า สื่อมวลชนสามารถเปลี่ยนแปลงการรับรู้ ซึ่งหมายถึง การเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่การสื่อสารระหว่างบุคคลนั้นมีประสิทธิภาพมากกว่าเมื่อวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสารอยู่ที่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ เพราะข่าวสารที่ถ่ายทอดออกจากสื่อมวลชนเพียงอย่างเดียวไม่สามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ฝังแน่นหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ Bettinghaus (1968 : 180) ที่ว่าสื่อมวลชนเป็นเพียงตัวเสริมความเชื่อและทัศนคติที่มีอยู่เดิมให้ฝังแน่นมากกว่าจะเปลี่ยนแปลงทัศนคติอย่างสิ้นเชิง แต่อาจเปลี่ยนแปลงการรับรู้ได้บ้างในขอบเขตจำกัดของประสบการณ์ ฉะนั้น สื่อมวลชนจึงเป็นเพียง

แหล่งความคิดและเป็นผู้วางแนวทางในการเปลี่ยนแปลงเท่านั้น กิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างมนุษย์นั้นเป็นผลจากการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลแบบเห็นหน้าเห็นตากันทั้งสิ้น

Katz and Lazarsfeld (1955 : 27) ก็เห็นพ้องต้องกันว่า การสื่อสารระหว่างบุคคลมีผลต่อการทำให้ผู้รับสารยอมรับที่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และยอมรับที่จะให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ มากที่สุด ฉะนั้น สื่อบุคคลจึงมีความสำคัญมากกว่าสื่อมวลชนในชั้นจิตใจ ส่วนสื่อมวลชนจะมีความสำคัญกว่าในชั้นของการให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและอาจมีผลบ้างในการสร้างทัศนคติในเรื่องที่บุคคลยังไม่เคยรับรู้มาก่อน

สำหรับปัจจัยที่ทำให้เกิดการติดต่อสื่อสารโดยผ่านสื่อบุคคลมีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนทัศนคติของบุคคลมากกว่าการติดต่อสื่อสารโดยผ่านสื่อมวลชนมี 4 ประการ คือ

1. การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล สามารถจัดการเลือกรับในการรับสารของผู้ฟังได้ เนื่องจากการหลีกเลี่ยงการสนทนาหรือรับฟังเป็นไปได้อย่างมากกว่าการรับข่าวสารจากสื่อมวลชนนั้น ผู้รับสารอาจหลีกเลี่ยงไม่รับฟังเนื้อหาที่ขัดแย้งกับทัศนคติและความเชื่อถือของตนหรือเรื่องที่ตนไม่สนใจได้ง่าย
2. การติดต่อสื่อสารแบบเผชิญหน้า เปิดโอกาสให้ผู้ส่งสารสามารถปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงเนื้อหาที่ใช้สนทนากันได้ในเวลาอันรวดเร็ว ถ้าหากเนื้อหาที่สนทนานั้นได้รับการต่อต้านจากคู่สนทนา
3. การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลนั้นจะมีลักษณะง่ายๆ เป็นกันเอง จึงง่ายต่อการชักจูงใจให้คล้อยตาม
4. ผู้รับสารส่วนใหญ่มักจะเชื่อถือในข้อตัดสินใจและความคิดเห็นของผู้ที่เขารู้จักและนับถือมากกว่าบุคคลที่เขาไม่เคยรู้จักมาก่อน แล้วมาติดต่อสื่อสารด้วย

นอกจากนี้ทฤษฎีการสื่อสารแบบหลายขั้นตอน (Multi-Step Flow of Communication) ยังได้กล่าวไว้ว่า ข่าวสารส่วนใหญ่ที่เผยแพร่จากสื่อมวลชนไปยังประชาชนเป้าหมายนั้นมักจะผ่านผู้นำความคิดเห็น (Opinion Leader) หรือผู้ที่เข้าถึงสื่อมากกว่าเสียก่อน แล้วบุคคลเหล่านี้จะนำเอาข่าวสารข้อมูลที่ได้รับไปเผยแพร่แก่ประชาชนเป้าหมายคนอื่นๆ ต่อไป ซึ่งในการถ่ายทอดข่าวสารแต่ละครั้ง ผู้ถ่ายทอดมักจะสอดแทรกทัศนคติหรือความคิดเห็นของตนลงไป ทำให้ผู้รับสารคนท้ายๆ

ได้รับข่าวสารที่มีทัศนคติของคู่สนทนาแทรกมาด้วย ซึ่งมีผลไม่น้อยที่จะทำให้ผู้รับสารคล้อยตาม (Katz, 1955 : 377 – 452)

สื่อเฉพาะกิจ (Specialized Media) สื่อเฉพาะกิจเป็นสื่ออีกชนิดหนึ่งที่ถูกส่งสารใช้ในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารไปยังมวลชน บุคคล หรือกลุ่มบุคคล เพื่อใช้ติดต่อกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

สมควร กวียะ 2530 (อ้างใน อรวรรณ ปิลันธโรวาท, 2537) ได้ให้คำจำกัดความของสื่อเฉพาะกิจไว้ว่า สื่อเฉพาะกิจคือ สื่อที่สร้างขึ้น หรือซื้อ หรือเช่า โดยองค์กรใดองค์กรหนึ่ง เพื่อใช้ในการสื่อสารประชาสัมพันธ์ขององค์กรนั้นโดยเฉพาะ สื่อเฉพาะกิจจัดว่าเป็นแขนงหนึ่งของสื่อมวลชน แต่ได้พัฒนาเนื้อหาเพื่อใช้ประโยชน์เป็นเรื่องราวๆ ไป ฉะนั้นสื่อเฉพาะกิจโดยทั่วไปจึงมีกลุ่มประชาชนที่เป็นเป้าหมายที่แน่นอน มีการส่งเนื้อหาต่างๆ อันจะเป็นประโยชน์เฉพาะแก่กลุ่มประชาชนนั้นๆ มีการผลิตที่ไม่ยุ่งยากและการนำเสนอเนื้อหาเป็นไปอย่างง่าย

ประสิทธิภาพของสื่อเฉพาะกิจ

Adams(1971) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสื่อเฉพาะกิจไว้ดังนี้ คือ สื่อเฉพาะกิจจัดว่ามีความสำคัญต่อการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูล เพราะสื่อเฉพาะกิจเป็นสื่อที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ การใช้สื่อเฉพาะกิจเป็นการให้ความรู้และข่าวสารที่เป็นเรื่องราวเฉพาะอย่าง โดยมีกลุ่มเป้าหมาย (Target Audience) ที่กำหนดไว้แน่นอน ตัวอย่างสื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ การจัดพิมพ์เอกสาร จุลสาร แผ่นพับ หรือใบปลิวออกเผยแพร่ ซึ่งอาจจะจัดส่งไปยังกลุ่มเป้าหมายทางไปรษณีย์ (Direct Mail) นอกจากนี้การปิดโปสเตอร์ตามชุมชนต่างๆ การจัดนิทรรศการ การสาธิต (Demonstration) ก็เป็นการใช้สื่อเฉพาะกิจที่มีประสิทธิภาพในการรณรงค์เผยแพร่ประดิษฐ์กรรมแปลกๆ และทันสมัยในสังคมนั้นๆ

แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของผู้รับสาร

ผู้รับสารแต่ละคนจะมีลักษณะที่แตกต่างกันในหลายด้าน ทั้งในลักษณะภายนอกและลักษณะภายในจิตใจ เช่น อายุ เพศ การศึกษา อาชีพ รายได้ ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ศาสนา บุคลิกภาพ ทัศนคติ ประสบการณ์ แรงจูงใจ และรูปแบบการดำเนินชีวิต เป็นต้น คุณสมบัติเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อผู้รับสารในการสื่อสาร การวิเคราะห์ผู้รับสารโดยการศึกษาตัวแปรที่มีความชัดเจนอันเป็นลักษณะส่วนตัวของบุคคล คือ อายุ เพศ รายได้ การศึกษา อาชีพ ภูมิลำเนา ศาสนา ฐานะทางสังคม ฯลฯ ลักษณะตัวแปรกลุ่มนี้เรียกว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์ (Demographic Variables)

แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้รับสารนี้เป็นแนวทฤษฎีของความ เป็นเหตุเป็นผล กล่าวคือ พฤติกรรมต่างๆ ของมนุษย์ เกิดขึ้นตามแรงบังคับจากภายนอกมากระตุ้น เป็นความเชื่อที่ว่า มนุษย์ดำเนินชีวิตตามแบบฉบับที่สังคมวางเป็นแม่บทไว้ พฤติกรรมของคนที่ยาว วัยเดียวกันจะเป็นเช่นเดียวกัน เนื่องจากสภาพสังคมได้วางแบบอย่างไว้ให้แล้วสำหรับคนรุ่นนั้นๆ สังคมทำให้ผู้หญิงมีลักษณะนิสัย และพฤติกรรมแตกต่างจากผู้ชาย คนที่มีการศึกษามีพฤติกรรม แตกต่างจากคนด้อยการศึกษา กล่าวโดยสรุปคือ แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรเชื่อว่า คนที่มี คุณสมบัติทางประชากรที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันไปด้วย

การสื่อสารจัดเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ เมื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติทาง ประชากรศาสตร์แตกต่างกัน มีพฤติกรรมทั่วไปแตกต่างกัน ดังนั้นนักวิชาการสื่อสารบางกลุ่ม พฤติกรรมเกี่ยวกับการสื่อสารของบุคคลนั้นๆ จึงแตกต่างกันด้วย พฤติกรรมการสื่อสารดังกล่าว นอกจากจะหมายถึงการใช้ถ้อยคำในภาษา หรืออวัจนภาษา ตลอดจนกลยุทธ์ในการสื่อสารให้สำเร็จ ตามประสงค์แล้ว ยังรวมไปถึงการเลือกใช้สื่อ หรือการเลือกเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆ ตามที่ ผู้รับสารต้องการ งานวิจัยที่ใช้แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของผู้รับสารมักมองหาความ สัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านประชากรศาสตร์ กับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อต่างๆ

โดยทั่วไปแล้วนั้นผู้รับสารจะมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะลักษณะทาง ประชากรอันได้แก่ อายุ เพศ การศึกษา สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ (ปรมะ สตะเวทิน,2533)

1. อายุ (Age)

อายุของผู้รับสารเป็นลักษณะประการหนึ่งที่เราสามารถใช้ในการวิเคราะห์ผู้รับสาร อายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนมีความแตกต่างกันในเรื่องของความคิดและพฤติกรรม โดยทั่วไปแล้ว คนที่มีอายุน้อยกว่ามักมีความคิดเสรีนิยมมากกว่า (More Liberal) คนที่มีอายุมาก ในขณะที่คนที่มี อายุมากมักจะมีความคิดอนุรักษ์นิยมมากกว่า (More Conservative) คนที่มีอายุน้อย และคนที่มี อายุน้อยมักจะยึดถืออุดมการณ์มากกว่า (More Idealistic) ใจร้อนกว่า (More Impatient) และ มองโลกในแง่ดีกว่า (More Optimistic) คนที่มีอายุมาก ในขณะที่คนที่มีอายุมากมักจะเป็นคนที่ยึดถือ การปฏิบัติมากกว่า (More Pragmatic) มีความระแวดระวัง (Cautious) และมองโลกในแง่ร้าย (Pessimistic) ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากคนที่มีอายุมาก มีประสบการณ์ชีวิตมากกว่าคนที่มีอายุน้อย และ มักไม่ค่อยยอมให้มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในสังคม เพราะการเปลี่ยนแปลงในสังคมย่อมทำให้มีผล กระทบในทรัพย์สิน สถานะทางสังคมและความลำบากในการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง

ในขณะที่คนรุ่นใหม่ไม่เคยประสบมาก่อน ทำให้ทัศนคติและความรู้สึกนึกคิดของคนรุ่นต่างวัยไม่เหมือนกัน

2. เพศ (Sex)

จากการวิจัยทางจิตวิทยา แสดงให้เห็นว่าผู้ชายและผู้หญิงมีความแตกต่างกันอย่างมากทั้งในเรื่องความคิด ค่านิยม และทัศนคติ ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมและสังคมกำหนดบทบาทและกิจกรรมของคนสองเพศไว้ต่างกัน ผู้หญิงมักจะเป็นคนที่มีจิตใจอ่อนไหวหรือเจ้าอารมณ์ โอนอ่อนผ่อนตาม และเป็นแม่บ้านแม่เรือน และยังพบอีกว่าผู้หญิงจะถูกชักจูงใจได้ง่ายกว่าผู้ชาย

3. การศึกษา (Education)

การศึกษาหรือความรู้ (Knowledge) เป็นลักษณะอีกประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสาร ดังนั้นคนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่ต่างกันย่อมจะมีความรู้สึกนึกคิด อุดมการณ์และความต้องการที่แตกต่างกันไป คนที่มีการศึกษาสูงหรือความรู้ดีจะได้เปรียบในการที่เป็นผู้รับสารที่ดี เพราะมีความรู้กว้างขวาง สามารถทำความเข้าใจได้มากกว่าไม่เชื่ออะไรง่ายๆ โดยทั่วไปคนที่มีการศึกษาสูงจะใช้สื่อมวลชนมากกว่าคนที่มีการศึกษาต่ำ และคนที่มีการศึกษาสูงมักจะใช้สื่อมวลชนประเภทสิ่งพิมพ์มากกว่าสื่อชนิดอื่น

4. สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ (Socio - economic Status)

สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ หมายถึง อาชีพ รายได้ เชื้อชาติ และชาติพันธุ์ ตลอดจน ภูมิหลังของครอบครัว จากการวิจัยพบว่า สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้รับสารมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อปฏิกิริยาของผู้รับสารที่มีต่อผู้ส่งสารและสาร เพราะว่าคนที่มีสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน จะมีวัฒนธรรม ประสบการณ์ ค่านิยม ทัศนคติ และเป้าหมายที่แตกต่างกัน

งานวิจัยของ Schramm และ White (1949) ซึ่งศึกษาการเปิดรับสารในอเมริกา พบว่าผู้ที่มีรายได้สูงมักเป็นผู้ที่นิยมเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์และเนื้อหาที่ค่อนข้างหนัก ไม่ค่อยสนใจเนื้อหาด้านความบันเทิง McNally และคณะ (1968) พบว่าคนที่มีความรู้ดีและมีการศึกษาสูงเป็นกลุ่มที่ได้รับข่าวสารที่มีเนื้อหาสาระจากสื่อมวลชนมากที่สุด ผลที่ได้จากการวิจัยในลักษณะนี้สามารถอธิบายได้เช่นเดียวกับกรณีของการศึกษาที่ว่า ผู้ที่มีรายได้สูงมักจะเป็นคนที่มีการศึกษาสูง และมีตำแหน่งหน้าที่

การงานที่ดี จึงมักถูกผลักดันให้จำเป็นต้องเรียนรู้หาข้อมูลข่าวสารต่างๆ ให้ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ (อ้างถึงใน ยุบล เบญจรงค์กิจ,2534)

ลักษณะของผู้รับสาร (Characteristics of Audience)

โดยทั่วไปบุคคลย่อมมีลักษณะนิสัย และพฤติกรรมที่เปิดรับสื่อแตกต่างกันออกไป โดยพิจารณาจากเหตุผลชั้นพื้นฐาน คือ ความแตกต่างกันทางด้านสรีระ ภูมิหลัง และสภาพแวดล้อม ตามที่ Schramm (1962) กล่าวไว้ว่า

1. การศึกษา ผู้ที่มีการศึกษาดีจะแสวงหาผลประโยชน์จากสื่อต่างๆ และเพิ่มความรู้
2. เศรษฐกิจ ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี จะให้ความสนใจในการอ่านหนังสือนิตยสาร มาก และชอบบทบรรณาธิการ เรื่องราวเกี่ยวกับการเมือง ตลอดจนปัญหาทางสังคมเศรษฐกิจและ วิทยาการ
3. อายุ ผู้ที่มีอายุมากขึ้นมักจะนิยมเปิดรับข่าวสารที่เป็นทางการมากกว่าข่าวสารบันเทิง และสนใจการเมืองอย่างจริงจังมากกว่า
4. เพศ เพศหญิงมักจะสนใจ อ่าน ฟัง ชมรายการแม่บ้านบันเทิง ในขณะที่ผู้ชายจะ สนใจ ข่าว กีฬา
5. ศาสนา ในสังคมหนึ่งๆ มักมีผู้นับถือศาสนาต่างกัน ดังนั้นในการเสนอเรื่องที่ ขัดแย้งกันทางศาสนาจึงไม่ควร
6. ที่อยู่อาศัย ผู้รับสารที่อยู่ในท้องถิ่นต่างกัน มักมีความสนใจต่างกันในบางสิ่ง ทั้งนี้ เพราะวิถีการดำเนินชีวิตต่างกัน
7. ทักษะคติ ความเชื่อ และแนวคิดของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกันไป

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรกับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร กล่าวโดยสรุปจากงานวิจัยของนักวิชาการหลายท่านได้ว่า คนที่มีคุณสมบัติทางประชากรต่างกัน จะมี พฤติกรรมการเปิดรับสื่อต่างกัน ซึ่งสามารถแยกพิจารณาได้ดังนี้ (ยุบล เบญจรงค์กิจ,2534)

1. เพศกับการเปิดรับข่าวสาร

ผู้ชายกับผู้หญิงมีการเปิดรับข่าวสารต่างกัน ผู้หญิงใช้เวลาในการดูโทรทัศน์และ ฟังวิทยุมากกว่าเพศชาย โดยรายการที่ผู้หญิงนิยมคือรายการละคร ในขณะที่ผู้ชายนิยม อ่านหนังสือพิมพ์มากกว่า หากดูโทรทัศน์ผู้ชายจะนิยมดูรายการข่าวและกีฬา อย่างไรก็ตามเมื่อศึกษา

พฤติกรรมของผู้รับสารทั้งผู้ชายและผู้หญิงในขณะที่ชมโทรทัศน์แล้วพบว่า การดูโทรทัศน์ของผู้ชายนั้น มักจะเกิดขึ้นในขณะที่พักผ่อน แต่สำหรับผู้หญิงแล้วมักจะดูโทรทัศน์ไปพร้อมๆ กับทำงานอื่นๆ ที่ต้องใช้สมาธิและพลังงานมากพอควร

2. อายุกับการเปิดรับข่าวสาร

อายุและการศึกษามีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูงกับการเปิดรับข่าวสารทางสื่อมวลชน จากการศึกษาเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อมวลชนของเด็กอเมริกัน พบว่าเด็กวัยตั้งแต่ 2 ขวบ จนถึง 8 ขวบ ดูโทรทัศน์เพิ่มขึ้นเมื่อวัยเพิ่มขึ้น และเปิดรับสื่อทุกชนิดเมื่อวัยมากขึ้น โดยส่วนใหญ่แล้วเด็กจะใช้สื่อเพื่อความบันเทิง เช่น รายการบันเทิง การ์ตูน เพลงสมัยใหม่ เด็กจะเริ่มฟังวิทยุมากโทรทัศน์มากกว่าสื่ออื่นๆ ทั้งหมด และเริ่มอ่านหนังสือเมื่ออายุมากขึ้นมากกว่าการดูโทรทัศน์

สำหรับวัยผู้ใหญ่ การเปิดรับสื่อโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์มีมากพอกัน แต่เมื่อถึงช่วงอายุ 40 ปี ปริมาณการอ่านหนังสือจะลดลงเล็กน้อย อาจเนื่องมาจากสายตาที่เสื่อมลง และเมื่อถึงวัยทำงาน 55 - 60 ปี ปริมาณการดูโทรทัศน์ก็กลับเพิ่มขึ้นอีกครั้ง ซึ่งคงเนื่องมาจากมีเวลาว่างมากขึ้น ส่วนใหญ่แล้วการใช้สื่อมวลชนของผู้สูงอายุเพื่อความคลายเหงา

สำหรับปริมาณการอ่านหนังสือพิมพ์นั้น มีลักษณะการเพิ่มขึ้นหรือลดลงในทำนองเดียวกัน ผู้ใหญ่ที่มีวัย 50 ปี อ่านหนังสือพิมพ์ถึง 77 % แต่เมื่อถึงอายุ 65 ปี ปริมาณก็ลดลงอย่างมาก ในหมู่วัยรุ่นและหนุ่มสาว เวลาที่ให้กับการอ่านหนังสือพิมพ์ไม่สูงเท่ากับเวลาที่มีให้กับการชมโทรทัศน์ ในยุคที่ความนิยมโทรทัศน์เฟื่องฟูนี้ ตัวเลขการชมภาพยนตร์ของผู้รับสารลดลงมาก อย่างไรก็ตาม นิตยสารและภาพยนตร์ก็เป็นสื่อที่วัยรุ่นหนุ่มสาวให้ความสนใจ และเปิดรับมากกว่าวัยอื่น เนื่องจากเป็นสื่อที่ช่วยให้ผู้รับสารในวัยรุ่น สร้างความคิดและแสวงหาแบบแผนการดำเนินชีวิตได้มากกว่าสื่อประเภทอื่น

3. การศึกษากับการเปิดรับข่าวสาร

การศึกษามีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูงกับการเปิดรับข่าวสาร กล่าวคือ การเลือกเปิดรับสื่อมวลชนและระดับการศึกษา จะมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเปิดรับข่าวสารและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสาธารณชน และยังมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการเปิดรับเนื้อหาด้านบันเทิงจากสื่อ ผู้รับสารที่มีการศึกษาสูงจะเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย ส่วนผู้ที่มีการศึกษาน้อยจะฟังวิทยุมากกว่า นอกจากนี้ยังพบว่าในหมู่ผู้สูงอายุที่มีการศึกษาสูง การชมภาพยนตร์จะมีน้อยมาก

กล่าวโดยสรุปคือ เมื่อคนที่มีการศึกษาในระดับสูงต้องการจะจัดสรรเวลาในการเปิดรับสื่อให้เหมาะสม จะลดเวลาที่ให้กับสื่ออิเล็กทรอนิกส์ลงมากกว่าที่จะลดเวลาให้กับสื่อสิ่งพิมพ์

นอกจากความแตกต่างกันด้านปริมาณการเปิดรับสื่อแล้ว ยังพบความแตกต่างเกี่ยวกับเนื้อหาที่ผู้รับสารนิยมรับจากสื่อด้วย คนที่มีการศึกษาสูงและมีอายุมากนิยมเปิดรับข่าวและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสาธารณชนมากกว่ากลุ่มที่มีศึกษาน้อยและอายุน้อย ผลจากการศึกษาวิจัยทั้งหลายทำให้มองเห็นค่อนข้างชัดเจนว่า ยิ่งคนที่มีการศึกษาสูงเท่าไร ความสนใจข่าวสาร บทบรรณาธิการ และคอลัมน์ที่มีเนื้อหาหนักก็ยิ่งมีมากขึ้นเท่านั้น สถานีโทรทัศน์สาธารณะ (Public Television) ซึ่งเสนอรายการที่เน้นเนื้อหาเพื่อสาธารณชน รายการเพื่อการศึกษา จึงมีผู้รับสารเป็นกลุ่มที่มีการศึกษาสูงมากกว่าผู้ที่มีศึกษาน้อย

4. รายได้กับการเปิดรับข่าวสาร

รายได้เป็นตัวแปรสำคัญที่กำหนดฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม (Socio – Economic Status) ของบุคคล รายได้นั้นเป็นตัวแปรที่มีบทบาทใกล้เคียงกันกับตัวแปรด้านการศึกษา เนื่องจากเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกันสูงมาก โดยเฉพาะแล้วคนที่มีการศึกษาสูงมักจะมีรายได้สูงตามไปด้วย ส่วนคนที่มีศึกษาน้อยนั้นมักมีรายได้น้อยถึงปานกลาง ดังนั้นตัวแปรทั้งสองนี้จึงมองรวมกัน ไม่ว่าจะเป็นฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ผู้ที่มีรายได้สูงมักเป็นผู้นิยมเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์และนิยมเนื้อหาค่อนข้างหนัก ไม่ค่อยสนใจเนื้อหาด้านบันเทิง คนที่มีฐานะดีและมีการศึกษาสูงเป็นกลุ่มคนที่ได้รับข่าวสารที่มีเนื้อหาสาระจากสื่อมวลชนมากที่สุด

ผู้มีรายได้สูงนั้นมักมีการศึกษาสูง มีตำแหน่งหน้าที่การงานดี จึงมักถูกผลักดันให้มีความจำเป็นต้องเรียนรู้ หาข้อมูลข่าวสารต่างๆ ให้ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ การเปิดรับข่าวสารจึงจำเป็นสำหรับผู้รับสารกลุ่มนี้มากกว่า นอกจากนี้ตำแหน่งหน้าที่การงานมักทำให้ผู้รับสารกลุ่มนี้ ต้องมีกิจกรรมและงานสังคมมากมาย การชมโทรทัศน์จึงเป็นไปได้น้อย ในขณะที่การอ่านหนังสือพิมพ์ทำได้ง่ายกว่ามาก อาจอ่านในขณะที่นั่งรถไปทำงาน ในขณะที่พักก็ได้ และความบันเทิงของคนกลุ่มนี้อาจแสวงหาได้ง่ายจากสถานเริงรมย์โดยไม่ต้องพึ่งพาโทรทัศน์ โทรทัศน์จัดเป็นสื่อที่ใช้ความพยายามน้อย (Low Effort) และทักษะต่ำ (Low Skills) ดังนั้นกลุ่มผู้รับสารที่มีศึกษาน้อยและรายได้ต่ำ ซึ่งมีทักษะในการอ่านน้อย และขาดเงินในการที่จะไปแสวงหาความบันเทิงอื่นๆ จึงมักอาศัยเครื่องรับโทรทัศน์เป็นเครื่องช่วยในชีวิตประจำวันรื่นรมย์และน่าสนใจมากขึ้น

ดังนั้น จากทฤษฎีแนวคิดด้านการสื่อสาร แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพของสื่อมวลชน สื่อบุคคล และ สื่อเฉพาะกิจ ตลอดจนแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของผู้รับสารและลักษณะของผู้รับสาร จะช่วยให้ผู้รับส่งสารได้เลือกสารและช่องทางการส่งสารให้เหมาะสมกับลักษณะของกลุ่มผู้รับสารเป้าหมายที่มีผู้ส่งสารประสงค์จะให้สารไปถึงและมีประสิทธิภาพสูงสุด

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ (Knowledge)

Carter V. Good (1973 : 325) ได้ให้ความหมายของ “ความรู้” ไว้ว่า หมายถึง ความรู้เป็นข้อเท็จจริง (Facts) ความจริง (Truth) กฎเกณฑ์ และข้อมูลต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้รับและรวบรวมสะสมไว้จากมวลประสบการณ์ต่าง ๆ

Benjamin S. Bloom (1971 : 271) นักการศึกษาชาวอเมริกันได้ให้คำจำกัดความของ “ความรู้” ว่า เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการระลึกถึงสิ่งเฉพาะ ระลึกถึงวิธีและขบวนการต่างๆ วัตถุประสงค์ในด้านความรู้นั้นเน้นในเรื่องขบวนการทางจิตวิทยาของความจำเป็นของขบวนการเชื่อมโยงเกี่ยวกับการจัดระเบียบใหม่

Webster (1977 : 531) ได้ให้ความหมายของ “ความรู้” ไว้ว่าเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ และโครงสร้างที่เกิดขึ้นจากการศึกษาหรือการค้นคว้า หรือเป็นความรู้ที่เกี่ยวกับสถานที่ สิ่งของ หรือบุคคล ซึ่งได้จากการสังเกต ประสบการณ์ หรือจากรายงาน การรับรู้ข้อเท็จจริงเหล่านี้ต้องชัดเจนและต้องอาศัยเวลา

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2523 : 130) ได้ให้ความหมายของ “ความรู้” ว่าเป็นพฤติกรรมเบื้องต้นที่ผู้เรียนสามารถจำได้ หรือระลึกได้โดยการมองเห็น ได้ยิน ความรู้ในขั้นนี้ คือ ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ คำจำกัดความ เป็นต้น

จิตรา วสุวานิช (2528 : 6) ได้ให้ความหมายของ “ความรู้ ความจำ” ว่าหมายถึง การจำข้อเท็จจริง เรื่องราว รายละเอียดที่ปรากฏในตำราหรือสิ่งที่ได้รับการบอกกล่าวได้

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520 : 16) กล่าวว่า “ความรู้” เป็นพฤติกรรมขั้นต้น ซึ่งผู้เรียนเพียงแต่จำได้อาจจะโดยการนึกได้หรือโดยการมองเห็นหรือได้ยินก็ได้ ความรู้ขั้นนี้ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ความหมาย ข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎ โครงสร้าง และวิธีแก้ปัญหา เป็นต้น

ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล (มปป.อัตถ์สำเนา : 63) กล่าวว่า ความรู้ หมายถึง “การเรียนรู้” ที่เน้นถึงความจำและการระลึกได้ที่มีต่อความคิด วัตถุ และปรากฏการณ์ต่าง ๆ เป็นความจำที่เริ่มจากสิ่งง่าย ๆ ที่เป็นอิสระแก่กันไปจนความจำในสิ่งที่ยุ่งยากซับซ้อนและมีความหมายต่อกัน

เถียรศรี วิวิษศิริ (2527 : 19 – 20) กล่าวว่า การเรียนรู้ในผู้ใหญ่ นั้นเกิดจากประสบการณ์ 3 ประการ คือ

1. การเรียนรู้ เกิดจากสภาพการณ์ทางธรรมชาติ (Natural Setting) คือ เรียนรู้จากสภาพธรรมชาติที่อยู่ใกล้ตัว
2. การเรียนรู้จากสภาพการณ์ทางสังคม (Society Setting) มีอยู่ทั่วไปในชีวิตประจำวัน เช่น การเรียนรู้ จากการอ่านหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น
3. การเรียนรู้จากสภาพการณ์ของการจัดการเรียนการสอน (Formal Institutional Setting) คือ มีผู้แทนจากสถาบัน จัดลำดับการเรียนรู้อย่างมีจุดมุ่งหมายและต่อเนื่อง

จากความหมายดังกล่าวจึงสรุปได้ว่าความรู้ หมายถึง การรับรู้เรื่องราว ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์สถานที่ สิ่งของ หรือบุคคลซึ่งเกิดจากประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งเป็นความจำที่มนุษย์ได้สะสมรายละเอียดของเรื่องราวและประสบการณ์ไว้แล้วแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมให้สังเกตได้วัดได้

ระดับความรู้

ความรู้แบ่งออกเป็น 6 ระดับ ดังนี้

1. ระดับที่ระลึกได้ (Recall) หมายถึง การเรียนรู้ในลักษณะที่จำเรื่องเฉพาะวิธีปฏิบัติ กระบวนการและแบบแผนได้ ความสำเร็จในระดับนี้คือ ความสามารถในการดึงข้อมูลจากความจำได้
2. ระดับที่รวบรวมสาระสำคัญได้ (Comprehension) หมายถึงบุคคลสามารถทำบางสิ่งบางอย่างได้มากกว่าการจำเนื้อหาที่ได้รับ สามารถเขียนข้อความเหล่านั้นได้ด้วยถ้อยคำของตนเอง สามารถแสดงให้เห็นด้วยภาพ ให้ความหมาย แปลความ และเปรียบเทียบความคิดอื่นๆ หรือคาดคะเนผลที่เกิดขึ้นต่อไปได้
3. ระดับของการนำไปใช้ (Application) สามารถนำเอาข้อเท็จจริงและความคิดเห็นที่เป็นนามธรรม (Abstract) ปฏิบัติจริงอย่างเป็นรูปธรรม
4. ระดับของการวิเคราะห์ (Analysis) สามารถใช้ความคิดในรูปของการนำความคิดมาแยกเป็นส่วน เป็นประเภท หรือการนำข้อมูลมาประกอบกัน เพื่อการปฏิบัติของตนเอง

5. ระดับของการสังเคราะห์ (Synthetic) คือการนำเอาข้อมูล แนวความคิดมา ประกอบกันแล้วนำไปสู่การสร้างสรรค์ (Creative) ซึ่งเป็นสิ่งใหม่แตกต่างไปจากเดิม

6. ระดับของการประเมิน (Evaluation) คือ ความสามารถในการใช้ข้อมูลเพื่อตั้งเกณฑ์ (Criteria) การรวบรวมผล และวัดข้อมูลตามมาตรฐาน เพื่อให้ตั้งข้อตัดสินถึงระดับของประสิทธิผล ของกิจกรรมแต่ละอย่าง

อย่างไรก็ตาม การเกิดความรู้ไม่ว่าระดับใดก็ตามย่อมมีความสัมพันธ์กับความรู้สึ กนึกคิด ซึ่งเชื่อมโยงกับสภาพจิตใจในบุคคลต่างกัน อันมีปัจจัยมาจากประสบการณ์ที่สั่งสมมา และ สภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลทำให้บุคคลมีความคิดและแสดงออกตามความคิดและความรู้สึกของตน ความรู้จึงเป็นกระบวนการภายในที่อาจส่งผลต่อพฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคลได้ และยังมี ผลกระทบต่อผู้รับในเชิงทฤษฎีการสื่อสาร โดยมีสาเหตุ 5 ประการ คือ

1. ตอบข้อสงสัย (Ambiguity Resolution) การสื่อสารมักจะสร้างความสับสนให้กับ สมาชิกในสังคม ผู้รับสารจึงมักแสวงหาสารสนเทศโดยการอาศัยสื่อทั้งหลาย เพื่อตอบข้อสงสัยและ ความสับสนของตน

2. การสร้างทัศนคติ (Attitude Formation) ผลกระทบเชิงความรู้ต่อการปลูกฝังทัศนคตินั้น ส่วนมากนิยมใช้กับสารสนเทศที่เป็นนวัตกรรม เพื่อสร้างทัศนคติให้คนยอมรับการแพร่ นวัตกรรมนั้นๆ (ในฐานะความรู้)

3. การกำหนดวาระ (Agenda Setting) เป็นผลกระทบเชิงความรู้ที่สื่อกระจายออกไป เพื่อให้ประชาชนตระหนักและผูกพันกับประเด็นวาระที่สื่อกำหนดขึ้น หากตรงกับภูมิหลังของ ปัจเจกชนและค่านิยมของสังคมแล้ว ผู้รับสารก็จะเลือกสารสนเทศนั้น

4. การพอกพูนระบบความเชื่อ (Expansion of Belief System) การสื่อสารสังคมมักจะ กระจายความเชื่อ ค่านิยม และอุดมการณ์ด้านต่างๆ ไปสู่ประชาชน จึงทำให้ผู้รับสารรับทราบระบบ ความเชื่อที่หลากหลาย และลึกซึ้งไว้ในความเชื่อของตนมากขึ้นไปเรื่อยๆ

5. การรู้แจ้งต่อค่านิยม (Value Clarification) ความขัดแย้งในเรื่องค่านิยมและ อุดมการณ์เป็นภาวะปกติของสังคม สื่อมวลชนที่นำเสนอข้อเท็จจริงในประเด็นเหล่านี้ย่อมทำให้ ประชาชนผู้รับสารเข้าใจถึงค่านิยมเหล่านั้นชัดแจ้งขึ้น

การวัดความรู้

เครื่องมือในการวัดความรู้มีหลายชนิด แต่ละชนิดก็เหมาะสมกับการวัดความรู้ตามคุณลักษณะซึ่งแตกต่างกันไป โดยเครื่องมือที่ใช้วัดความรู้ที่นิยมใช้กันมากคือ แบบสอบถาม เนื่องจากแบบสอบถามสามารถนำไปกระตุ้นให้ผู้ถูกสอบแสดงอาการสนองตอบออกมาด้วยพฤติกรรมบางอย่างเช่น การพูด การเขียน ทำท่าทาง ฯลฯ เพื่อให้สามารถสังเกตเห็นหรือสามารถนับจำนวนปริมาณได้ เพื่อนำไปแทนอันดับ หรือคุณลักษณะของบุคคลนั้น รูปแบบของข้อสอบ หรือแบบทดสอบมี 3 ลักษณะ คือ (ไพศาล หวังพานิช, 2526 : 35-36)

1. ข้อสอบปากเปล่า เป็นการทดสอบโดยการโต้ตอบด้วยวาจา หรือคำพูดระหว่างผู้ทำการสอบกับผู้ถูกสอบโดยตรง บางครั้งเรียกว่า “การสัมภาษณ์”
2. ข้อสอบข้อเขียน แบ่งเป็น 2 แบบ คือ
 - 2.1 แบบความเรียง เป็นแบบที่ผู้ตอบต้องอธิบาย บรรยาย หรือวิจารณ์เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับความรู้นั้น
 - 2.2 แบบจำกัดคำตอบ มี 4 แบบ คือ แบบถูก – ผิด แบบเติมคำ แบบจับคู่ และแบบเลือกตอบ
3. ข้อสอบภาคปฏิบัติ เป็นข้อสอบที่มุ่งให้ผู้สอบแสดงพฤติกรรมด้วยการกระทำจริง

แนวคิดเกี่ยวกับความตระหนัก (Awareness)

Benjamin B. Wohman (1973) กล่าวว่า ความตระหนักเป็นภาวะการณ์ที่บุคคลเข้าใจหรือสำนึกถึงบางสิ่งบางอย่างของเหตุการณ์ ประสบการณ์ หรือวัตถุสิ่งของได้

Dagobert D. Runes (1971) ได้กล่าวถึงความตระหนัก อย่างจำกัดว่า ความตระหนักเป็นการกระทำที่เกิดจากความสำนึก

Carter V. Good (1973) ได้ให้ความหมายของคำว่าตระหนัก (Awareness) ไว้ว่า หมายถึง ความรู้สึกที่แสดงถึงการรับรู้ของบุคคลหรือการที่บุคคลแสดงความรู้สึกรับผิชอบต่อปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งมีความหมายเหมือนกับความสำนึก (Conscious)

S.W. Brackler (1989) กล่าวว่า ความตระหนักเกิดจากทัศนคติ ที่มีต่อสิ่งเร้า อันได้แก่บุคคล สถานการณ์ กลุ่มสังคม และสิ่งต่างๆ ที่โน้มเอียงหรือพร้อมที่จะสนองตอบในทางบวกหรือลบ เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์

Phillipp (1981) กล่าวว่า ความตระหนัก หมายถึง การเข้าใจการมองเห็น การรับสิ่งที่ผ่านเข้ามาในจิตใจ รู้สึกเป็นห่วงสนใจต่อสถานการณ์ความจริง หรือวัตถุภายนอก

Nalson (1965) กล่าวว่า ความตระหนักเป็นสภาวะที่บุคคลได้รับความรู้ หรือประสบการณ์ต่างๆ แต่มีการประเมินค่าและตระหนักถึงความสำคัญที่ตนเองมีต่อสิ่งนั้นๆ ซึ่งเป็นเรื่องของสภาวะตื่นตัวทางจิตใจต่อเหตุการณ์หรือสถานการณ์นั้นๆ

ประภาพรรณ สุวรรณ (2526) ได้ให้ความหมายของความตระหนักว่า หมายถึง การที่บุคคลถูกคิดได้หรือการเกิดขึ้นในความรู้สึกว่ามีสิ่งหนึ่งสิ่งใด เหตุการณ์หนึ่ง หรือสถานที่หนึ่ง ซึ่งการรู้สึกว่ามีหรือการได้ถูกคิดถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นความรู้สึกที่เกิดในสภาวะของจิตใจ แต่ไม่ได้หมายความว่าบุคคลนั้นสามารถจำได้ หรือระลึกได้ถึงลักษณะบางอย่างของสิ่งนั้น

ลดาวัลย์ พอใจ (2536) กล่าวว่า ความตระหนัก หมายถึง สภาวะของจิตใจที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึก (Feeling) ความคิด (Idea) และความปรารถนาที่บุคคลมีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่ง ด้วยการพูด การเขียน หรือวิธีการอื่นๆ โดยอาศัยระยะเวลาหรือประสบการณ์ หรือสภาพแวดล้อมในชุมชน หรือสิ่งเร้าภายนอก เป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีความตระหนักขึ้น หรือความตระหนักก็คือ ความสำนึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั่นเอง

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ความตระหนัก หมายถึง ความสำนึก ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง โดยมีเหตุการณ์ สภาพแวดล้อม ในสังคม หรือสิ่งเร้าภายนอกเป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลเกิดความตระหนัก ซึ่งองค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดความตระหนักมี 3 ประการ คือ

1. พุทธิปัญญา หรือความรู้ความเข้าใจ (Gognitive of Belief Component) ความรู้หรือความเข้าใจจะเริ่มต้นจากระดับง่ายและมีการพัฒนาขึ้นตามลำดับ
2. อารมณ์ ความรู้สึก (Affective Component) เป็นความรู้สึกด้านทัศนคติ ค่านิยม ความตระหนักชอบหรือไม่ชอบ ดีหรือไม่ดี เป็นองค์ประกอบในการประเมินสิ่งเร้าต่างๆ
3. พฤติกรรม (Behavioral Component) เป็นการแสดงออกทั้งทางวาจา กิริยา ท่าทาง ที่มีต่อสิ่งเร้า หรือแนวโน้มที่บุคคลจะกระทำ ดังนั้นบุคคล สถานการณ์ กลุ่มสังคม การเรียนรู้ และประสบการณ์ จึงเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนัก โดยมีความรู้ ความรู้สึก และพฤติกรรม เป็นองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความตระหนัก

ปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนัก

ความตระหนัก (Awareness) เป็นพฤติกรรมทางด้านอารมณ์หรือความรู้สึก (Affective Domain) ซึ่งเกือบคล้ายกับความรู้ (Knowledge) ความตระหนักเป็นพฤติกรรมขั้นต่ำสุดของความรู้ ความคิด (Cognitive Domain) ซึ่งปัจจัยด้านอารมณ์หรือความรู้สึกนั้น จะมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านความรู้ ความคิดเสมอ

เนื่องจากความตระหนักเป็นสิ่งที่เกิดจากประสบการณ์ต่างๆ ของมนุษย์ ที่รวมตัวกันขึ้น และมีความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ต่างๆ เหล่านั้น และประเมินค่าสิ่งเหล่านั้นออกมาเป็นความตระหนัก ซึ่งมีความหมายเหมือนกันกับความสำนึก (Koffka 1978 : 212) ดังนั้น ความตระหนักจึงเป็นพฤติกรรมภายในอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่แสดงออกถึงสภาวะจิตใจที่เกี่ยวกับความรู้สึก ความคิด และความปรารถนาต่างๆ ในลักษณะที่ตื่นตัวต่อบุคคล ต่อหลักการหรือต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งหมายความว่าระยะเวลา หรือประสบการณ์ และสภาพแวดล้อม หรือสิ่งเร้าภายนอก เป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลเกิดความตระหนักขึ้น

ความรู้และความตระหนักมีความสัมพันธ์กัน คือ ทั้งความรู้และความตระหนักต่างก็เกี่ยวข้องกับการสัมผัสและการใช้จิตไตร่ตรองทั้งสิ้น โดยความรู้นั้นเป็นเรื่องของข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ ที่ได้จากการสังเกตและรับรู้ที่ต้องอาศัยเวลา ส่วนความตระหนักเป็นเรื่องของความรู้สึกของสภาวะจิตใจของโอกาสการได้รับการสัมผัสจากสิ่งเร้าโดยไม่ได้ตั้งใจ การใช้จิตไตร่ตรองแล้วจึงเกิดความสำนึก ต่อปรากฏการณ์หรือสถานการณ์นั้นโดยไม่เน้นความสามารถในการจำหรือระลึกได้ เพียงแต่จะรู้สึกว่ามีสิ่งนั้นอยู่ (Conscious of Something) จำแนกและรับรู้ (Recognitive) ลักษณะของสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่เร้าออกมามีลักษณะเป็นเช่นไร โดยไม่มีความรู้สึกในการประเมินเข้าร่วมด้วย อย่างไรก็ตาม การที่จะเกิดความตระหนักขึ้นมาได้นั้น ก็ต้องผ่านการมีความรู้มาก่อนเบื้องต้น (อังคณา มั่งมีทรัพย์, 2534 : 37-38)

การวัดความตระหนัก

ความตระหนัก (Awareness) เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้สำนึกว่ามีส่วนนั้นอยู่ (Conscious of Something) จำแนก และรับรู้ (Recognitive) ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ละเอียดอ่อนเกี่ยวกับด้านความรู้สึกและอารมณ์ ดังนั้นการที่จะทำการวัดและประเมินจึงต้องมีหลักการและวิธีการตลอดจนเทคนิคเฉพาะจึงจะวัดความรู้สึกและอารมณ์ดังกล่าวออกมาให้เที่ยงตรงและเชื่อมั่นได้ เครื่องมือที่ใช้วัดความรู้สึกและอารมณ์นั้นมีหลายประเภทดังต่อไปนี้ (อังคณา มั่งมีทรัพย์, 2534)

1. วิธีการสัมภาษณ์ (Interview) อาจเป็นการสัมภาษณ์ชนิดที่มีโครงสร้างแน่นอน (Structured Item) โดยสร้างคำถามและมีคำตอบให้เลือกเหมือนๆ กับแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ และคำถามจะต้องตั้งไว้ก่อน เรียงลำดับไว้ก่อนหลัง หรืออาจเป็นแบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Item) ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ที่มีไว้แต่หัวข้อใหญ่ๆ ให้ผู้ตอบมีเสรีภาพในการตอบมากๆ และคำถามก็เป็นไปตามโอกาสอำนวยในขณะที่ยังสัมภาษณ์

2. แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบสอบถามอาจเป็นชนิดเปิด หรือปิด หรือแบบผสมระหว่างปิดกับเปิดก็ได้

3. แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เป็นเครื่องมือวัดชนิดที่ให้ตรวจสอบว่าเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย หรือมี-ไม่มี สิ่งที่กำหนดตามรายการอาจอยู่ในรูปของการทำเครื่องหมาย หรือเลือกว่าใช่-ไม่ใช่ ก็ได้

4. มาตรวัดอันดับคุณภาพ (Rating Scade) เครื่องมือชนิดที่เหมาะสมสำหรับวัดอารมณ์ และความรู้สึกที่ต้องการทราบความเข้ม (Intensity)ว่ามีมากน้อยเพียงใดในเรื่องนั้น

5. การใช้ความหมายภาษา (Semantic Diferential Technique : S.D.) เทคนิคการวัดโดยใช้ความหมายของภาษาของ Charled E. Osgood เป็นเครื่องมือที่วัดได้ครอบคลุมมากชนิดหนึ่ง เครื่องมือชนิดนี้จะประกอบด้วยเรื่องซึ่งถือเป็น "สิ่งกัป" และจะมีคุณศัพท์ที่ตรงข้ามกันเป็นคู่ๆ ประกอบสิ่งกัปนั้นหลายๆ คู่ แต่ละคู่มี 2 ขั้ว ช่องห่างระหว่าง 2 ขั้วนี้แบ่งด้วย ตัวเลข ถ้าใกล้ข้างใดมากก็จะมีลักษณะตามคุณศัพท์ของขั้วนั้นมาก

คุณศัพท์ที่ประกอบเป็น 2 ขั้วนี้แยกออกเป็น 3 พวกใหญ่ๆ คือ พวกที่เกี่ยวกับการประเมินค่า (Evaluation) พวกที่เกี่ยวกับศักยภาพ (Potential) และพวกที่เกี่ยวกับกิจกรรม (Activity)

ความสัมพันธ์ระหว่างความตระหนักกับความรู้

ความรู้เป็นการรับรู้เรื่องราวข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ สถานที่ สิ่งของหรือบุคคลซึ่งเกิดจากประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม การสัมผัส การใช้จิตไตร่ตรองคิดหาเหตุผล ในขณะที่ความตระหนักเป็นพฤติกรรมด้านอารมณ์หรือความรู้สึก ซึ่งเกิดคล้ายความรู้ ซึ่งเป็นพฤติกรรมต่ำสุดของความรู้ ความคิด ปัจจัยด้านความรู้สึก หรืออารมณ์นั้นมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านความรู้และความคิดเสมอ

ดังนั้นอาจสรุปได้ว่า ความรู้และความตระหนักมีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ ทั้งความรู้และความตระหนักต่างก็เกี่ยวข้องกับการสัมผัสและการใช้จิตไตร่ตรองทั้งสิ้น โดยความรู้เป็นเรื่องของข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ ซึ่งได้จากการสังเกตและการรับรู้ที่ต้องอาศัยเวลา ส่วนความตระหนักเป็นเรื่องความรู้สึกในสภาวะจิตที่ไม่เน้นความสามารถในการจำหรือระลึกได้ อย่างไรก็ตามการที่จะเกิดความตระหนักขึ้นมาได้นั้นก็ต้องผ่านการมีความรู้มาก่อนเบื้องต้น

แนวคิดเกี่ยวกับองค์กรสาธารณกุศล

องค์กรสาธารณกุศล (Charitable Organization) หรือองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร (Nonprofit Organization) คือ องค์กรสถาบันที่มุ่งสร้างประโยชน์แก่สังคมโดยไม่แสวงหาผลประโยชน์ด้านการเงินหรือทำไรทำงานโดยเน้นการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มประชาชนต่างๆ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจให้แก่ประชาชน ให้ประชาชนเข้าใจถึงนโยบายและวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน ตลอดจนกิจกรรมผลงานต่างๆ ขององค์กร เพื่อดึงดูดให้ประชาชนมีความสนใจและมีส่วนร่วมสนับสนุนในกิจกรรมขององค์กรทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นการอาสาสมัครเข้ามาช่วยเหลือด้วยกำลังแรงของตนเองหรือการบริจาคทุนทรัพย์เพื่อช่วยเหลือก็ตาม

องค์กรสถาบันเหล่านี้จึงมีลักษณะเฉพาะพิเศษบางอย่างที่แตกต่างกับองค์กรอื่นๆ เพราะ องค์กรสถาบันเหล่านี้ไม่แสวงหาผลกำไรจากการค้า อีกทั้งไม่มีงบประมาณหรือเงินทุนสนับสนุนจากรัฐ แต่ก่อตั้งขึ้นมาด้วยตนเองและดำเนินการด้วยเงินงบประมาณของผู้มีจิตศรัทธาที่ร่วมบริจาคช่วยเหลือ (วิรัช ลภีรัตนกุล, 2540)

องค์กรสาธารณกุศลหรือองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อการรณรงค์หาทุน (Fund-raising Campaign) สำหรับนำไปใช้ในการดำเนินงานต่อไป
2. เพื่อขยายวงงานและเพิ่มจำนวนสมาชิกและอาสาสมัครให้มากขึ้น
3. เพื่อสื่อสารชี้แจงทำความเข้าใจและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่ประชาชน
4. เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มประชาชนเป้าหมาย ชุมชน และกลุ่มประชาชนทั่วไป
5. เพื่อให้ประชาชนยอมรับและสนับสนุนช่วยเหลือองค์กร

6. เพื่อเผยแพร่กิจกรรมผลงานขององค์กร เป็นการดึงดูดใจให้ประชาชนมีส่วนร่วมเข้าร่วมร่วมกำลังหรือสละทรัพย์สิน หรือบริจาคเงินทุน

องค์กรสาธารณกุศล แบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. สมาคมต่างๆ เช่น สมาคมสงเคราะห์อาชีพ สมาคมผู้บำเพ็ญประโยชน์ ฯลฯ
2. มูลนิธิและองค์กรสาธารณกุศล เช่น มูลนิธิสงเคราะห์สัตว์พิการปากเกร็ด สมาคมป้องกันการทารุณสัตว์แห่งประเทศไทย สมาคมพิทักษ์สัตว์แห่งประเทศไทย ฯลฯ

3. สถาบันศาสนา

4. สถาบันการศึกษา

5. โรงพยาบาล

(การประชุมสัมพันธ : อุดมศักดิ์ เวชราภรณ์, ระเด่น ทักษณา และดำรงศักดิ์ ชัยสนิท, 2537)

หลักในการประชาสัมพันธ์องค์กรที่ไม่มุ่งแสวงหาผลกำไร หรือองค์กรสาธารณกุศล เพื่อรณรงค์หาทุนมีดังนี้ คือ

1. แดงชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชนถึงวัตถุประสงค์ สาเหตุ ความเป็นมาหรือเหตุผลความจำเป็นในการรณรงค์หาทุนให้ชัดเจน แจ่มแจ้ง น่าเชื่อถือเลื่อมใส

2. เผยแพร่กระจายข่าวสารทางเครื่องมือและสื่อต่างๆ เช่น สื่อมวลชน สิ่งตีพิมพ์ ให้ประชาชนทราบและเข้าใจ

3. ในกรณีที่ต้องการอาสาสมัครเข้าช่วย ก็ใช้วิธีเชิญชวน เรียกร้องดึงดูดความสนใจและความร่วมมือจากประชาชน

4. ใช้สื่อบุคคลเข้าร่วมด้วย เช่น กลุ่มผู้นำความคิดเห็น, การกระจายข่าวจากปากต่อปาก

5. จัดแสดงนิทรรศการ เหตุการณ์พิเศษ แสดงถึงผลงานกิจกรรมขององค์กร

6. ก่อนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ จะต้องมีการศึกษาข้อมูลต่างๆ และวางแผนการดำเนินงานและการใช้สื่อต่างๆ อย่างรอบคอบและทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

7. จะต้องมีการประเมินผลในแต่ละโครงการทั้งโครงการระยะสั้นและระยะยาว

เครื่องมือและสื่อที่ใช้ในการรณรงค์หาทุนที่สำคัญๆ ได้แก่

1. การขายดวงตราที่ระลึก (Sale of Seales) เช่น ดวงตราต่าง ๆ สติกเกอร์ ฯลฯ
 2. การส่งจดหมายเชิญชวน (Direct Mail) คือ การส่งจดหมายเชิญชวนถึงตัวบุคคลโดยตรง
 3. หนังสือพิมพ์ (Newspaper Promotion) ด้วยการลงข่าวเผยแพร่ หรือลงภาพติดต่อกันอย่างสม่ำเสมอ
 4. โทรทัศน์ (T.V. Appeals and Marathans) ด้วยวิธีการจัดรายการพิเศษ มีการขายสไลด์สม่ำเสมอ และการจัดรายการในช่วงระยะเวลาสั้น
 5. การออกเรียไธตามอาคารบ้านเรือน (Direct Door – to – Door Canvass)
 6. ภาพยนตร์ (Motion Pictures) ด้วยการจัดฉายภาพยนตร์รอบพิเศษเก็บเงินบำรุงองค์กร
 7. รับบริจาคตามโรงภาพยนตร์ต่างๆ
 8. รับบริจาคตามธนาคาร โดยขอความร่วมมือให้สนับสนุนบริจาคเงินผ่านธนาคารหรือบริจาคเข้าบัญชีมูลนิธิ
 9. กล่องรับบริจาค โดยวางกล่องรับบริจาคไว้ตามที่ชุมชน หรือตามเคาน์เตอร์ธนาคาร เป็นต้น
 10. จัดงานพิเศษ (Bazaars, Ball) ได้แก่ งานนิทรรศการเหตุการณ์พิเศษ (Special Events) เป็นต้น
 11. สลากรางวัล (Sweepstake) ถ้าถูกได้รับรางวัลต่างๆ เป็นเงินสด รถยนต์ ถ้าไม่ถูกเงินก็เข้าบำรุงการกุศล
 12. สิ่งพิมพ์ (Printed Media) เช่น จุลสาร แผ่นพับ ใบปลิว วารสารของสมาคมหรือมูลนิธิ เป็นต้น
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง**

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก และการสนับสนุน พบว่า ยังไม่มีงานวิจัยชิ้นใดที่กล่าวถึงการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทำธุรกรรม สัตว์ รวมทั้งไม่มีงานวิจัยใดที่กล่าวถึงความรู้ ความตระหนัก และการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้นำงานวิจัยตลอดจนแนวคิดที่มีส่วนคล้ายคลึงกันนี้มาใช้ประกอบในการวิจัยครั้งนี้อย่างต่อเนื่องต่อไป

Klapper (1960) ได้ทำการศึกษาและสรุปงานวิจัยที่สำคัญเกี่ยวกับอิทธิพลของการสื่อสารมวลชน และสรุปให้เห็นถึงความสามารถของการสื่อสารมวลชนในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของบุคคลว่า โดยการสื่อสารมวลชนนั้นไม่ใช่สาเหตุประการเดียวที่ทำให้เกิดผลในผู้รับสาร แต่จะทำหน้าที่ร่วมกัน หรือมีปัจจัย หรืออิทธิพลที่เป็นตัวกลางอื่นๆ มากกว่า และประสิทธิภาพของการสื่อสารมวลชนนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะต่างๆ ของการสื่อสาร แหล่งสาร หรือสถานการณ์ต่างๆ ของการสื่อสารด้วย

Winston (1974) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ด้านความตระหนักของนักเรียนในวิชาโกต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนยอมรับและมีความรู้ ความเข้าใจในสิ่งแวดล้อม และจากการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างในปัญหาเกี่ยวกับความตระหนักและการปฏิบัติแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ

เสนห์ พบพาน (2528) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของประชาชนอำเภอนครหลวง โดยศึกษากรณีกิจการอุตสาหกรรมในเขตเกษตรกรรมพบว่า ประชาชนมีความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง การเปิดรับสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมในส่วนรวม ส่วนอายุ ระยะเวลาที่อยู่ในชุมชน และการเข้าถึงสื่อบุคคลมีความสัมพันธ์เชิงลบกับความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยส่วนรวม

บุญลือ ศษเสนีย์ (2532) ได้ศึกษาความรู้และความตระหนักของประชาชนในท้องถิ่นที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม บริเวณสถานที่ท่องเที่ยวชายทะเล ศึกษาเฉพาะเกาะเสม็ด จังหวัดระยองพบว่า ประชาชนในท้องถิ่นส่วนใหญ่มีความรู้ในระดับสูง โดยผู้ประกอบการอาชีพหลักเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจะมีความรู้มากกว่าผู้ที่ประกอบอาชีพไม่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว และประชาชนที่มีการศึกษาสูงมีความตระหนักมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำ ประชาชนในท้องถิ่นส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการรับข่าวสารในระดับปานกลาง

วีณา ลอยกุลนันท์ (2532) ศึกษาความรู้และความตระหนักของผู้ขับขีรถยนต์ในกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับมลพิษทางเสียงพบว่า ผู้ขับขีรถจักรยานยนต์มีความรู้เกี่ยวกับมลพิษ

ทางเสียงในระดับปานกลาง และพบว่าปัจจัยความสนใจข่าวสารมลพิษทางเสียงก่อให้เกิดการผันแปรในความรู้เรื่องมลพิษทางเสียงอย่างมีนัยสำคัญ ความรู้และความตระหนักของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์เกี่ยวกับมลพิษทางเสียงมีความสัมพันธ์เชิงบวก

ไพลิน ศศิธนากรแก้ว (2536) ศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสารสิ่งแวดล้อมทางโทรทัศน์ ความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีระดับการเปิดรับข่าวสารสิ่งแวดล้อมจากสื่อมวลชนและสื่อโทรทัศน์ในระดับปานกลาง มีความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ระดับการเปิดรับข่าวสารสิ่งแวดล้อมจากสื่อมวลชนของประชาชนมีความแตกต่างตามระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระดับการเปิดรับข่าวสารสิ่งแวดล้อมทางโทรทัศน์ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้และความตระหนักในการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แต่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

จินตนา เลิศทวีสินธุ์ (2528) ศึกษาเรื่องความรู้ ความตระหนัก และการปฏิบัติของตำรวจจราจร เพื่อป้องกันอันตรายจากมลพิษทางอากาศ และเสียงในกรุงเทพมหานคร พบว่า ตำรวจจราจรมีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางอากาศและเสียงในระดับปานกลาง แต่มีความตระหนักต่อมลพิษทางอากาศและเสียงโดยเฉลี่ยในระดับค่อนข้างสูง สำหรับความรู้และความตระหนักของตำรวจเกี่ยวกับมลพิษทางอากาศและเสียงมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก

สุวารีย์ วงศ์วัฒนา (2536) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับความรู้ ความตระหนักและการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชุมชนชาวแพ จังหวัดพิษณุโลก พบว่าพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความรู้ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับความตระหนักและการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

วิไลลักษณ์ ฐิติพลธำรง (2540) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาเด็กด้อยโอกาสของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครและความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเด็กด้อยโอกาส ความตระหนัก ความเชื่อถือ และการตัดสินใจให้การสนับสนุนองค์การเอกชนที่พัฒนาเด็กและเยาวชน พบว่า ประชาชนมีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเด็กด้อยโอกาสจากสื่อมวลชนและสื่อเฉพาะกิจในระดับปานกลาง และมีการเปิดรับจาก

สื่อบุคคลในระดับน้อย นอกจากนี้ยังพบว่าประชาชนมีความตระหนักและการตัดสินใจให้การสนับสนุนองค์การเอกชนที่พัฒนาเด็กและเยาวชนในระดับสูง ส่วนความเชื่อถืออยู่ในระดับปานกลาง

จุลพงษ์ จุลสุคนธ์ (2539) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการจัดการโครงการบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการปากเกร็ด พบว่า สัตว์พิการหลายชนิดมีแนวโน้มมากขึ้นโดยเฉพาะสุนัข แมว และสัตว์เลี้ยงอื่นๆ ซึ่งปัญหาก็คือ งบประมาณ ที่ดิน แรงงาน ความรู้และเทคโนโลยี รวมทั้งการบริหารและการจัดการที่จะนำมาเลี้ยงดูสัตว์พิการเหล่านี้ไปจนตลอดชีวิต

โสภิตสุตา มงคลเกษม (2539) ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมการคาดเดาเข้มขันนัยของผู้ขับขี่ยรถยนต์ในกรุงเทพมหานคร พบว่าประชาชนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารแตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่าพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการคาดเดาเข้มขันนัย

ชลลดา ทองสุกนอก (2540) ศึกษาการเปิดรับสื่อ ความรู้ ทักษะคิด ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์พลังงานของเจ้าของอาคารและโรงงานควบคุม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับสื่อ ความรู้ และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์พลังงานอยู่ในระดับปานกลาง มีทัศนคติต่อการอนุรักษ์พลังงานในเชิงบวก และมีความตระหนักต่อการอนุรักษ์พลังงานอยู่ในระดับสูง

दानินทร์ กิจนิจี (2540) ได้ศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการอนุรักษ์พลังงานในโครงการรวมพลังหารสองของประชาชน ในกรุงเทพมหานคร พบว่าประชาชนที่มีลักษณะทางประชากรต่างกันมีความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานที่แตกต่างกัน

กนกนาฏ สง่าเนตร (2541) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเปิดรับข่าวสารที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องสำอางในระบบขายตรง พบว่าการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเครื่องสำอางในระบบขายตรง

ธีระพล ท่วมชุมพร (2541) ศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิด และเหตุผลของการตัดสินใจซื้อวิทยุติดตามตัวของเยาวชนที่ศึกษาในระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับวิทยุติดตามตัวจากสื่อเฉพาะกิจและสื่อบุคคล มีความสัมพันธ์กับเหตุผล การตัดสินใจซื้อวิทยุติดตามตัว

ชนานันท์ คงธนาฤทธิ์ (2543) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการยอมรับการบริโภคสิ่งมีชีวิตที่ตัดต่อพันธุกรรม (GMOs) ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าประชาชนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตที่ตัดต่อพันธุกรรม (GMOs) แตกต่างกัน

ดังจะเห็นได้ว่างานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นมีส่วนคล้ายคลึงกับงานวิจัยครั้งนี้ในบางส่วน โดยมีการกล่าวถึงการศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก ตลอดจนการตัดสินใจ ซึ่งแม้จะมีได้ศึกษาในเรื่องเดียวกันแต่ก็พอจะนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาได้ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดดังกล่าวข้างต้นนี้มาเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ ความรู้ ความตระหนัก และการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์” เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งเป็นการวัดตัวแปรเพียงครั้งเดียว (One-Short Descriptive Study) โดยใช้แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และใช้คอมพิวเตอร์ SPSS ในการประมวลผลข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งออกเป็นพื้นที่ 50 เขต ในปัจจุบันมีจำนวนประมาณ 5,705,447 คน (จากข้อมูลของ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย รวบรวมโดยสำนักบริหารการทะเบียน และสำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร ณ เดือนกรกฎาคม 2544)

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ประชาชนที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Taro Yamane (อ้างใน วิเชียร เกตุสิงห์, 2543) กำหนดระดับความเชื่อถือได้ของการเป็นตัวแทนประชากรเท่ากับ 95 % ความผิดพลาดในการประเมินค่าไม่เกิน 5 % ดังนี้

$$n = \frac{N}{(1 + Ne^2)}$$

เมื่อ	n	=	จำนวนตัวอย่าง หรือขนาดกลุ่มตัวอย่าง
	N	=	จำนวนหน่วยทั้งหมด หรือขนาดของประชากร
	e	=	ความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมรับให้เกิดได้

แทนค่าตามสูตรได้ดังนี้

$$n = \frac{5,705,447}{(1 + 5,705,447 \times (0.05)^2)}$$

$$= 399 \text{ คน}$$

ซึ่งในการวิจัยนี้จะได้จำนวนตัวอย่างไม่น้อยกว่า 399 คน แต่เพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บรวบรวมข้อมูล และเพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงเพิ่มจำนวนของกลุ่มตัวอย่างเป็น 462 คน

ขั้นตอนในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. เลือกเขตโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากจากเขตทั้งหมดในกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 เขต สุ่มเขตที่จะใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างมา 1 ใน 3 ของจำนวนเขตทั้งหมดจะได้ 17 เขต ผลการจับฉลากได้เขตดังนี้

1. เขตคลองเตย	2. เขตจตุจักร	3. เขตจอมทอง	4. เขตดอนเมือง
5. เขตดินแดง	6. เขตตลิ่งชัน	7. เขตบางกะปิ	8. เขตบางแค
9. เขตบางรัก	10. เขตบางบอน	11. เขตบางพลัด	12. เขตป้อมปราบ
13. เขตพญาไท	14. เขตสาทร	15. เขตหนองจอก	16. เขตห้วยขวาง
17. เขตบางคอแหลม			

2. ในแต่ละเขตกำหนดจำนวนตัวอย่างไม่ต่ำกว่า เขตละ 24 คน

3. ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ในแต่ละเขตตัวอย่าง 17 เขตที่กำหนดไว้ โดยทำการสุ่มตัวอย่างตามสถานที่ต่างๆ เช่น ห้างสรรพสินค้า สถานที่ราชการ บริษัท ห้างร้านต่างๆ เป็นต้น จนได้กลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวนที่ต้องการ

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

จากสมมติฐานของการวิจัย ได้กำหนดตัวแปรไว้ดังต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาเรื่องการทารุณกรรมสัตว์แตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ คือ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา

ตัวแปรตาม คือ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์

สมมติฐานข้อที่ 2 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ มีความสัมพันธ์กับความรู้ ความตระหนัก และการสนับสนุนขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ตัวแปรอิสระ คือ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์

ตัวแปรตาม คือ ความรู้ ความตระหนัก และการสนับสนุนขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

สมมติฐานข้อที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มีความสัมพันธ์กับความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ตัวแปรอิสระ คือ ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ตัวแปรตาม คือ ความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ และความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

สมมติฐานข้อที่ 4 ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ตัวแปรอิสระ คือ ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ตัวแปรตาม คือ การสนับสนุนขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

สมมติฐานข้อที่ 5 ความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ตัวแปรอิสระ คือ ความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ตัวแปรตาม คือ การสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

สมมติฐานข้อที่ 6 การเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคลจะเป็นตัวแปรที่อธิบายการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์ได้ดีที่สุด

ตัวแปรอิสระ คือ สื่อบุคคล

ตัวแปรตาม คือ การสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามชนิดปลายปิด (Close-Ended Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยการศึกษาจากเอกสารต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทาง โดยได้ดัดแปลงเพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับงานวิจัย ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลตรงตามที่ต้องการมากที่สุด โดยได้แบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษา

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากประชาชนกลุ่มเป้าหมาย

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามที่วัดความรู้เรื่องปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามที่วัดความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ส่วนที่ 5 เป็นคำถามที่วัดการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

การตรวจสอบความเที่ยงตรง และความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ

การตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ใช้สอบถามข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบก่อน จากนั้นจึงจะนำไปทดลองใช้ (Pre-Test) กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 40 ชุด ทั้งนี้เพื่อทดสอบความเหมาะสมของแบบสอบถามในเรื่องรูปแบบการใช้ภาษา, ความง่ายต่อการเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นต้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยจะทำการทดสอบความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามในส่วนที่ 2, 4 และ 5 คือแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรม的开รับข่าวสาร ความตระหนักและการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ โดยใช้สูตร Alpha Coefficient ของ Cronbach (วิเชียร เกตุสิงห์, 2543) ซึ่งใช้สำหรับแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ที่ให้คะแนนแต่ละข้อเป็น 1 2 3 4 5

$$\alpha = \frac{k}{(k-1)} \left\{ 1 - \frac{\sum V_i}{V_t} \right\}$$

เมื่อ	α	คือ	ค่าความเชื่อถือได้
	k	คือ	จำนวนข้อ
	V_i	คือ	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	V_t	คือ	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อ

ค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามในส่วนของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์จากสื่อต่างๆ จำนวน 41 ข้อ เท่ากับ 0.87 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์สูงพอที่ยอมรับได้ ซึ่งสามารถนำไปเก็บข้อมูลได้

ค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามในส่วนของความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ จำนวน 20 ข้อ เท่ากับ 0.83 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์สูงพอที่ยอมรับได้ ซึ่งสามารถนำไปเก็บข้อมูลได้

ค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามในส่วนของการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ จำนวน 14 ข้อ เท่ากับ 0.92 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์สูงพอที่ยอมรับได้ ซึ่งสามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้

สำหรับแบบสอบถามในส่วนที่ 3 คือ การวัดความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ ใช้การคำนวณหาค่าความเชื่อถือได้ โดยใช้สูตรของ Kuder Richardson's Method (วิเชียร เกตุสิงห์, 2543) ซึ่งใช้สำหรับแบบทดสอบที่มีการให้คะแนนแต่ละข้อเป็น 0, 1 ดังนี้

$$KR_{21} = r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\bar{x}(k-\bar{x})}{kS^2} \right\}$$

เมื่อ	k	คือ	จำนวนข้อ
	S ²	คือ	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ
	\bar{x}	คือ	คะแนนเฉลี่ยรวมทั้งฉบับ

ค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามในส่วนความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ จำนวน 15 ข้อ เท่ากับ 0.75 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์สูงพอที่ยอมรับได้ ซึ่งสามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้

สำหรับแบบสอบถามส่วนที่ 1 คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงนั้น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุงถ้อยคำและสำนวนที่ใช้ให้สามารถสื่อความหมายได้ถูกต้องและชัดเจนมากขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง โดยมีผู้ช่วยวิจัยจำนวนหนึ่งช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย โดยก่อนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้กับผู้ช่วยวิจัยทราบโดยละเอียดก่อนออกไปเก็บข้อมูลจริง เพื่อช่วยให้ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลมีความเข้าใจตรงกันในเรื่องวัตถุประสงค์ ขอบเขตของแบบสอบถาม และสามารถรวบรวมข้อมูลได้อย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพ หลังจากนั้นจึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามเอง

โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในบริเวณที่มีประชากรหนาแน่นได้แก่ สถานที่ราชการ ห้างสรรพสินค้า และบริษัท ห้างร้านต่างๆ

เกณฑ์การให้คะแนน

1. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ ผู้วิจัยได้กำหนดการให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	=	5	คะแนน
มาก	=	4	คะแนน
ปานกลาง	=	3	คะแนน
น้อย	=	2	คะแนน
น้อยที่สุด / ไม่เคยเลย	=	1	คะแนน

โดยมีเกณฑ์การแบ่งระดับค่าเฉลี่ยการเปิดรับข่าวสารจากสื่อทุกชนิดออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความสนใจเปิดรับข่าวสารสูงมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความสนใจเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับสูง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความสนใจเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความสนใจเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับต่ำ
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความสนใจเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับต่ำมาก

2. ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ ผู้วิจัยได้วัดจากคำถามจำนวน 15 ข้อ ในลักษณะคำถามแบบให้เลือกตอบ (ปรนัย) 4 ตัวเลือก โดยตอบถูกให้ 1 คะแนน หากตอบผิดให้ 0 คะแนน โดยคะแนนสูงสุดคือ 15 คะแนน คะแนนต่ำสุดคือ 0 คะแนน จากนั้นนำผลรวมของคะแนนไปหาค่าเฉลี่ยและนำมาจัดระดับความรู้ แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนนสูงกว่า	10	หมายถึง	มีความรู้สูง
คะแนนระหว่าง	6-10	หมายถึง	มีความรู้ปานกลาง
คะแนนต่ำกว่า	0-5	หมายถึง	มีความรู้ต่ำ

3. การวัดความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ มีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	5	คะแนน
เห็นด้วย	=	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	=	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	=	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	1	คะแนน

และนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาจัดระดับเป็น 5 ระดับ ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความตระหนักมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความตระหนักมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความตระหนักปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความตระหนักน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความตระหนักน้อยที่สุด

4. การวัดการสนับสนุนขององค์กรเอกชนที่ทำหน้าที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

การวัดการสนับสนุนของประชาชน วัดจากการมีโอกาสในการให้ความร่วมมือ หรือช่วยเหลือสัตว์และองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

บ่อยที่สุด	=	5	คะแนน
บ่อย	=	4	คะแนน
ตามสมควร	=	3	คะแนน
นานๆ ครั้ง	=	2	คะแนน
ไม่เคยเลย	=	1	คะแนน

จากนั้นจะนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาจัดระดับเป็น 5 ระดับ ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีการสนับสนุนบ่อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีการสนับสนุนบ่อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการสนับสนุนพอสมควร
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการสนับสนุนน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการสนับสนุนน้อยมาก

การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากทำการเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้วและตรวจสอบความถูกต้องแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการลงรหัส (Coding) จากนั้นนำไปประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อคำนวณหาค่าสถิติที่ต้องการ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมี ดังนี้

1. การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และนำเสนอข้อมูลโดยตาราง เพื่ออธิบายข้อมูลดังต่อไปนี้

- ข้อมูลด้านลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ การศึกษา สถานภาพสมรส เป็นต้น
- การเปิดรับข่าวสารของกลุ่มตัวอย่าง
- ความรู้ ความตระหนัก และการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและส่งเสริม

สัตว์

2. การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Analysis) โดยการใช้ t-test เพื่อเปรียบเทียบและอธิบายความแตกต่างในการเปิดรับข่าวสารระหว่างเพศหญิงและเพศชายของกลุ่มตัวอย่าง

- ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-Way Analysis of Variance (ANOVA) เพื่ออธิบายความแตกต่างระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อประเภทต่างๆ จำแนกตามอายุ อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษา

- ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามตามสมมติฐานต่างๆ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การนำเสนอการศึกษาวิจัยเรื่อง “การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ ความรู้ ความตระหนัก และการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์” นำเสนอรายงานผลการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งรูปแบบการนำเสนอเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

นำเสนอในรูปแบบผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยการหาค่าสถิติพื้นฐานคือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความแปรปรวน เพื่ออธิบาย

1. ลักษณะทั่วไปทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้
2. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์
3. ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์
4. ความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์
5. การสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing)

1. เสนอผลการทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกันในเรื่องการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ โดยใช้การหาค่าสถิติ t - test และ One – Way ANOVA
2. เสนอผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหา

การทารูณกรรมสัมพันธ์กับความถี่ ความตระหนักและการสนับสนุนขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

3. เสนอผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารูณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์กับความตระหนักต่อปัญหาการทารูณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

4. เสนอผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารูณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

5. เสนอผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความตระหนักต่อปัญหาการทารูณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

1. ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องเกี่ยวกับ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ดังผลการวิเคราะห์ต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เพศ

ตารางที่ 1

แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ (%)
ชาย	201	43.5
หญิง	261	56.5
รวม	462	100.0

จากตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้มีทั้งหมด 462 คน โดยมีเพศหญิงมากกว่าเพศชาย แบ่งเป็นเพศชาย 201 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 และเพศหญิง 261 คน คิดเป็นร้อยละ 56.5

อายุ

ตารางที่ 2

แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ (%)
ต่ำกว่า 20 ปี	55	11.9
20 – 30 ปี	184	39.8
31 – 40 ปี	126	27.3
41 – 50 ปี	65	14.1
51 ปีขึ้นไป	32	6.9
รวม	462	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.8 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี และ 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.3 และ 14.1 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา

ตารางที่ 3
แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ (%)
ต่ำกว่ามัธยม	35	7.6
มัธยมศึกษา/ปวช.	94	20.3
อนุปริญญา/ปวส.	36	7.8
ปริญญาตรี	264	57.1
สูงกว่าปริญญาตรี	29	6.3
อื่น โปรดระบุ	4	0.9
รวม	462	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนเกินครึ่งคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 57.1 รองลงมาได้แก่ ระดับมัธยมศึกษา/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 20.3 โดยระดับการศึกษาที่มีจำนวนน้อยและไม่แตกต่างกันมากนัก ได้แก่ อนุปริญญา/ปวส. และต่ำกว่ามัธยมคิดเป็นร้อยละ 7.8 และ 7.6 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาชีพ

ตารางที่ 4
แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ (%)
นิสิต/นักศึกษา	104	22.5
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	108	23.4
พนักงานบริษัทเอกชน	91	19.7
เจ้าของกิจการ/ประกอบอาชีพส่วนตัว	101	21.9
รับจ้างทั่วไป	37	8.0
อื่น ๆ	20	4.3
ไม่ตอบ	1	0.2
รวม	462	100.0

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 23.4 รองลงมาได้แก่ นิสิต/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 22.5 ส่วนอาชีพเจ้าของกิจการ/ประกอบอาชีพส่วนตัว ร้อยละ 21.9 พนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 19.7 รับจ้างทั่วไป ร้อยละ 8.0 และกลุ่มอาชีพที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือกลุ่มอาชีพแม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 4.3

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายได้

ตารางที่ 5
แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ร้อยละ (%)
ต่ำกว่า 5,000 บาท	112	24.2
5,000 – 10,000 บาท	128	27.7
10,001 – 20,000 บาท	108	23.4
20,001 – 30,000 บาท	63	13.6
30,001 – 40,000 บาท	17	3.7
40,001 บาทขึ้นไป	32	6.9
ไม่ตอบ	2	0.4
รวม	462	100.0

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้มากที่สุด คือกลุ่มที่มีรายได้ระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.7 รองลงมาได้แก่กลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.2 และกลุ่มที่มีรายได้ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.4 สำหรับกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือกลุ่มที่มีรายได้ระหว่าง 30,001 – 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.7

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6
แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามรายได้/รายจ่าย

รายได้/รายจ่าย	จำนวน	ร้อยละ (%)
ไม่ค่อยพอใช้	91	19.7
เพียงพอแต่ฟุ่มเฟือยไม่ได้	324	70.1
หาได้มาก จนสามารถฟุ่มเฟือยได้	22	4.8
อื่น ๆ	17	3.7
ไม่ตอบ	8	1.7
รวม	462	100.0

จากตารางที่ 6 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนมากที่สุดคือ หาได้เพียงพอแต่ฟุ่มเฟือยไม่ได้คิดเป็นร้อยละ 70.1 รองลงมาได้แก่ ไม่ค่อยพอใช้ และหาได้มากจนสามารถฟุ่มเฟือยได้คิดเป็นร้อยละ 19.7 และ 4.8 ตามลำดับ

2. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ของ องค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

เป็นการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างในเรื่องการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ โดยพิจารณาจากความบ่อยครั้งในการได้รับข่าวสารจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7
แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ
ปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชน

ประเภท ของสื่อ มวลชน	ระดับการเปิดรับข่าวสาร					\bar{x}	S.D.	ระดับ การ เปิดรับ
	มากที่สุด (ทุก สัปดาห์)	มาก (3 ครั้ง/ เดือน)	ปานกลาง (2 ครั้ง/ เดือน)	น้อย (1 ครั้ง/ เดือน)	น้อยกว่า นั้น/ไม่เคย เลย			
โทรทัศน์	86 (18.6)	81 (17.5)	134 (29.0)	132 (28.6)	29 (6.3)	3.40	1.20	ปาน กลาง
วิทยุ	28 (6.1)	28 (6.1)	110 (23.8)	184 (39.8)	112 (24.2)	2.30	1.09	ต่ำ
หนังสือ พิมพ์	61 (13.2)	79 (17.1)	168 (36.4)	118 (25.5)	36 (7.8)	3.02	1.13	ปาน กลาง
นิตยสาร	7 (1.5)	19 (4.1)	103 (22.3)	183 (39.6)	150 (32.5)	2.03	0.92	ต่ำ

จากตารางที่ 7 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชนในระดับต่ำถึงปานกลาง โดยมีการเปิดรับข่าวสารดังกล่าวจากสื่อโทรทัศน์มากกว่าสื่ออื่น รองลงมาคือ สื่อหนังสือพิมพ์ ซึ่งระดับการเปิดรับจากทั้งสองสื่ออยู่ในระดับปานกลาง สำหรับสื่อมวลชนที่มีการเปิดรับข่าวสารน้อยที่สุดคือ นิตยสารซึ่งมีการเปิดรับในระดับต่ำ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8
แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ
ปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจ

ประเภท ของสื่อ เฉพาะกิจ	ระดับการเปิดรับข่าวสาร					\bar{x}	S.D.	ระดับ การ เปิดรับ
	มากที่สุด (ทุก สัปดาห์)	มาก (3 ครั้ง/ เดือน)	ปานกลาง (2 ครั้ง/ เดือน)	น้อย (1 ครั้ง/ เดือน)	นานกว่า นั้น/ไม่ เคยเลย			
แผ่นพับ/ โบรชัวร์	1 (0.2)	9 (1.9)	64 (13.9)	158 (34.2)	230 (49.8)	1.69	0.80	ต่ำ
สื่ออินเทอร์เน็ต	18 (3.9)	35 (7.6)	71 (15.4)	114 (24.7)	224 (48.5)	1.94	1.14	ต่ำ
โปสเตอร์	4 (0.9)	11 (2.4)	85 (18.4)	168 (36.4)	194 (42.0)	1.84	0.87	ต่ำ
ป้าย ประกาศ	6 (1.3)	17 (3.7)	91 (19.7)	149 (32.3)	199 (43.1)	1.88	0.94	ต่ำ

จากตารางที่ 8 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากทุกประเภทของสื่อเฉพาะกิจในระดับต่ำโดยเปิดรับข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่าสื่ออื่น รองลงมาได้แก่ป้ายประกาศ ในขณะที่มีการเปิดรับข่าวสารจากแผ่นพับ/โบรชัวร์น้อยที่สุดเมื่อเทียบกับสื่ออื่น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9
แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ
ปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อบุคคล

ประเภทของ สื่อบุคคล	ระดับการเปิดรับข่าวสาร					\bar{x}	S.D.	ระดับ การ เปิดรับ
	มากที่สุด (ทุก สัปดาห์)	มาก (3 ครั้ง /เดือน)	ปาน กลาง (2 ครั้ง/ เดือน)	น้อย (1 ครั้ง / เดือน)	นานกว่า นั้น/ ไม่เคย เลย			
เจ้าหน้าที่ องค์กรเอกชนที่ ช่วยเหลือและ สงเคราะห์สัตว์	8 (1.7)	16 (3.5)	77 (16.7)	110 (23.8)	251 (54.3)	1.7 4	0.97	ต่ำ
เพื่อนบ้าน	11 (2.4)	17 (3.7)	80 (17.3)	133 (28.8)	221 (47.8)	1.8 4	0.99	ต่ำ
เพื่อนฝูง	26 (5.6)	34 (7.4)	108 (23.4)	173 (37.4)	121 (26.2)	2.2 9	1.10	ต่ำ
สมาชิกใน ครอบครัว / ญาติพี่น้อง	27 (5.8)	29 (6.3)	90 (19.5)	171 (37.0)	145 (31.4)	2.1 8	1.12	ปาน กลาง

จากตารางที่ 9 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อบุคคลทุกประเภทในระดับต่ำ โดยกลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารจากเพื่อนฝูงมากกว่ากลุ่มอื่น รองลงมาคือสมาชิกในครอบครัว/ญาติพี่น้อง สำหรับสื่อบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารน้อยกว่าสื่ออื่น คือ เจ้าหน้าที่องค์กรช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ตารางที่ 10
แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเปิดรับข่าวสาร
เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชน
ที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์จากสื่อมวลชน

ระดับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน	จำนวน	ร้อยละ
สูงมาก	2	0.4
สูง	60	13.0
ปานกลาง	150	32.5
ต่ำ	200	43.3
ต่ำมาก	50	10.8
รวม	462	100.0

จากตารางที่ 10 เมื่อแบ่งระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ ออกเป็น 5 ระดับ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชนในระดับต่ำเป็นจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.3 รองลงมาคือ มีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 32.5 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ กลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 0.4

ตารางที่ 11

แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเปิดรับข่าวสาร
เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชน
ที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์จากสื่อเฉพาะกิจ

ระดับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ	จำนวน	ร้อยละ
เปิดรับข่าวสารในระดับสูงมาก	-	-
เปิดรับข่าวสารในระดับสูง	3	0.6
เปิดรับข่าวสารในระดับปานกลาง	74	16.0
เปิดรับข่าวสารในระดับต่ำ	176	38.1
เปิดรับข่าวสารในระดับต่ำมาก	209	45.2
รวม	462	100.0

จากตารางที่ 11 เมื่อแบ่งระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ ออกเป็น 5 ระดับ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจในระดับต่ำมากมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.2 รองลงมาคือ มีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 38.1 ในขณะที่ไม่พบกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับข่าวสารในระดับสูงมากเลย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12
แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเปิดรับข่าวสาร
เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อบุคคล

ระดับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
สูงมาก	1	0.2
สูง	19	4.1
ปานกลาง	78	16.9
ต่ำ	183	39.6
ต่ำมาก	181	39.2
รวม	462	100.0

จากตารางที่ 12 เมื่อแบ่งระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ ออกเป็น 5 ระดับ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารดังกล่าวในระดับต่ำเป็นจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.6 รองลงมาคือ มีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนในระดับต่ำมาก คิดเป็นร้อยละ 39.2 โดยกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจในระดับสูงมาก มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.2

ตารางที่ 13
แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสื่อที่ได้รับความรู้ความเข้าใจ
ในเรื่องปัญหาการทารุณกรรมสัตว์มากที่สุด

ประเภทของสื่อ	จำนวน	ร้อยละ
โทรทัศน์	336	72.7
วิทยุ	15	3.2
หนังสือพิมพ์	79	17.1
นิตยสาร	11	2.4
อื่น ๆ	5	1.1
ไม่ตอบ	16	3.5
รวม	462	100.0

จากตารางที่ 13 พบว่า สื่อที่ให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องปัญหาการทารุณกรรมสัตว์มากที่สุดคือสื่อโทรทัศน์คิดเป็นร้อยละ 72.7

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14
แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสาเหตุของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์

สาเหตุของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. เกิดจากความสนใจของตัวเอง	84 (18.2)	107 (23.2)	206 (44.6)	51 (11.0)	14 (3.0)	3.42	1.01	ปานกลาง
2. บุคคลอื่นทำให้ท่านเกิดความสนใจ	15 (3.2)	88 (19.0)	224 (48.5)	103 (22.3)	32 (6.9)	2.89	0.90	ปานกลาง
3. เป็นความบังเอิญ	33 (7.1)	105 (22.7)	170 (36.8)	114 (24.7)	40 (8.7)	2.95	1.05	ปานกลาง
4. ปัญหาการทารุณกรรมสัตว์เกี่ยวข้องกับท่าน	10 (2.2)	19 (4.1)	118 (25.5)	150 (32.5)	165 (35.7)	2.05	0.99	ต่ำ
5. เป็นการฆ่าเวลา	5 (1.1)	21 (4.5)	148 (32.0)	143 (31.0)	145 (31.4)	2.13	0.95	ต่ำ
6. ความต้องการข่าวสารเพื่อนำไปพูดคุยกับผู้อื่น	12 (2.6)	31 (6.7)	174 (37.7)	142 (30.7)	103 (22.3)	2.37	0.98	ต่ำ
7. ความต้องการการติดตามความเคลื่อนไหวและเหตุการณ์ต่าง ๆ	52 (11.3)	103 (22.3)	184 (39.8)	75 (16.2)	48 (10.4)	3.08	1.12	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 พบว่าสาเหตุที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหา
การทารุณกรรมสัตว์มากกว่าสาเหตุอื่นคือ เกิดจากความสนใจของกลุ่มตัวอย่างเอง รองลงมาได้แก่
ความต้องการติดตามความเคลื่อนไหวและเหตุการณ์ต่างๆ และเป็นความบังเอิญในการเปิดรับ
ข่าวสารเรื่องการทารุณกรรมสัตว์ ตามลำดับ ส่วนสาเหตุที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหา
การทารุณกรรมสัตว์น้อยกว่าสาเหตุอื่น คือ ปัญหาการทารุณกรรมสัตว์มีความเกี่ยวข้องกับ
กลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 15

แสดงโอกาสการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ในเรื่องประเภทของสัตว์ที่ถูกทารุณกรรม

ประเภทของสัตว์ที่ถูกทารุณกรรม	จำนวน	ร้อยละ
สัตว์เลี้ยง	355	76.8
สัตว์เศรษฐกิจ	120	26.0
สัตว์ป่า	213	46.1
สัตว์ทดลอง	104	22.5

จากตารางที่ 15 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีโอกาสในการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับประเภทของสัตว์
ที่ถูกทารุณกรรมมากที่สุดคือสัตว์เลี้ยง คิดเป็นร้อยละ 76.8 รองลงมาคือ สัตว์ป่า คิดเป็นร้อยละ 46.1
และสัตว์เศรษฐกิจ คิดเป็นร้อยละ 26.0 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์การรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ที่พบจากการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 16

แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ ที่พบจากการเปิดรับข่าวสารในสื่อมวลชนประเภทต่างๆ

รูปแบบการนำเสนอ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D	ระดับการรับรู้
บทความ	18 (3.9)	57 (12.3)	116 (35.9)	148 (32.0)	73 (15.8)	2.56	1.02	ปานกลาง
สารคดี	77 (16.7)	140 (30.3)	147 (31.8)	70 (15.2)	28 (6.1)	3.36	1.11	ปานกลาง
ข่าว	161 (34.8)	165 (35.7)	110 (23.8)	23 (5.0)	3 (0.6)	3.99	0.92	สูง
บทสัมภาษณ์, บทสนทนา	11 (2.4)	38 (8.2)	170 (36.8)	154 (33.3)	89 (19.3)	2.41	0.97	ต่ำ
อื่นๆ	2 (0.4)	3 (0.6)	417 (90.3)	12 (2.6)	28 (6.1)	2.87	0.52	ปานกลาง

จากตารางที่ 16 พบว่ากลุ่มตัวอย่างเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากเนื้อหาประเภทข่าวมากกว่ารูปแบบการนำเสนออื่นๆ รองลงมาได้แก่ สารคดี ส่วนรูปแบบการนำเสนอที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับข่าวสารน้อยกว่ารูปแบบอื่นๆ คือ บทสัมภาษณ์, บทสนทนา

ลักษณะการใช้ภาษาในข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์เป็นการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างในเรื่องการรับรู้ถึงลักษณะการใช้ภาษาในข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ที่พบจากการเปิดรับข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 17

แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามลักษณะการใช้ภาษาในการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับ
ปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ในสื่อประเภทต่างๆ

ลักษณะการใช้ภาษา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	ระดับการรับรู้
1. มีการนำเสนอที่ทำให้เกิดความรู้สึกสะเทือนใจ	97 (21.0)	232 (50.2)	113 (24.5)	16 (3.5)	4 (0.9)	3.87	0.81	สูง
2. นำเสนอแบบตรงไปตรงมา ถูกต้องและเชื่อถือได้	39 (8.4)	157 (34.0)	223 (48.3)	41 (8.9)	2 (0.4)	3.41	0.78	ปานกลาง
3. มีการยกตัวอย่างหรือนำตัวอย่างมาเสนอด้วย	37 (8.0)	161 (34.8)	187 (40.5)	65 (14.1)	12 (2.6)	3.32	0.90	ปานกลาง
4. นำเสนอแบบมีการประชดประชันเสียดสีสังคม	9 (1.9)	86 (18.6)	191 (41.3)	139 (30.1)	37 (8.0)	2.76	0.91	ปานกลาง
5. นำเสนอโดยชี้ทางออกให้กับผู้รับสาร	18 (3.9)	84 (18.2)	199 (43.1)	199 (43.1)	28 (6.1)	2.85	0.92	ปานกลาง
6. ทิ้งข้อคิดและปรัชญาให้ไปขบคิดต่อ	6 (1.3)	79 (17.1)	197 (42.6)	197 (42.6)	42 (9.1)	2.72	0.90	ปานกลาง

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ลักษณะการใช้ ภาษา	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	\bar{X}	S.D.	ระดับ การรับรู้
7. มีบทวิจารณ์ และแสดง ความคิดเห็น	20 (4.3)	99 (21.4)	203 (43.9)	117 (25.3)	23 (5.0)	2.95	0.92	ปาน กลาง
8. มีวัตถุประสงค์ เพียงเพื่อเพิ่ม ยอดขายเป็น สำคัญ	23 (5.0)	78 (16.9)	170 (36.8)	134 (29.0)	57 (12.3)	2.73	1.04	ปาน กลาง
9. มีการให้ความ สำคัญกับปัญหา การทารุณกรรม สัตว์มากขึ้นเป็น ลำดับ	30 (6.5)	130 (28.1)	207 (44.8)	67 (14.5)	28 (6.1)	3.15	0.95	ปาน กลาง
10. อื่น ๆ	-	4 (0.9)	429 (92.9)	7 (1.5)	22 (4.8)	2.90	0.45	ปาน กลาง

จากตารางที่ 17 พบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสื่อต่างๆ มีการใช้ภาษาในการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ในรูปแบบที่ทำให้เกิดความสะเทือนใจมากกว่ารูปแบบอื่นๆ รองลงมาได้แก่ การนำเสนอแบบตรงไปตรงมา ถูกต้อง และเชื่อถือได้ และการนำตัวอย่างมาเสนอด้วยตามลำดับ ในขณะที่ลักษณะการใช้ภาษาในการนำเสนอซึ่งกลุ่มตัวอย่างพบน้อยกว่ารูปแบบอื่นๆ จากการเปิดรับข่าวสารในเรื่องดังกล่าวคือ การนำเสนอแบบทิ้งข้อคิดและปรัชญาให้ผู้รับสารไปขบคิดต่อ

ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ เป็นการวิเคราะห์ความรู้ของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ ดังรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 18

แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความสามารถในการตอบคำถามวัดความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์	ตอบผิด จำนวน (ร้อยละ)	ตอบถูก จำนวน (ร้อยละ)	\bar{X}	S.D.
1. ความหมายของการทารุณกรรมสัตว์มากที่สุด	178 (38.5)	284 (61.5)	0.61	0.49
2. สาเหตุสำคัญที่ทำให้ปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ยังคงมีอยู่ในสังคมไทย	100 (21.6)	362 (78.4)	0.78	0.41
3. ข้อใดต่อไปนี้เป็นจัดเป็นการทารุณกรรมสัตว์	217 (47.0)	245 (53.0)	0.53	0.50
4. ข้อความต่อไปนี้เป็นข้อใดถูกต้อง	217 (47.0)	245 (53.0)	0.53	0.50
5. ข้อใดคือความแตกต่างของการอนุรักษ์สัตว์ “สวัสดิภาพสัตว์” และ “สิทธิสัตว์”	211 (45.7)	251 (54.3)	0.54	0.50
6. การแก้ไขปัญหาการทารุณกรรมสัตว์เป็นหน้าที่ของใคร	55 (11.9)	407 (88.1)	0.88	0.32
7. ข้อใดไม่ใช่วิธีการแก้ปัญหการทารุณกรรมสัตว์ที่ถูกต้อง	101 (21.9)	361 (78.1)	0.78	0.41
8. เหตุผลที่เราต้องช่วยกันป้องกันและแก้ไขปัญหาการทารุณกรรมสัตว์คืออะไร	124 (26.8)	338 (73.2)	0.73	0.44

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วย เหลือและสงเคราะห์สัตว์	ตอบผิด จำนวน (ร้อยละ)	ตอบถูก จำนวน (ร้อยละ)	\bar{X}	S.D.
9. สัตว์ประเภทใดที่ถูกทารุณกรรมมากที่สุด	356 (77.1)	106 (22.9)	0.23	0.42
10. ท่านคิดว่าข้อความต่อไปนี้ข้อใดไม่ถูกต้อง	261 (56.5)	201 (43.5)	0.44	0.5
11. ข้อใดต่อไปนี้คือความหมายขององค์กรเอกชน ที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ที่ถูกต้องที่สุด	94 (20.3)	368 (79.7)	0.80	0.40
12. ข้อใดต่อไปนี้ เป็นหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์	110 (23.8)	352 (76.2)	0.76	0.43
13. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้องที่สุด	134 (29.0)	328 (71.0)	0.71	0.45
14. ข้อใดเป็นองค์กรเอกชนที่ทำหน้าที่ช่วยเหลือ และสงเคราะห์สัตว์	79 (17.1)	383 (82.9)	0.83	0.38
15. ข้อใดไม่ใช่ผลงานตามบทบาทหน้าที่ของ สมาคมพิทักษ์สัตว์แห่งประเทศไทย	358 (77.5)	104 (22.5)	0.23	0.42

จากตารางที่ 18 พบว่าในการวัดความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาท
หน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ กลุ่มตัวอย่างสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับการ
แก้ไขปัญหาการทารุณกรรมสัตว์เป็นหน้าที่ของใครได้ถูกต้องมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.1 รองลงมา
คือ คำถามเกี่ยวกับองค์กรใดคือ องค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือสงเคราะห์สัตว์ และความหมายขององค์กร
เอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ คิดเป็นร้อยละ 82.9 และ 79.7 ตามลำดับ ส่วนคำถามที่
กลุ่มตัวอย่างตอบได้ถูกต้องน้อยที่สุดได้แก่ คำถามเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาคมพิทักษ์สัตว์
แห่งประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 22.5

ตารางที่ 19

แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้เกี่ยวกับปัญหาการ
ทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ระดับความรู้	จำนวน	ร้อยละ
มีความรู้สูง	175	37.9
มีความรู้ปานกลาง	244	52.8
มีความรู้ต่ำ	43	9.3
รวม	462	100.0
\bar{X}	9.38	มีความรู้ในระดับปานกลาง
S.D.	2.73	

จากตารางที่ 19 เมื่อแบ่งระดับความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ และบทบาท
หน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์ออกเป็น 3 ระดับ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่
มีความรู้ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 52.8 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ในระดับสูง
คิดเป็นร้อยละ 37.9 และ กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 9.3 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อ
ความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ตามรายละเอียดในตารางที่ 20
ดังต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20

แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์
และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ความตระหนักต่อปัญหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ตระหนัก
1. สัตว์เป็นสิ่งมีชีวิตและเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อม ปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จึงถือเป็นปัญหาที่ทุกคน ควรให้ความสำคัญและร่วมกันแก้ไข	259 (56.1)	184 (39.8)	16 (3.5)	2 (0.4)	1 (0.2)	4.51	0.61	มากที่สุด
2. ปัจจุบันมีสัตว์จำนวนมากได้รับความทุกข์ทรมาน จากการทารุณกรรมของมนุษย์	165 (35.7)	253 (54.8)	39 (8.4)	4 (0.9)	1 (0.2)	4.25	0.66	มาก
3. ควรร่วมมือกันในการสอดส่องดูแลไม่ให้เกิดการ ทารุณกรรมสัตว์และเป็นการลดปัญหาการ ทารุณกรรมสัตว์ในสังคม	170 (36.8)	248 (53.7)	40 (8.7)	2 (0.4)	2 (0.4)	4.26	0.67	มาก
4. ปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ส่วนใหญ่เกิดจากการ กระทำของมนุษย์และมีผลต่อจริยธรรมสังคม	189 (40.9)	228 (49.4)	40 (8.7)	3 (0.6)	2 (0.4)	4.30	0.69	มาก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ความตระหนักต่อปัญหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ตระหนัก
5. การตีไก่, กัดปลา, ชนวัว เป็นการละเล่นพื้นบ้าน หรือประเพณีท้องถิ่นแต่ไม่ใช่วัฒนธรรมประจำชาติ จึงไม่ควรส่งเสริมแต่ควรปล่อยให้เลิกลาไปตาม ยุคสมัย	103 (22.3)	164 (35.5)	133 (28.8)	44 (9.5)	18 (3.9)	3.63	1.05	มาก
6. การนำช้างมาเดินขบวนในกรุงเทพฯ เป็นการนำ ความยากจนของคนและความอดอยากของช้าง มาเป็นข้ออ้าง	220 (47.6)	114 (31.2)	42 (9.1)	26 (5.6)	30 (6.5)	4.08	1.17	มาก
7. การจัดการปัญหาสุนัขจรจัดโดยการใช้ยาพิษ ไม่ใช่การแก้ปัญหาที่ถูกต้องและเป็นการกระทำ ที่ผิดกฎหมาย	193 (41.8)	159 (34.4)	68 (14.7)	23 (5.0)	19 (4.1)	4.05	1.07	มาก
8. สื่อต่างๆ ให้ความสำคัญกับปัญหาการทารุณกรรม สัตว์น้อยเกินไป	136 (29.4)	219 (47.4)	93 (20.1)	8 (1.7)	6 (1.3)	4.02	0.83	มาก

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ความตระหนักต่อปัญหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ตระหนัก
9. บุคคลที่ทำหน้าที่ช่วยเหลือและมีส่วนร่วมในการลด ปัญหาการทารุณกรรมสัตว์เป็นบุคคลที่น่ายกย่อง	152 (32.9)	252 (54.5)	48 (10.4)	8 (1.7)	2 (0.4)	4.18	0.71	มาก
10. องค์กรเอกชนเป็นหน่วยงานหลักและมีบทบาท ในการช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มากกว่า หน่วยงานของรัฐ	124 (26.8)	187 (40.5)	119 (25.8)	29 (6.3)	3 (0.6)	3.87	0.91	มาก
11. ประชาชนควรให้การสนับสนุนแก่องค์กรเพื่อ ทำหน้าที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์	131 (28.4)	280 (60.6)	46 (10.0)	3 (0.6)	2 (0.4)	4.16	0.65	มาก
12. หน่วยงานของรัฐบาลสามารถทำหน้าที่ช่วยเหลือ และสงเคราะห์สัตว์ได้โดยลำพัง	24 (5.2)	77 (16.7)	165 (35.7)	158 (34.2)	38 (8.2)	2.76	1.00	ปานกลาง
13. องค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ใน ปัจจุบันมีส่วนช่วยสัตว์ได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น	37 (8.0)	194 (4.20)	168 (36.4)	60 (13.0)	30 (0.6)	3.44	0.84	ปานกลาง

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ความตระหนักต่อปัญหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ตระหนัก
14. รัฐบาลให้ความสำคัญกับองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือ และสงเคราะห์สัตว์โดยการจัดสรรเงินทุนช่วยเหลือ	159 (34.4)	242 (52.4)	54 (11.7)	6 (1.3)	1 (0.2)	4.19	0.70	มาก
15. องค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ ช่วยให้สัตว์กลุ่มหนึ่งมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	94 (20.3)	294 (63.6)	69 (14.9)	4 (0.9)	1 (0.2)	4.03	0.64	มาก
16. องค์กรเอกชนที่ทำงานด้านการช่วยเหลือและ สงเคราะห์สัตว์ในประเทศไทยยังมีจำนวนน้อยมาก	130 (28.1)	250 (54.1)	76 (16.5)	5 (1.1)	1 (0.2)	4.09	0.71	มาก
17. องค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ เป็นหน่วยงานที่สำคัญและจำเป็นต่อสังคมไทย	107 (23.2)	270 (58.4)	77 (16.7)	5 (1.1)	3 (0.6)	4.02	0.71	มาก
18. คนที่มีสัตว์เลี้ยงในปัจจุบันมีความเข้าใจเรื่อง การรับผิดชอบและให้ความสำคัญเรื่อง สวัสดิภาพสัตว์ มากขึ้น	60 (13.0)	178 (38.5)	185 (40.0)	35 (7.6)	4 (0.9)	3.55	0.84	มาก

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ความตระหนักต่อปัญหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ตระหนัก
19. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์เพื่อเป็นการ ปลูกจิตสำนึกและทำให้ประชาชนเกิดความ ตระหนักในการแก้ไขปัญหา	198 (42.9)	222 (48.1)	38 (8.2)	2 (0.4)	2 (0.4)	4.32	0.68	มาก
20. ประเทศไทยควรมีการออกกฎหมายเพื่อป้องกัน การทารุณกรรมสัตว์	217 (47.0)	200 (43.3)	34 (7.4)	6 (1.3)	5 (1.1)	4.34	0.76	มาก

จากตารางที่ 20 พบว่าจากการวัดความตระหนัก 20 ข้อ มี 1 ข้ออยู่ในระดับความตระหนักมากที่สุด มี 17 ข้อ อยู่ในระดับตระหนักมาก และมี 2 ข้อ ที่มีความตระหนักปานกลาง

สำหรับประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างตระหนักมากที่สุดได้แก่ ความตระหนักที่ว่าสัตว์เป็นสิ่งมีชีวิตและเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อมปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จึงถือเป็นปัญหาที่ทุกคนควรให้ความสำคัญและร่วมกันแก้ไข ซึ่งกลุ่มตัวอย่างตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 รองลงมาได้แก่ ความตระหนักว่าประเทศไทยควรมีการออกกฎหมายเพื่อป้องกันการทารุณกรรมสัตว์ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 และความตระหนักว่าปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ส่วนใหญ่เกิดจากการกระทำของมนุษย์และมีผลต่อจริยธรรม โดยกลุ่มตัวอย่างตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ตามลำดับ

สำหรับประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีความตระหนักน้อยที่สุดคือ ความตระหนักว่าหน่วยงานของรัฐบาลสามารถทำหน้าที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ได้โดยลำพัง โดยกลุ่มตัวอย่างตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21
แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความตระหนักต่อ
ปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชน
ที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ระดับความตระหนัก	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	39	8.4
มาก	385	83.3
ปานกลาง	37	8.0
น้อย	-	-
น้อยที่สุด	1	0.2
รวม	462	100.0
\bar{x}	4.00	มีความตระหนักมาก
S.D.	0.40	

จากตารางที่ 21 เมื่อทำการแบ่งระดับความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ออกเป็น 5 ระดับ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความตระหนักต่อเรื่องดังกล่าวในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 83.3 รองลงมา คือ กลุ่มที่มีความตระหนักมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 8.4 และตระหนักปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 8.0 ตามลำดับ ในขณะที่ไม่พบกลุ่มตัวอย่างที่มีความตระหนักน้อยเลย

ผลการวิเคราะห์การสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ตาม รายละเอียดในตารางที่ 22 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 22

แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ข้อความที่ใช้วัดการสนับสนุน	น้อย ที่สุด	น้อย	ตาม สมควร	นาน ๆ ครั้ง	น้อยมาก	\bar{X}	S.D.	ระดับการ สนับสนุน
1. ท่านบริจาคเงินให้กับองค์กรที่ช่วยเหลือและ สงเคราะห์สัตว์	12 (2.6)	30 (6.5)	174 (37.7)	136 (29.4)	110 (23.8)	2.35	1.00	น้อย
2. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมในฐานะอาสาสมัครช่วยเหลือ องค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์	9 (1.9)	12 (2.6)	55 (11.9)	71 (15.4)	315 (68.2)	1.55	0.94	น้อย
3. ท่านเคยไปช่วยงานองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและ สงเคราะห์สัตว์	4 (0.9)	10 (2.2)	40 (8.7)	69 (14.9)	339 (73.4)	1.42	0.81	น้อย มาก
4. ท่านทำหน้าที่ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของ องค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์	2 (0.4)	16 (3.5)	38 (8.2)	64 (13.9)	342 (74.0)	1.42	0.82	น้อย มาก
5. ท่านชักชวนเพื่อนฝูงให้ช่วยกันบริจาคเงินให้กับ องค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์	5 (1.1)	21 (4.5)	89 (19.3)	142 (30.7)	205 (44.4)	1.87	0.95	น้อย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อความที่ใช้วัดการสนับสนุน	บ่อย ที่สุด	บ่อย	ตาม สมควร	นาน ๆ ครั้ง	น้อยมาก	\bar{X}	S.D.	ระดับการ สนับสนุน
6. ท่านให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในการออกหาทุน เพื่อการดำเนินงาน	4 (0.9)	10 (2.2)	55 (11.9)	71 (15.4)	322 (69.7)	1.49	0.85	น้อยมาก
7. ท่านนำสิ่งของที่จำเป็นสำหรับสัตว์ เช่น อาหาร ข้าวสาร ยารักษาโรคไปให้องค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือ และสงเคราะห์สัตว์	7 (1.5)	15 (3.2)	72 (15.6)	101 (21.9)	267 (57.8)	1.69	0.95	น้อย
8. ท่านเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ขององค์กรเอกชนที่ ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ อาทิเช่นโครงการ หนุ่ยยากมีพ่อ แม่, โครงการวันละบาทต่อชีวิตหมา, แมว โดยการบริจาคเงินเป็นรายเดือนเพื่อส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรนั้น	9 (1.9)	16 (3.5)	62 (13.4)	70 (15.2)	305 (66.0)	1.60	0.98	น้อย
9. ท่านขอรับสัตว์จากองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและ สงเคราะห์สัตว์มาเลี้ยงดู	5 (1.1)	8 (1.7)	27 (5.8)	41 (8.9)	381 (82.5)	1.30	0.75	น้อยมาก

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อความที่ใช้วัดการสนับสนุน	บ่อย ที่สุด	บ่อย	ตาม สมควร	นาน ๆ ครั้ง	น้อยมาก	\bar{X}	S.D.	ระดับการ สนับสนุน
10. ท่านเข้าร่วมประชุมสัมมนาและ/หรือเข้าฟัง การบรรยายกิจกรรมเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา การทุจริตกรรมสัตว์	16 (3.5)	12 (2.6)	59 (12.8)	108 (23.4)	267 (57.8)	1.71	1.02	น้อย
11. ท่านมักจะเก็บเอกสารเกี่ยวกับการทุจริตกรรม สัตว์ เพื่อนำไปแจกจ่ายให้แก่ผู้สนใจ	4 (0.9)	8 (1.7)	35 (7.6)	54 (11.7)	361 (78.1)	1.35	0.77	น้อยมาก
12. ท่านมักจะบริจาคเศษสตาลค์ลงในกล่องรับ บริจาคเสมอ ๆ	31 (6.7)	78 (16.9)	122 (26.4)	133 (28.8)	98 (21.2)	2.59	1.19	ปานกลาง
13. ท่านเคยนำกล่องรับบริจาคไปตั้งตามสถานที่ ต่างๆ เพื่อรับบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธา	5 (1.1)	7 (1.5)	36 (7.8)	32 (6.9)	382 (82.7)	1.31	0.77	น้อยมาก
14. ท่านเคยจัดงานโดยงดของขวัญแต่ตั้งกล่องรับ บริจาคขององค์กรที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์ สัตว์ไว้ให้แขกบริจาคแทนของขวัญ	4 (0.9)	9 (1.9)	32 (6.9)	25 (5.4)	392 (84.8)	1.29	0.75	น้อยมาก

จากตารางที่ 22 พบว่าจากการวัดการให้การสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ 14 ข้อ มีเพียง 1 ข้อ ให้ความช่วยเหลือองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ในระดับปานกลาง 6 ข้อ ให้ความช่วยเหลือน้อย และ 7 ข้อ ให้ความช่วยเหลือน้อยมาก

โดยรูปแบบกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างเคยให้การสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มากกว่ารูปแบบอื่น คือ การบริจาคเศษสตางค์ลงในกล่องรับบริจาคเสมอๆ รองลงมาได้แก่การบริจาคเงินให้กับองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ และการชักชวนเพื่อนฝูงให้ช่วยกันบริจาคเงินให้กับองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ ตามลำดับ

สำหรับรูปแบบกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างเคยให้การสนับสนุนองค์กรดังกล่าวมีน้อยกว่ารูปแบบอื่นๆ คือ การขอรับสัตว์จากองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มาเลี้ยงดู

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23
แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการให้การสนับสนุน
องค์กรที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

การสนับสนุน	จำนวน	ร้อยละ
บ่อยที่สุด	2	0.4
บ่อย	6	1.3
ตามสมควร	40	8.7
นาน ๆ ครั้ง	149	32.3
น้อยมาก	265	57.4
รวม	462	100.0
\bar{x}	1.64	ไม่เคยให้ความ
S.D.	0.64	สนับสนุนเลย

จากตารางที่ 23 เมื่อแบ่งระดับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ ออกเป็น 5 ระดับ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งให้การสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 57.4 รองลงมาคือ ให้การสนับสนุนนาน ๆ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 32.3 และให้การสนับสนุนตามสมควร คิดเป็นร้อยละ 8.7 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24
แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามปัจจัยที่มีผลต่อการสนับสนุนองค์กรเอกชน
ที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	ระดับอิทธิพล
1. ชื่อเสียงขององค์กร	52 (11.3)	113 (24.5)	172 (37.2)	80 (17.3)	45 (9.7)	3.10	1.12	ปานกลาง
2. ชื่อเสียงของบุคคลในองค์กร	38 (8.2)	115 (24.9)	165 (35.7)	100 (21.6)	44 (9.5)	3.01	1.09	ปานกลาง
3. ผลงานที่ผ่านมาขององค์กร	82 (17.7)	165 (35.7)	141 (30.5)	50 (10.8)	24 (5.2)	3.50	1.07	มาก
4. ช่วยเหลือองค์กรที่เป็นข่าวบ่อยๆ ในสื่อต่างๆ	22 (4.8)	70 (15.2)	157 (34.0)	112 (24.2)	101 (21.9)	2.57	1.13	ปานกลาง
5. ช่วยเหลือองค์กรที่มีคนแนะนำหรือพูดให้ฟัง	17 (3.7)	96 (20.8)	175 (37.9)	118 (25.5)	56 (12.1)	2.78	1.03	ปานกลาง
6. ช่วยเหลือองค์กรที่คุ้นเคย	21 (4.5)	101 (21.9)	166 (35.9)	106 (22.9)	68 (14.7)	2.79	1.08	ปานกลาง
7. สถานะการเงินขององค์กร	23 (5.0)	58 (12.6)	176 (38.1)	121 (26.2)	84 (18.2)	2.60	1.08	ปานกลาง
8. ช่วยเหลือตามโอกาสเหมาะสม เช่น มีการเรียไร	57 (12.3)	129 (27.9)	171 (37.0)	71 (15.4)	34 (7.4)	3.23	1.08	ปานกลาง

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ปัจจัยที่มีผลต่อ การตัดสินใจ	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	\bar{X}	S.D.	ระดับ อิทธิพล
9. ช่วยเหลือตามความ สะดวก เช่น อยู่ใกล้ บ้าน, ที่ทำงาน	51 (11.0)	118 (25.5)	188 (40.7)	71 (15.4)	34 (7.4)	3.18	1.06	ปาน กลาง

จากตารางที่ 24 พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในการให้การสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มากกว่าปัจจัยอื่นๆ คือ ผลงานที่ผ่านมาขององค์กร รองลงมา ได้แก่ การช่วยเหลือตามโอกาสเหมาะสม เช่น มีการเรียไร เป็นต้น และ การช่วยเหลือตามความสะดวก เช่น อยู่ใกล้บ้าน, ที่ทำงาน ตามลำดับ

ตารางที่ 25
แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามระดับอิทธิพลของสิ่งที่มีผลต่อการสนับสนุนองค์กรเอกชน
ที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการสนับสนุน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	ระดับอิทธิพล
1. เพื่อนแนะนำหรือพูดให้ฟัง	36 (7.8)	126 (27.3)	185 (40.0)	81 (17.5)	31 (7.4)	3.11	1.02	ปานกลาง
2. รับทราบข่าวสารจากสื่อต่างๆ	43 (9.3)	174 (37.7)	195 (42.2)	36 (7.8)	14 (3.0)	3.42	0.88	ปานกลาง
3. เอกสารแผ่นพับโบรชัวร์ขององค์กร	18 (3.9)	59 (12.8)	186 (40.3)	126 (27.3)	73 (15.8)	2.62	1.02	ปานกลาง
4. ความคิดเห็นของสมาชิกในครอบครัว	25 (5.4)	103 (22.3)	184 (39.8)	104 (22.5)	46 (10.0)	2.91	1.03	ปานกลาง
5. กำลังทรัพย์ของท่าน	108 (23.4)	114 (24.7)	154 (33.3)	55 (11.9)	31 (6.7)	3.46	1.17	ปานกลาง

จากตารางที่ 25 พบว่าสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มากกว่าสิ่งที่มีอิทธิพลอื่นๆ คือ กำลังทรัพย์ของกลุ่มตัวอย่าง รองลงมาได้แก่ การที่กลุ่มตัวอย่างได้รับข่าวสารจากสื่อต่างๆ และเพื่อนแนะนำหรือพูดให้ฟัง ตามลำดับ

สำหรับสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการสนับสนุนองค์กรดังกล่าว น้อยคือ การได้รับเอกสาร แผ่นพับ โบรชัวร์ขององค์กรที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ตอนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์แตกต่างกัน

ตารางที่ 26

แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ
ปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ
สื่อบุคคล และสื่อโดยรวมจำแนกตามเพศ

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ ปัญหาการทารุณกรรมสัตว์	เพศ				t	P
	ชาย		หญิง			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
สื่อมวลชน	2.59	0.83	2.64	0.83	-0.63	0.526
สื่อเฉพาะกิจ	1.75	0.73	1.89	0.71	-2.02*	0.044
สื่อบุคคล	1.90	0.81	2.09	0.83	-2.41*	0.016
สื่อโดยรวม	2.08	0.67	2.21	0.65	-2.00*	0.046

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 26 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชนของกลุ่มประชาชนเพศชายและเพศหญิง ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

สำหรับสื่อเฉพาะกิจ สื่อบุคคล และสื่อโดยรวม พบว่าประชาชนเพศชายและเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่าเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์มากกว่าเพศชาย จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

ตารางที่ 27
 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์
 จากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ สื่อบุคคล และสื่อโดยรวม จำแนกตามกลุ่มที่มีอายุต่างกัน

การเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับปัญหาการ ทารุณกรรมสัตว์	อายุ										F	P	คู่ที่ แตกต่าง
	(1) ต่ำกว่า 20ปี		(2) 20-30ปี		(3) 31-40ปี		(4) 41-50ปี		(5) 51ปีขึ้นไป				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
สื่อมวลชน	2.65	0.68	2.67	0.87	2.62	0.79	2.51	0.86	2.46	0.86	0.7496	0.5586	
สื่อเฉพาะกิจ	2.13	0.78	1.92	0.71	1.70	0.63	1.66	0.73	1.67	0.76	5.6390**	0.0002	1>3 1>4
สื่อบุคคล	2.14	0.77	2.04	0.86	1.94	0.81	1.95	0.87	1.98	0.75	0.7526	0.5566	
สื่อโดยรวม	2.31	0.64	2.21	0.68	2.08	0.60	2.04	0.67	2.04	0.68	2.1706	0.713	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 27 เมื่อพิจารณาการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ เป็นรายสัปดาห์ พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 และเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของ Scheffe' พบว่า กลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจมากกว่ากลุ่มที่มีอายุ 31 – 40 ปี และกลุ่มที่มีอายุ 41 – 50 ปี

สำหรับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อโดยรวมของประชาชนที่มีอายุต่างกันไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28

แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ จากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ สื่อบุคคลและสื่อโดยรวม จำแนกตามกลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์	อายุ												F	P	คู่ที่แตกต่าง
	(1) ต่ำกว่ามัธยม		(2) มัธยมศึกษา/ปวช.		(3) อนุปริญญา/ปวส.		(4) ปริญญาตรี		(5) สูงกว่าปริญญาตรี		(6) อื่น ๆ				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
สื่อมวลชน	2.58	0.86	2.59	0.77	2.79	1.01	2.62	0.83	2.50	0.75	2.62	0.59	0.4776	0.7931	
สื่อเฉพาะกิจ	1.67	0.68	1.83	0.70	1.97	0.76	1.83	0.74	1.82	0.66	1.75	0.54	0.6211	0.6838	
สื่อบุคคล	2.10	0.78	2.22	0.73	2.39	1.16	1.91	0.08	1.65	0.68	1.93	0.82	4.7715***	0.0003	3>5
สื่อโดยรวม	2.12	0.62	2.21	0.60	2.39	0.87	2.12	0.65	1.99	0.60	2.10	0.37	1.5608	0.1698	

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 28 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของ Scheffe' พบว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อบุคคลมากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่อโดยรวม ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29
 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์
 จากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ สื่อบุคคล และสื่อโดยรวม จำแนกตามกลุ่มที่มีอาชีพต่างกัน

การเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับปัญหาการ ทารุณกรรมสัตว์	อายุ												F	P	คู่ที่ ต่าง
	(1) นิสิต/ นักศึกษา		(2) ข้าราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ		(3) พนักงาน บริษัทเอกชน		(4) นักธุรกิจ/ ประกอบ อาชีพ ส่วนตัว		(5) รับจ้าง ทั่วไป		(6) อื่น ๆ				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
สื่อมวลชน	2.69	0.81	2.66	0.91	2.56	0.77	2.58	0.77	2.54	0.85	2.55	0.96	0.4170	0.8370	
สื่อเฉพาะกิจ	2.12	0.76	1.81	0.72	1.75	0.65	1.72	0.71	1.66	0.63	1.63	0.63	4.9698 ^{***}	0.0002	1>3 1>4 1>5
สื่อบุคคล	2.02	0.78	2.12	0.89	1.91	0.75	1.90	0.89	2.16	0.78	2.01	0.78	1.2414	0.2886	
สื่อโดยรวม	2.28	0.65	2.20	0.73	2.07	0.58	2.07	0.64	2.12	0.62	2.06	0.71	1.5172	0.1830	

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

จากตารางที่ 29 เมื่อพิจารณาการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์เป็นรายสัปดาห์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 และเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffe' พบว่า กลุ่มนิสิต/นักศึกษา มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจมากกว่ากลุ่มพนักงานเอกชน กลุ่มนักธุรกิจ/ประกอบอาชีพส่วนตัว และอาชีพรับจ้างทั่วไป

สำหรับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อโดยรวม ของกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30

แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์
จากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ สื่อบุคคล และสื่อโดยรวม จำแนกตามกลุ่มที่มีรายได้ต่างกัน

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ ปัญหาการทารุณกรรมสัตว์	อายุ												F	P	คู่ที่ แตกต่าง
	(1) ต่ำกว่า 5,000 บาท		(2) 5,000 - 10,000 บาท		(3) 10,001 - 20,000 บาท		(4) 20,001 - 30,000บาท		(5) 30,001 - 40,000 บาท		(6) 40,001 ขึ้น ไป				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
สื่อมวลชน	2.72	0.88	2.68	0.76	2.53	0.84	2.64	0.79	2.27	0.88	2.45	0.86	1.5789	0.1646	
สื่อเฉพาะกิจ	2.07	0.77	1.89	0.68	1.71	0.67	1.59	0.71	1.60	0.61	1.74	0.70	5.3000 ^{***}	0.0001	1>3 1>4
สื่อบุคคล	2.19	0.95	2.14	0.75	1.84	0.69	1.96	0.84	1.88	1.09	1.58	0.69	4.5540 ^{***}	0.0005	1>6 2>6
สื่อโดยรวม	2.33	0.74	2.24	0.59	2.03	0.60	2.06	0.64	1.92	0.69	1.92	0.62	4.3226 ^{***}	0.0007	1>3

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 30 เมื่อพิจารณาการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์เป็นรายสื่อ พบว่าประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจ สื่อบุคคล และสื่อโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 และเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffe' แยกตามรายสื่อดังนี้

สื่อเฉพาะกิจพบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจมากกว่าประชาชนที่มีรายได้ 10,000 – 20,000 บาท และประชาชนตัวอย่างที่มีรายได้ 20,001 – 30,000 บาท

สื่อบุคคล พบว่าประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อบุคคลมากกว่าประชาชนที่มีรายได้ 40,001 บาทขึ้นไป และประชาชนที่มีรายได้ 5,000 – 10,000 บาท มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อบุคคลมากกว่าประชาชนที่มีรายได้ 40,001 บาทขึ้นไป

สื่อโดยรวม พบว่าประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์มากกว่าประชาชนที่มีรายได้ 10,000-20,000 บาท

สำหรับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชนของประชาชนที่มีรายได้ต่างกันไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

สมมติฐานข้อที่ 2 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์มีความสัมพันธ์กับความ
ความรู้ ความตระหนัก และการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ตารางที่ 31

แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหา
การทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ สื่อบุคคล และสื่อโดยรวม
กับความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ของ
องค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

การเปิดรับข่าวสารจากสื่อประเภทต่างๆ	จำนวน	ค่าสหสัมพันธ์ กับความรู้ (r)	P
สื่อมวลชน	462	-0.1240**	0.008
สื่อเฉพาะกิจ	462	-0.1900***	0.000
สื่อบุคคล	462	-0.2739***	0.000
สื่อโดยรวม	462	-0.2358***	0.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.013

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

จากตารางที่ 31 พบว่าการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์โดยรวมมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 แต่เป็นความสัมพันธ์ทางลบ ซึ่งหมายความว่า ประชาชนที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์มากจะมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์น้อย และในทางตรงกันข้ามประชาชนที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์น้อยจะมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มาก การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมและบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 แต่เป็นความสัมพันธ์ทางลบ ซึ่งหมายความว่าประชาชนที่มีการเปิด

รับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชนมาก จะมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์น้อย และในทางตรงกันข้าม ประชาชนที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชนน้อย จะมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มาก

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจมีความสัมพันธ์กับความรู้อันเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 แต่เป็นความสัมพันธ์ทางลบ ซึ่งหมายความว่า ประชาชนที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจมาก จะมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์น้อย ในทางตรงกันข้ามประชาชนที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจน้อย จะมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มาก

สำหรับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อบุคคลพบว่ามีความสัมพันธ์กับความรู้อันเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 แต่เป็นความสัมพันธ์ในทางลบ ซึ่งหมายความว่า ประชาชนที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อบุคคลมากก็จะมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์น้อย ในทางตรงกันข้ามประชาชนที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อบุคคลน้อย จะมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มาก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 32

แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหา
การทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ สื่อบุคคล และสื่อโดยรวม
กับความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญ
ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

การเปิดรับข่าวสารจากสื่อประเภทต่างๆ	จำนวน	ค่าสหสัมพันธ์ กับความตระหนัก	P
สื่อมวลชน	462	0.0414	0.375
สื่อเฉพาะกิจ	462	0.0759	0.103
สื่อบุคคล	462	0.0180	0.699
สื่อโดยรวม	462	0.0525	0.260

จากตารางที่ 32 พบว่าการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์โดยรวม
ไม่มีความสัมพันธ์กับความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กร
เอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อทำการทดสอบเป็นรายสื่อ
ทั้ง 3 ประเภท ได้แก่ สื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคล ก็ไม่พบความสัมพันธ์กับความตระหนัก
เช่นเดียวกันจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

ตารางที่ 33

แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหา
การทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ สื่อบุคคล และสื่อโดยรวม
กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

การเปิดรับข่าวสารจากสื่อประเภทต่าง ๆ	จำนวน	ค่าสหสัมพันธ์ กับการตัดสินใจ	P
สื่อมวลชน	462	0.2419***	0.000
สื่อเฉพาะกิจ	462	0.3619***	0.000
สื่อบุคคล	462	0.3966***	0.000
สื่อโดยรวม	462	0.3991***	0.000

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 33 พบว่าการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์โดยรวมมีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 โดยมีความสัมพันธ์ในทางบวก ซึ่งหมายความว่าประชาชนที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์มาก ก็จะมีการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มากด้วย

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชน พบว่ามีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 โดยมีความสัมพันธ์ในทางบวก ซึ่งหมายความว่าประชาชนที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชนมาก ก็จะมีการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มากด้วย

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจ พบว่ามีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 โดยมีความสัมพันธ์ในทางบวก ซึ่งหมายความว่าประชาชนที่

มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจมาก ก็จะมีการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มาก

สำหรับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อบุคคล พบว่ามีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 โดยมีความสัมพันธ์ในทางบวก ซึ่งหมายความว่าประชาชนที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อบุคคลมาก ก็จะทำให้การสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มาก

สมมติฐานข้อที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มีความสัมพันธ์กับความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ตารางที่ 34

แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์กับความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ตัวแปร	จำนวน	ค่าสหสัมพันธ์กับความตระหนัก	P
ความรู้	462	.2631***	.000

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 34 พบว่า ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ มีความสัมพันธ์กับความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 โดยมีความสัมพันธ์ในทางบวก นั่นคือถ้าประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์สูง ก็จะมี ความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์สูงด้วย

อย่างไรก็ตามค่าสหสัมพันธ์ที่พบมีค่าต่ำ ดังนั้นความสัมพันธ์ตามที่กล่าวแล้ว จึงเป็นเพียงส่วนน้อยเท่านั้น

สมมติฐานข้อที่ 4 ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ตารางที่ 35

แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ตัวแปร	จำนวน	ค่าสหสัมพันธ์กับการให้การสนับสนุน	P
ความรู้	462	-.2837***	.000

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 35 พบว่า ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 แต่เป็นความสัมพันธ์ทางลบ และค่าสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก ดังนั้น ความสัมพันธ์จึงมีน้อยมาก ซึ่งหมายความว่า ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มาก ก็จะมีการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์น้อย ในทางตรงกันข้าม ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์น้อย ก็จะมีการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4

สมมติฐานข้อที่ 5 ความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ตารางที่ 36

แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ตัวแปร	จำนวน	ค่าสหสัมพันธ์กับการให้การสนับสนุน	P
ความตระหนัก	462	-.0073	.875

จากตารางที่ 36 พบว่า ความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ ไม่มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นผลการทดสอบจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5

สมมติฐานข้อที่ 6 การเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจจะเป็นตัวแปรที่อธิบายการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ได้ดีที่สุด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 37

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ เมื่อให้คะแนนการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและ
สงเคราะห์สัตว์ เป็นตัวแปรตาม และเลือกใช้ตัวพยากรณ์เฉพาะที่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวพยากรณ์	R	R ²	R ² ที่เพิ่ม	สัมประสิทธิ์ถดถอย		t	P
				B	Beta		
สื่อบุคคล	.39656	.15726	.15726	.182439	.238267	4.672	.000
ความรู้	.43633	.19039	.03313	-.042305	-.181521	-4.216	.000
สื่อเฉพาะกิจ	.46500	.21622	.02583	.170705	.194113	3.886	.001
ค่าคงที่				1.355358		9.787	.000

$$F = 42.11625 \quad (P < .01)$$

จากตารางที่ 37 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่ามีตัวแปรที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของคะแนนการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ของประชาชนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียง 3 ตัวแปรโดยมีความสำคัญตามลำดับ คือ การเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล และการเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ ซึ่งความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ของประชาชนในทางลบ จึงกล่าวได้ว่าประชาชนที่เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ จากสื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจมาก และมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์น้อยจะให้การสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มากกว่าประชาชนที่เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์จากสื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจน้อย และการมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มาก นอกจากนี้ยังพบว่าตัวแปรทั้งสามตัวรวมกันอธิบายความแปรปรวนของคะแนนการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ของประชาชนได้ประมาณร้อยละ 21.10 ซึ่งนับว่าไม่สูงนัก แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า เฉพาะตัวแปรการเปิดรับสื่อบุคคลเพียงตัวเดียว ก็สามารถอธิบายการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ของประชาชนได้ถึงร้อยละ 15.7 ซึ่งเท่ากับ 2 ใน 3 ของที่อธิบายได้ทั้งหมด เมื่อเพิ่มตัวแปรอีกสองตัวจะทำให้อธิบายได้ผลมากขึ้นอีกประมาณร้อยละ 5 เท่านั้น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ ความรู้ ความตระหนัก และการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์” มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความรู้ ความตระหนัก และการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์กับความรู้ ความตระหนัก และการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

โดยได้มีการตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชาชนที่มีลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์แตกต่างกัน
2. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์มีความสัมพันธ์กับความรู้ ความตระหนักและการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์
3. ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ มีความสัมพันธ์กับความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์
4. ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์
5. ความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

6. การเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคลจะเป็นตัวแปรที่อธิบายการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์ได้ดีที่สุด

สำหรับรูปแบบของงานวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 462 คน จาก 17 เขต แบ่งกลุ่มตัวอย่างตามอาชีพคือ นิสิต/นักศึกษา ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน เจ้าของกิจการ/ประกอบอาชีพส่วนตัว และรับจ้างทั่วไป ซึ่งผลจากการสำรวจเป็นเพศชาย 201 คน เพศหญิง 261 คน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การแจกแจงความถี่ และความเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่ออธิบายลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก และการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ ในส่วนของการทดสอบสมมติฐานได้ใช้สถิติ t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) การทดสอบคู่แตกต่างโดยวิธีการของ Scheffe'e และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการประมวลผลข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

1. ลักษณะทางประชากร

ประชาชนที่ศึกษาในครั้งนี้เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20–30 ปี โดยจำนวนของประชาชนมากกว่าครึ่งหนึ่งมีสถานภาพโสด และจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพรับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจมากที่สุด รองลงมาคือ นิสิต/นักศึกษา และเจ้าของกิจการ/ประกอบอาชีพส่วนตัว ตามลำดับ โดยประชาชนส่วนมากมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท ซึ่งเป็นรายได้ที่ประชาชนระบุว่าหาได้เพียงพอ แต่ฟุ่มเฟือยไม่ได้

2. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์

ประชาชนส่วนใหญ่เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชนในระดับต่ำถึงปานกลาง โดยเปิดรับข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์มากกว่าสื่อประเภทอื่น รองลงมาคือสื่อหนังสือพิมพ์ สำหรับสื่อที่ประชาชนเปิดรับข่าวสารน้อยที่สุด คือนิตยสาร

ส่วนการเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ พบว่าประชาชนเปิดรับข่าวสารจากสื่อประเภทนี้ในระดับต่ำ โดยเปิดรับข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่าสื่อประเภทอื่น รองลงมาได้แก่ป้ายประกาศ และโปสเตอร์ ตามลำดับ

สำหรับการเปิดรับข่าวสารเรื่องปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อบุคคลพบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล ได้แก่ เพื่อนฝูงมากกว่าสื่อชนิดอื่น รองลงมาได้แก่ การรับข่าวสารจากสมาชิกในครอบครัว/ญาติพี่น้อง และเพื่อนบ้าน ตามลำดับ ในขณะที่สื่อบุคคลที่ประชาชนได้รับทราบข่าวสารน้อยที่สุดคือ เจ้าหน้าที่องค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

สำหรับสาเหตุที่ทำให้ประชาชนเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์มากที่สุดคือ เกิดจากความสนใจของประชาชนเอง นอกจากนี้ยังมีประชาชนบางส่วนที่เปิดรับข่าวสารเนื่องจากมีความต้องการติดตามความเคลื่อนไหวและเหตุการณ์ต่างๆ และบางครั้งเกิดจากการได้รับข่าวสารโดยบังเอิญ

ประเภทของสัตว์ที่ถูกทารุณกรรมซึ่งประชาชนพบจากการเปิดรับข่าวสารมากที่สุดคือ สัตว์เลี้ยง รองลงมาคือสัตว์ป่า และสัตว์เศรษฐกิจ ตามลำดับ ซึ่งรูปแบบการนำเสนอข่าวสารของสื่อมวลชนประเภทต่างๆ เกี่ยวกับการทารุณกรรมสัตว์ส่วนใหญ่ ประชาชนได้รับในรูปของข่าวมากที่สุด รองลงมาได้แก่ สารคดี และบทความตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าสื่อมวลชนนำเสนอข่าวในรูปแบบที่ทำให้เกิดความสะเทือนใจมากที่สุด อีกทั้งยังมีการนำเสนอข่าวสารอย่างตรงไปตรงมา ถูกต้อง เชื่อถือได้ และมีตัวอย่างประกอบอีกด้วย

3. ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กร เอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของระดับความรู้มากที่สุดคือ การแก้ไขปัญหาการทารุณกรรมสัตว์เป็นหน้าที่ของใคร รองลงมาคือ องค์กรใดคือ องค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ และความหมายขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ ตามลำดับ

สำหรับประเด็นที่ประชาชนมีความรู้้น้อย คือ ความรู้ในเรื่องบทบาทหน้าที่ของสมาคมพิทักษ์สัตว์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์องค์กรหนึ่ง

4. ความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กร เอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ประชาชนส่วนใหญ่มีความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ในระดับสูงมาก รองลงมาได้แก่ ความตระหนักในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างตระหนักมากที่สุดได้แก่ ความตระหนักที่ว่าสัตว์เป็นสิ่งมีชีวิตและเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อม ปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จึงถือเป็นปัญหาที่ทุกคนควรให้ความสำคัญและร่วมกันแก้ไข

ซึ่งแสดงว่าประชาชนส่วนใหญ่มีความตระหนักในปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ และตระหนักถึงความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ด้วยเช่นเดียวกัน

5. การสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ประชาชนส่วนใหญ่มีการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ในระดับต่ำมาก ซึ่งหมายความว่า ประชาชนให้ความช่วยเหลือองค์กรดังกล่าวน้อยมาก

โดยปัจจัยที่มีผลต่อการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ของประชาชนมากที่สุด คือ ผลงานที่ผ่านมาขององค์กร นอกจากนี้ประชาชนยังให้ความช่วยเหลือตามแต่โอกาสเหมาะสม โดยมีกำลังทรัพย์ของประชาชนเป็นอิทธิพลเสริม

ตอนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 ประชาชนที่มีลักษณะทางประชากรได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 เป็นไปตามสมมติฐานบางส่วน

เพศ ประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

สำหรับสื่อเฉพาะกิจ สื่อบุคคล และสื่อโดยรวม พบว่าประชาชนเพศชายและเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่าเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์มากกว่าเพศชาย จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

อายุ ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 โดยกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจ มากกว่ากลุ่มที่มีอายุ 31 – 40 ปี และกลุ่มที่มีอายุ 41 – 50 ปี

สำหรับสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อโดยรวม พบว่าประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

ระดับการศึกษา ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 โดยประชาชนที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อบุคคล มากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

สำหรับสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อโดยรวม พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

อาชีพ ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กล่าวคือ กลุ่มนิสิต/นักศึกษา มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์มากกว่ากลุ่มพนักงานเอกชน และกลุ่มนักธุรกิจ/ประกอบอาชีพส่วนตัว และอาชีพรับจ้างทั่วไป จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

สำหรับสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อโดยรวม พบว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

รายได้ ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจ สื่อบุคคล และสื่อโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

สำหรับสื่อเฉพาะกิจ พบว่ากลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจมากกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 10,000 – 20,000 บาท และกลุ่มที่มีรายได้ 20,001 – 30,000 บาท

สำหรับสื่อบุคคล พบว่า กลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อบุคคลมากกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 40,001 ขึ้นไป นอกจากนี้กลุ่มที่มีรายได้ 5,000 – 10,000 บาท มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อบุคคลมากกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 40,001 ขึ้นไป

สำหรับสื่อโดยรวมพบว่า กลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อโดยรวมมากกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 10,000 – 20,000 บาท

ส่วนสื่อมวลชน พบว่าประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

สมมติฐานข้อที่ 2 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์มีความสัมพันธ์กับความรู้ ความตระหนัก และการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 เป็นไปตามสมมติฐานบางส่วน

1. ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารในภาพรวมกับความรู้ พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์โดยรวม มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 โดยมีความสัมพันธ์ในทางลบ และเป็นความสัมพันธ์ในระดับต่ำ จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

จากการพิจารณาโดยแบ่งสื่อออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ สื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคล พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคล มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยทั้ง 3 สื่อ มีความสัมพันธ์ในทางลบ และเป็นความสัมพันธ์ในระดับต่ำจึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารกับความตระหนัก พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์โดยรวม ไม่มีความสัมพันธ์กับความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อทำการทดสอบเป็นรายสื่อทั้ง 3 ประเภท ได้แก่ สื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคล ก็ไม่พบความสัมพันธ์กับความตระหนักเช่นเดียวกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารกับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์โดยรวมมีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีความสัมพันธ์ในทางบวก จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

จากการพิจารณาโดยแบ่งสื่อออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ สื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และ สื่อบุคคล พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากทั้ง 3 สื่อ มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากทั้ง 3 สื่อ มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ในทางบวก และเป็นความสัมพันธ์ในระดับต่ำ จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

สมมติฐานข้อที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ มีความสัมพันธ์กับความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 เป็นไปตามสมมติฐาน

จากการทดสอบสมมติฐานโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) พบว่า ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ มีความสัมพันธ์กับความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีความสัมพันธ์ในทางบวกและค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

สมมติฐานข้อที่ 4 ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 เป็นไปตามสมมติฐาน

จากการทดสอบสมมติฐานโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) พบว่า ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีความสัมพันธ์ในทางลบและค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4

สมมติฐานข้อที่ 5 ความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5 เป็นไปตามสมมติฐาน

จากการทดสอบสมมติฐานโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) พบว่า ความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ ไม่มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5

สมมติฐานข้อที่ 6 การเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคลจะเป็นตัวแปรที่อธิบายการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ได้ดีที่สุด

จากการทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่าการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ จากสื่อบุคคลและสื่อเฉพาะกิจ มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ของประชาชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีความสัมพันธ์ในทางบวก และค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6

อภิปรายผลการวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 ประชาชนที่มีลักษณะทางประชากรได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ มีความสัมพันธ์ต่อการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์เพียงบางส่วน กล่าวคือประชาชนที่มีเพศและรายได้ต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อโดยรวม สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคล แตกต่างกัน ประชาชนที่มีอายุและอาชีพต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจแตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อบุคคลแตกต่างกัน ซึ่งสามารถอธิบายผลได้ดังนี้

เพศ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อโดยรวม สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคลแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 โดยเพศหญิงมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อโดยรวมมากกว่าเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences Theory) ของ De Fleur (1966) ซึ่งกล่าวว่าผู้รับสารแต่ละคนมีความแตกต่างกันในทางจิตวิทยา เช่น ทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อ ทำให้มีความสนใจ การตัดสินใจในการเปิดรับข่าวสาร หรือตีความหมายต่างกัน ความแตกต่างนี้มีบางส่วนมาจากลักษณะที่แตกต่างทางชีวภาพหรือทางร่างกายของแต่ละบุคคล และความแตกต่างนี้ได้กลายมาเป็นสภาวะเงื่อนไขที่กำหนดการรับรู้ข่าวสารจากสื่อโดยรวม สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคล ของประชาชนที่มีเพศต่างกัน ในที่นี้เพศหญิงมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์มากกว่าเพศชาย อาจเป็นเพราะเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกันอย่างมาก ในเรื่องของอารมณ์และความรู้สึก โดยเพศชายจะมีความจริงจัง ชอบศึกษาค้นคว้าในเรื่องที่หนัก รวมทั้งมีการเปิดรับข่าวสารในเรื่องที่หนักๆ อาทิเช่น ข่าวการเมือง เศรษฐกิจและการเมือง (Hard News) มากกว่าเพศหญิง ซึ่งชอบเรื่องที่เบาๆ และยังสอดคล้องกับแนวคิดที่อ้างในยูพา สุภากุล (2540) ที่กล่าวว่าชายและหญิง มีความนึกคิด ทัศนคติ และพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ตามบทบาททางเพศ และอิทธิพลของวัฒนธรรม ทำให้มีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อต่างๆ แตกต่างกัน

ผลการวิจัยที่แสดงถึงความแตกต่างระหว่างเพศ ทำให้การเปิดรับสื่อต่างกัน คือ งานวิจัยของ ชลลดา ทองสุกนอก (2540) เรื่องการเปิดรับสื่อ ความรู้ ทักษะคิด ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์พลังงานของเจ้าของอาคารและโรงงานควบคุม พบว่า เพศมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคล ดังนั้นจะเห็นได้ว่าตัวแปรด้านเพศมีส่วนทำให้พฤติกรรมการเปิดรับสื่อของแต่ละบุคคลต่างกันจริง

อายุ ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 โดยกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจมากกว่ากลุ่มที่มีอายุ 31 – 40 และ กลุ่มที่มีอายุ 41 – 50 ปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mable Vanis และ Deerilf ที่ได้ศึกษาถึงความแตกต่างของอายุในการโน้มน้าวใจ พบว่าการชักจูงใจหรือการโน้มน้าวใจของคนจะยากขึ้นตามอายุของคนที่เพิ่มขึ้น ยิ่งกว่านั้นยังมีการศึกษาที่พบว่าคนหนุ่มสาวนั้น จะเป็นผู้ที่ยึดถืออุดมการณ์ มองโลกในแง่ดี และจิตใจมั่นคงมากกว่าคนแก่ ในขณะที่คนแก่จะเป็นคนหัวรั้น และมีการระมัดระวังมากกว่าคนหนุ่มสาว ดังนั้นคนในวัยหนุ่มสาวจึงเปิดรับสื่อมากกว่า หรือถูกชักจูงได้ง่ายกว่า

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Freeman (1961) ที่ได้ศึกษาถึงความแตกต่างของบุคคลที่มีอายุต่างกัน พบว่า คนที่มีอายุน้อยจะมีการเรียนรู้ และมีทัศนคติไม่ว่าทางบวกหรือลบในระดับสูงกว่าผู้ที่มีอายุมาก กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ อายุของผู้รับสารจะมีอิทธิพลต่อการสื่อสาร ซึ่งแสดงออกมาในรูปของความสนใจ ความเชื่อ หรือการเปิดรับข่าวสารของผู้รับสารนั่นเอง โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภารักษ์ จูตระกูล (2537) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษากฎการเปิดรับข่าวสาร กับความรู้ ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมในการทิ้งขยะแยกประเภทเพื่อการหมุนเวียนกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ (Recycle) ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการทิ้งขยะแยกประเภทเพื่อการหมุนเวียนกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ จากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคลแตกต่างกัน และงานวิจัยของชนานันท์ คงธนาฤทธิ์ (2543) ที่ศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการยอมรับการบริโภคสิ่งมีชีวิตที่ตัดต่อพันธุกรรม (GMOs) ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันจะมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน และสื่อเฉพาะกิจแตกต่างกัน

ระดับการศึกษา ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อบุคคลแตกต่างกันจึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 โดย

กลุ่มที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อบุคคลมากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wilbur Schramm (1973) ที่กล่าวว่าการศึกษาและสภาพแวดล้อมเป็นองค์ประกอบที่มีบทบาทต่อการเลือกสรรของมนุษย์ ทำให้มีความแตกต่างในพฤติกรรมกรรการเลือกรับสื่อและเนื้อหาข่าวสาร ซึ่งตรงกับแนวคิดของ Burgoon (1974) และ River Peterson และ Jensen (อ้างถึงในประมะ สตะเวทิน, 2538 : 116-117) ที่กล่าวไว้ว่า คนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่ต่างกัน ในยุคสมัยที่ต่างกัน ในสาขาวิชาชีพที่ต่างกันย่อมมีความรู้สึกนึกคิด อุดมการณ์ และความต้องการที่แตกต่างกันไป ดังนั้นประชาชนที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จึงมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคลแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สนิ นัยวินิจ (2538) ที่ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรการเปิดรับข่าวสารการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กับความรู้ ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอันเนื่องเนื่องกับการธุรกิจแพท่องเที่ยวของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีพฤติกรรมกรรการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจแตกต่างกัน งานวิจัยของ โสภิตสุดา มงคลเกษม (2539) เรื่องพฤติกรรมกรรการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมกรรการคาดเข็มขัดนิรภัยของผู้ขับขีรถยนต์ในกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้ขับขีรถยนต์ในกรุงเทพมหานครที่มีการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมกรรการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการคาดเข็มขัดนิรภัยจากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคลแตกต่างกัน

อาชีพ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจแตกต่างกันจึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 โดยกลุ่มนิสิต/นักศึกษา มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจ มากกว่ากลุ่มอาชีพพนักงานเอกชน นักธุรกิจ/เจ้าของกิจการ และรับจ้างทั่วไป

ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ว่ากลุ่มนิสิต/นักศึกษา อาจมีโอกาสได้รับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจ จากการได้เข้าร่วมกิจกรรมของสถาบัน หรือได้รับข่าวสารจากเจ้าของสื่อโดยตรง เนื่องจากกลุ่มนิสิต/นักศึกษา เป็นเป้าหมายหลักในการเผยแพร่ข่าวสาร ทั้งนี้เพราะปัญหาการทารุณกรรมเป็นปัญหาที่ค่อนข้างละเอียดอ่อนและเกี่ยวข้องกับจริยธรรมสังคม โดยส่วนใหญ่ปัญหาการทารุณกรรมมักเกิดจากการขาดจิตสำนึกในการรักสัตว์ และขาดความรู้ในการดูแลสัตว์อย่างถูกต้อง ดังนั้น ในการปลูกจิตสำนึกและให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่ประชาชน จึงมุ่งเน้นที่

กลุ่มนิสิต/นักศึกษาเป็นพิเศษ เนื่องจากนิสิต/นักศึกษา เป็นกลุ่มคนในวัยเรียนซึ่งมีความพร้อมในการเปิดรับข่าวสารต่างๆ มากกว่ากลุ่มในอาชีพอื่น และเป็นกลุ่มบุคคลที่จะสามารถปลูกจิตสำนึกได้ง่ายกว่านั่นเอง โดยผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร (ปรมะ สตะเวทิน, 2533) ที่ได้อธิบายไว้ว่า คนที่มีอาชีพต่างกันย่อมมองโลก มีแนวคิด อุดมการณ์ และค่านิยมต่อสิ่งต่างๆ รวมไปถึงทัศนคติ และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับทฤษฎีกลุ่มสังคม (Social Categories Theory) ซึ่ง De Fleur (1966) ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลที่มีลักษณะทางสังคมอันได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ ชาติพันธุ์ ศาสนา อายุ เพศ และภูมิลำเนาคล้ายกันจะแสดงพฤติกรรมการสื่อสารคล้ายกันพฤติกรรมการสื่อสารนี้ได้แก่ การเปิดรับสื่อ ความพอใจในสื่อ และอุปนิสัยการใช้สื่อร่วมกัน เป็นต้น และงานวิจัยของดามินท์ กิจนิตี (2540) เรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการอนุรักษ์พลังงานในโครงการรวมพลังหารสองของประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานจากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคลแตกต่างกัน และการวิจัยของสุภาวิทย์ จุฑระกุล (2537) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารกับความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในการทิ้งขยะแยกประเภทเพื่อการหมุนเวียนกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ (Recycle) ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารแตกต่างกัน

รายได้ ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อโดยรวม สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคลแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 โดยในการวิจัยครั้งนี้พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ 5,000 บาท มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจ มากกว่ากลุ่มรายได้ 10,000 – 20,000 บาท และกลุ่มที่มีรายได้ 20,001 – 30,000 บาท นอกจากนี้ยังพบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อบุคคลมากกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 40,001 ขึ้นไป และพบว่า กลุ่มที่มีรายได้ 5,000 – 10,000 บาท มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อบุคคลมากกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 40,001 ขึ้นไป เช่นกัน

สำหรับสื่อมวลชนไม่พบความแตกต่างในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ แต่เมื่อพิจารณาจากสื่อโดยรวมกลับพบความแตกต่างในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ของประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัญหาการ

ทารุณกรรมสัตว์เป็นประเด็นที่ได้มีการพูดถึงและเผยแพร่ทางสื่อมวลชนมากกว่าสื่ออื่นๆ โดยสามารถเข้าถึงผู้รับสารทุกระดับที่มีรายได้ต่างกัน จึงทำให้มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชนไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับทฤษฎีลักษณะทางประชากรของผู้รับสาร (Demographic Characteristics of Audience) ของ Schramm และ Robert ที่ว่ารายได้ของคนย่อมเป็นเครื่องกำหนดความต้องการของคน ตลอดจนกำหนดความคิดของคนเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ และพฤติกรรมต่างๆ ดังนั้นประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกันจึงมีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อโดยรวม สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคลแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพีระนันท์ บุรณะโสภณ (2537) ที่ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในการใช้ผลิตภัณฑ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่าบุคคลที่มีรายได้ต่างกันจะมีความแตกต่างกันในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ อย่างไรก็ตามจากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ยังพบข้อสังเกตประการหนึ่ง กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อมวลชนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจวิเคราะห์ได้ว่า การที่ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับการศึกษา ทุกอาชีพ และทุกระดับรายได้ เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะสื่อมวลชนเป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงผู้รับสารได้อย่างทั่วถึงและผู้รับสารมีโอกาสในการได้รับข่าวสารจากสื่อมวลชนไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์แตกต่างกัน ซึ่งตรงกับแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเลือกสรรของมนุษย์ (Selective Process) ของ Klapper (1960) ที่ว่าข่าวสารที่หลั่งไหลผ่านเข้าไปยังบุคคลแต่ละคนจากช่องทางต่างๆ นั้น มักจะถูกคัดเลือกอยู่ตลอดเวลา ข่าวสารที่น่าสนใจมีประโยชน์และเหมาะสมตามความนึกคิดของผู้รับสาร จะเป็นข่าวที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดพฤติกรรมการสื่อสารของ Murton Wright และ Wables ที่กล่าวว่า “ผู้รับข่าวสารจะเลือกรับข่าวสารจากสื่อใดนั้น ย่อมเป็นไปตามบทบาทและสถานภาพในสังคมของผู้รับสาร”

สมมติฐานข้อที่ 2 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์มีความสัมพันธ์กับ ความรู้ ความตระหนัก และการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและ สงเคราะห์สัตว์

2.1 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์มีความสัมพันธ์กับความรู้
เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

จากผลการวิจัยพบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์โดยรวม
มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่
ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ และเมื่อทำการวิเคราะห์แยกเป็นรายชื่อทั้ง 3 ประเภท คือ สื่อมวลชน
สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคล ก็พบว่ามีความสัมพันธ์กับความรู้จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 แต่เป็น
ความสัมพันธ์ในเชิงลบ ซึ่งหมายความว่าผู้ที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์
มาก จะมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือ
และสงเคราะห์สัตว์น้อย ในทางตรงกันข้ามผู้ที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์
น้อยจะมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมและบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและ
สงเคราะห์มาก

ซึ่งอาจวิเคราะห์ได้ว่าข่าวสารที่เสนอผ่านสื่อประเภทต่างๆ ไม่ได้นำเสนอความรู้เกี่ยวกับ
ปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มาก
เท่าที่ควร หรือมีการนำเสนอที่บิดเบือนจากความเป็นจริง โดยมักจะมีการนำเสนอในรูปแบบที่ทำให้
เกิดความสะเทือนใจ หรือเพียงเพื่อดึงดูดความสนใจเพื่อเพิ่มยอดขายของสื่อเป็นสำคัญ นอกจากนี้ใน
การเปิดรับข่าวสารอาจเป็นการเปิดรับที่ขาดความสนใจเท่าที่ควรทำให้ไม่ก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ
ในเนื้อหาข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วย
เหลือและสงเคราะห์สัตว์อย่างแท้จริง

ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ถนอมนุช พิทักษ์โกศล (2540) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยทางสังคม,
พฤติกรรมกรเปิดรับสื่อ กับความรู้ และทัศนคติที่มีต่อการป้องกันการเฝ้าระวังของผู้นำชุมชนใน
สถานประกอบการอุตสาหกรรม ในจังหวัดนนทบุรี พบว่า พฤติกรรมกรเปิดรับข่าวสารเรื่องยาบ้าจาก
สื่อบุคคล (เจ้าหน้าที่ในที่ทำงาน) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับความรู้เกี่ยวกับยาบ้า

2.2 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มีความสัมพันธ์กับความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

จากผลการวิจัยพบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์โดยรวม และจากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคล ไม่มีความสัมพันธ์กับความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ซึ่งวิเคราะห์ได้ว่า การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคล ไม่ก่อให้เกิดความตระหนัก ทั้งที่ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ในระดับมากก็ตาม อาจเนื่องจากเนื้อหาที่นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อต่างๆ มีความเกี่ยวข้องกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์เพียงผิวเผิน เป็นการนำเสนอโดยมิได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหา ระดับความรุนแรง ผลกระทบที่เกิดขึ้น ตลอดจนแนวทางในการช่วยเหลือแก้ไข นอกจากนี้อาจเป็นเพราะความตระหนักของประชาชนมิได้เกิดจากการเปิดรับสื่อ แต่เกิดจากการได้รับประสบการณ์ตรง โดยมีโอกาสได้พบเห็นสภาพอันน่าเวทนาของสัตว์ที่ถูกทารุณกรรมด้วยตนเอง หรือจากการที่ประชาชนมีความตระหนักหรือมีความสนใจเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์เป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ดังนั้นเมื่อได้พบเห็นเหตุการณ์ด้วยตนเองย่อมจะก่อให้เกิดความตระหนักขึ้นมาได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Nelson (1956) ที่กล่าวว่า ความตระหนักเป็นสภาวะที่บุคคลได้รับความรู้หรือประสบการณ์ต่างๆ แล้วมีการประเมินค่า และตระหนักถึงความสำคัญที่ตนมีต่อสิ่งนั้นๆ ซึ่งเป็นเรื่องสภาวะตื่นตัวทางจิตใจต่อเหตุการณ์ หรือสถานการณ์นั้นๆ ดังนั้น เมื่อบุคคลได้รับประสบการณ์ตรงจากการได้พบเห็นเหตุการณ์การทารุณกรรมสัตว์ หรือสภาพอันน่าเวทนาของสัตว์ ตลอดจนได้เห็นการทำงานของเจ้าหน้าที่องค์กรเอกชนเหล่านั้น จึงเกิดเป็นความรู้ ความเข้าใจ จนกลายเป็นความตระหนักในที่สุด

จากความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับความตระหนักที่ว่าความรู้เป็นสิ่งที่เกิดจากข้อเท็จจริง ประสบการณ์ การสัมผัส และการใช้จิตไตร่ตรองหาเหตุผล แต่ความตระหนักเป็นเรื่องของการได้สัมผัสจากสิ่งเร้าหรือสิ่งแวดล้อม การใช้จิตไตร่ตรองแล้วจึงเกิดความสำนึกต่อปรากฏการณ์หรือสถานการณ์นั้นๆ ขึ้น เป็นเรื่องของความรู้สึกที่เกิดขึ้นในสภาวะจิตใจ โดยไม่เน้นความสามารถในการจดจำหรือระลึกได้ ซึ่งการที่จะเกิดความตระหนักขึ้นมาได้นั้นก็ต้องผ่านการมีความรู้มาก่อนเป็นเบื้องต้น (ไพลิน ศศิธนากรแก้ว, 2537) แต่จากการเปิดรับข่าวสารกับความรู้พบว่า มีความสัมพันธ์ใน

ทางลบ กล่าวคือ ผู้ที่มีการเปิดรับข่าวสารมากจะมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ และ บทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์น้อยกว่าผู้ที่มีการเปิดรับข่าวสาร น้อยกว่า ซึ่งความรู้ที่ได้รับอาจมาจากประสบการณ์ตรงที่ได้รับด้วยตนเองและจากการที่ความรู้ ความเข้าใจเป็นองค์ประกอบหลักสำคัญที่ก่อให้เกิดความตระหนัก จึงเป็นไปได้ที่ทำให้การเปิดรับ ข่าวสารไม่มีความสัมพันธ์กับความตระหนัก

ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณา เจียรตันศิริกุล (2531) ที่ศึกษา เรื่องอิทธิพลของรายการโทรทัศน์ที่มีต่อความตระหนักในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าการรับชมรายการที่ส่งเสริมความรู้ทางสิ่งแวดล้อม ไม่มีความสัมพันธ์กับความตระหนักในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ไพลิน ศศิธนากรแก้ว (2537) ที่ศึกษาการเปิดรับข่าวสารสิ่งแวดล้อมทางโทรทัศน์ ความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขต กรุงเทพมหานคร พบว่า การเปิดรับข่าวสารสิ่งแวดล้อมทางโทรทัศน์ ไม่มีความสัมพันธ์กับความ ตระหนักในการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

จารุณี บุญนิพัทธ์ (2539) ที่ศึกษาการเปิดรับข่าวสารกับความตระหนัก ทศนคติ และการมีส่วนร่วมเรื่องสิ่งแวดล้อมของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม เขตอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า การเปิดรับข่าวสารจากสมาชิกในครอบครัว เพื่อนบ้านและเจ้าหน้าที่ใน ที่ทำงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับความตระหนักในการรักษาสิ่งแวดล้อม

ชลดา ทองสุกนอก (2540) ที่ศึกษาการเปิดรับสื่อ ความรู้ ทศนคติ ความตระหนัก และ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์พลังงานของเจ้าของอาคารและโรงงานควบคุม พบว่า การเปิดรับข่าวสาร จากสื่อมวลชนไม่มีความสัมพันธ์กับความตระหนักในการอนุรักษ์พลังงาน

2.3 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์มีความสัมพันธ์กับการ สนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์โดยรวมและจากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคล มีความ สัมพันธ์เชิงบวกกับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ สามารถอธิบายได้ว่า จากการที่ประชาชนมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และ

นิตยสาร เนื่องจากสื่อมวลชนเหล่านี้เป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงคนทุกกลุ่มทุกระดับ และมีข่าวสารต่างๆ มากมายหลายประเภทให้เลือก

อีกทั้งสื่อมวลชนยังมีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่ข่าวสารให้สาธารณชนรับทราบ ในรูปของการรายงานข่าวประจำวัน บทวิเคราะห์ สถานการณ์ รายการสนทนา รายการร้องทุกข์ โดยเฉพาะจากสื่อโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โดยมีการนำเสนอในลักษณะแจ้งข้อเท็จจริง พร้อมทั้งมีการนำเสนอตัวอย่างการทารุณกรรมสัตว์อย่างชัดเจน ตรงไปตรงมา สำหรับสื่อ นิตยสารสามารถให้รายละเอียดของข่าวต่างๆ ได้มากและชัดเจนกว่าสื่ออื่นๆ โดยมักมีการนำเสนอเนื้อหาข่าวสาร ในรูปของบทความ สารคดี ซึ่งผู้อ่านสามารถเก็บเป็นหลักฐานไว้ได้นาน และเมื่อต้องการตรวจสอบ ก็สามารถย้อนกลับมาอ่านได้อีก ในขณะที่สื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ แผ่นพับ/โบรชัวร์ โปสเตอร์ เป็นสื่อที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ติดต่อกับกลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะ และมีเนื้อหาตรงกับเรื่องที่ต้องการนำเสนอ กลุ่มเป้าหมายจึงมีเวลาอ่าน และสามารถเก็บไว้ได้นาน มีรูปภาพประกอบทำให้ง่ายแก่การเข้าใจ จึงเหมาะที่จะใช้เผยแพร่ ความรู้เฉพาะเรื่องได้ดี นอกจากนี้สื่อบุคคล ซึ่งเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพอย่างยิ่งในการสื่อสาร เพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของผู้รับสาร การโน้มน้าวใจให้ผู้รับสาร คล้อยตามผู้ส่งสารสามารถทำได้ง่ายกว่าการสื่อสารผ่านสื่อมวลชน โดยเฉพาะผู้ส่งสารโน้มน้าวใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเป็นผู้นำความคิดเห็น หรือเป็นบุคคลที่ผู้รับสารเชื่อถือ มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด รวมทั้งอาจมีประสบการณ์ทางคุณวุฒิ และวัยวุฒิใกล้เคียงกันด้วยแล้วก็จะยิ่งทำให้มีโอกาสได้ คลุกคลี พูดคุย แลกเปลี่ยนข่าวสารและความคิดเห็นกันมากขึ้น ซึ่งจะทำให้การเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมสามารถทำได้ง่ายขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริกาญจน์ ปรับไต่วิตใจโย ที่กล่าวว่า โทรทัศน์เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารอันดับหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศ

งานวิจัยของวิไลลักษณ์ ฐิติพลธำรง (2540) พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ เด็กด้อยโอกาสจากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคล มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจให้การ สนับสนุนองค์กรเอกชนที่พัฒนาเด็กและเยาวชน

งานวิจัยของกนกนาฏ สง่าเนตร (2541) ที่ศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสารที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องสำอางในระบบขายตรง พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน และ สื่อบุคคล มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการซื้อเครื่องสำอางในระบบขายตรง

และงานวิจัยของธีระพล ท่วมชุมพร (2541) ที่ศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิด และเหตุผลของการตัดสินใจซื้อวิทยุติดตามตัวของเยาวชนที่ศึกษาในระดับอุดมศึกษาในเขต กรุงเทพมหานคร พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคล มีความสัมพันธ์กับเหตุผลของการตัดสินใจซื้อวิทยุติดตามตัว

จากคุณสมบัติเฉพาะตัวของสื่อต่างๆ ที่นำมาประกอบกันทำให้มีการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ไปสู่ประชาชนในระดับหนึ่ง และเนื่องจากสื่อแต่ละประเภทล้วนมีข้อดีและข้อด้อยต่างกัน เมื่อนำสื่อเหล่านี้มาใช้เผยแพร่ข่าวสารในเรื่องเดียวกัน จึงทำให้เกิดการผสมผสานสอดคล้องเป็นความสัมพันธ์ระหว่างสื่อด้วยตนเอง

และจากปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ข่าวสาร ผู้รับสารรับสารโดยผ่านกระบวนการเลือกรับ (Selective Process) Klapper (1960) โดยจะเลือกรับข่าวสารที่น่าสนใจ มีประโยชน์ และเหมาะสมตามความนึกคิดของตน ประกอบกับสภาพนิสัยใจคอของคนไทยส่วนใหญ่ที่นับถือศาสนาพุทธซึ่งเป็นผู้มีจิตใจเมตตา เมื่อได้ทราบข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเหล่านี้ แม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดความรู้ที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับสาเหตุความรุนแรงของปัญหา ตลอดจนผลกระทบที่ตามมา แต่ก็มี การให้การสนับสนุนขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ในที่สุด

สมมติฐานข้อที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ มีความสัมพันธ์กับความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

จากผลการวิจัยพบว่า ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ มีความสัมพันธ์กับความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ในเชิงบวก จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 กล่าวคือ หากประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มาก ก็จะมี ความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มาก ในทางตรงกันข้ามหากประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ของ

องค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์น้อย ก็จะมีความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์น้อยไปด้วย

ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า บุคคลจะเกิดความตระหนักต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้น ต้องผ่านการมีความรู้เป็นพื้นฐานก่อน เนื่องจากความตระหนักเป็นสิ่งที่เกิดจากประสบการณ์ต่างๆ ของบุคคลที่รวมตัวกันขึ้น ซึ่งประสบการณ์ดังกล่าวอาจจะเป็นได้ทั้งประสบการณ์จากการได้รับข่าวสารหรือประสบการณ์ที่พบเห็นโดยตรงอันก่อให้เกิดความรู้แก่บุคคลได้ทั้งสิ้น และประสบการณ์เหล่านั้นต่างมีความสัมพันธ์ระหว่างกันจนบุคคลเกิดความรู้สึกประเมินค่าสิ่งต่างๆ โดยอยู่บนพื้นฐานประสบการณ์ที่สัมพันธ์กันออกมาเป็นความตระหนัก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเบรคเลอร์ Breckler (1968) ที่กล่าวว่า ความตระหนักเกิดจากทัศนคติที่มีต่อสิ่งเร้า และองค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดความเบาหนักคือ ความรู้ ความเข้าใจ อารมณ์ความรู้สึกและพฤติกรรม เมื่อบุคคลได้รับสิ่งเร้าคือข่าวสารและความรู้จากสื่อต่างๆ แล้ว จะเกิดอารมณ์ความรู้สึกและความตระหนักในสิ่งเหล่านั้น และยังสอดคล้องกับทฤษฎีการสื่อสารที่กล่าวถึง ผลกระทบของสารที่มีต่อผู้รับสารนั้นเกิดจากสาเหตุหลายประการ สาเหตุประการหนึ่งคือ การกำหนดวาระสาร (Agenda – Setting) ซึ่งเป็นผลกระทบเชิงความรู้ที่สื่อกระจายให้ประชาชนได้ตระหนักและผูกพันในประเด็นวาระที่สื่อกำหนดขึ้น

สมมติฐานข้อที่ 4 ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

จากผลการวิจัยพบว่า ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 แต่เป็นความสัมพันธ์ในเชิงลบ กล่าวคือ ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มากก็จะมี การสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์น้อย ในทางตรงกันข้ามผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์น้อยจะมีการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มาก ซึ่งอาจเป็นเพราะปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ไม่มีความสำคัญมากเพียงพอที่จะต้องแก้ไข โดยเห็นว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่เกิดขึ้นเป็นประจำในสังคมไทย เมื่อเทียบกับปัญหาอื่นๆ เช่น ปัญหาเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับปากท้องของตนเอง ซึ่งจะเห็นได้ชัดจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปประชาชนได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ประสบกับความ

ยากลำบากในการดำรงชีวิต เวลาส่วนใหญ่หมดไปกับการทำงานและครอบครัวจนทำให้ไม่มีเวลาสนใจ กับเรื่องอื่นๆ ตลอดจนไม่สามารถให้ความช่วยเหลือใดๆ ได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ภาณีณี ชีวะไทย (2546) ที่กล่าวว่า “ปัจจัยเรื่องเวลาและวิธีการช่วยเหลือเป็นสาเหตุที่ทำให้ประชาชนไม่ให้การสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์”

นอกจากนี้ยังเกิดจากการขาดจิตสำนึกในการรักเมตตาสัตว์ ตลอดจนมีค่านิยมความเชื่อพื้นฐานในสังคมที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการดูแลสัตว์ (โรเจอร์ โจนันท์ และ เนาวรัตน์ วรวิจิตรกุล, 2545) ทำให้ประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์มากแต่กลับมีการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์น้อย

สมมติฐานข้อที่ 5 ความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

จากผลการวิจัยพบว่าความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ไม่มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแม้ว่าประชาชนส่วนใหญ่จะมีความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ในระดับสูงก็ตาม แต่ก็มีความเห็นว่าควรให้การช่วยเหลือคนมากกว่าช่วยเหลือสัตว์ นอกจากนี้ชื่อเสียงและผลงานขององค์กรก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการให้ความสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ (ศตพร ดีพา, 2546) นอกจากนี้ยังอาจเนื่องมาจากปัญหาในเรื่องความไม่สะดวกในการให้ความช่วยเหลือต่างๆ โดยเฉพาะเรื่องของเวลาและสภาพเศรษฐกิจที่บีบคั้นจึงทำให้ต้องทำงานหนักเพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงให้ชีวิตจนทำให้ไม่มีเวลามาช่วยเหลือ หรือในกรณีที่ต้องการจะให้ความสนับสนุน แต่ก็ติดขัดในเรื่องของวิธีการช่วยเหลือ โดยไม่ทราบว่าจะช่วยเหลือได้ที่ไหน ช่วยเหลืออย่างไร อีกทั้งวิธีการช่วยเหลืออาจมีความยุ่งยากซับซ้อนเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ภาณีณี ชีวะไทย (2546) ที่กล่าวว่า “ปัจจัยเรื่องเวลาและวิธีการช่วยเหลือเป็นสาเหตุที่ทำให้ประชาชนไม่ให้การสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์”

สมมติฐานข้อที่ 6 การเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคลจะเป็นตัวแปรที่อธิบายการสนับสนุนขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ได้ดีที่สุด

จากผลการวิจัยพบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ จากสื่อบุคคลมีอิทธิพลต่อการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ของประชาชนมากที่สุด จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6 กล่าวคือ หากประชาชนมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์จากสื่อบุคคลมาก ก็จะมีการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มาก ในทางตรงกันข้ามหากประชาชนมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์จากสื่อบุคคลน้อยก็จะมีการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์น้อยไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Klapper (1968) ที่อธิบายถึงบทบาทของสื่อที่มีต่อผู้รับสารว่า สื่อบุคคลเป็นประเด็นสำคัญที่ก่อให้เกิดผลต่อผู้รับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Katz และ Lazarsfeld (1955) ที่ว่า สื่อบุคคลเป็นตัวสำคัญที่จะสกัดกั้นหรือส่งเสริมคนในสังคมนั้นๆ ให้ยอมรับหรือไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง และถ้าสื่อบุคคลที่เป็นผู้นำความคิดในเรื่องที่ต้องการเปลี่ยนแปลงด้วยแล้ว บทบาทของสื่อบุคคลจะมีความสำคัญยิ่ง นับว่าสื่อบุคคลเป็นรูปแบบที่ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงและร่วมกันทำกิจกรรมได้ดีที่สุด จึงสรุปได้ว่าสื่อบุคคลเป็นตัวชี้ที่มีผลต่อการทำให้ผู้รับยอมที่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติและยอมรับร่วมมือปฏิบัติมากที่สุด

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Rogers (1978) ที่กล่าวไว้ว่า “การสื่อสารก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมของผู้รับสารได้” และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลลักษณ์ ลีติพลธำรง (2540) เรื่องการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาเด็กด้อยโอกาส ความตระหนักความเชื่อถือ และการตัดสินใจของประชาชนในการให้การสนับสนุนองค์กรเอกชนที่พัฒนาเด็กและเยาวชนที่พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเด็กด้อยโอกาสจากสื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจให้การสนับสนุนองค์กรเอกชนที่พัฒนาเด็กและเยาวชน ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีระพล ท่วมชุมพร (2541) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร ทัศนคติ และเหตุผลของการตัดสินใจซื้อวิทยุติดตามตัวของเยาวชนที่ศึกษาในระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ มีความสัมพันธ์กับเหตุผลของการตัดสินใจซื้อวิทยุติดตามตัว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. องค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ควรมีการทำประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ทางสื่อเฉพาะกิจและสื่อบุคคลให้มากเป็นพิเศษ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อเฉพาะกิจและสื่อบุคคลสูงกว่าสื่ออื่นๆ โดยอาจจะจัดการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น เช่น จัดในรูปแบบของนิทรรศการ การจัดสัมมนา โครงการฝึกอบรม การจัดอภิปราย การจัดกิจกรรมในชุมชน และตามสถานที่สาธารณะต่างๆ ให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มนิสิต/นักศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจมากที่สุด เนื่องจากนิสิต/นักศึกษาเป็นเยาวชนรุ่นใหม่ที่จะเป็นกำลังสำคัญในการเผยแพร่ความรู้ต่อไปในอนาคต ดังนั้นจึงควรมุ่งเน้นการปลูกจิตสำนึกและสร้างค่านิยมเกี่ยวกับการรักและดูแลสัตว์ที่ถูกต้องเป็นสำคัญ โดยการปรับปรุงรูปแบบและเนื้อหาของสื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ แผ่นพับ/โบรชัวร์ ไปยังสถานศึกษาต่างๆ รวมทั้งจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้ และกระตุ้นความสนใจเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ ทั้งนี้เพื่อเป็นการประสานความร่วมมือกับทางสถานศึกษาเพื่อชักชวนให้เยาวชนมาเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อต่อต้านการทารุณกรรมสัตว์

2. สื่อมวลชนควรเป็นสื่อกลางในการรับแจ้งข่าวการทารุณกรรมสัตว์จากประชาชนที่พบเห็นเหตุการณ์เพื่อนำเสนอแก่สังคม ตลอดจนเป็นตัวประสานงานไปยังองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ต่างๆ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อจะได้ทำการช่วยเหลือแก้ไขได้ทัน่วงที

3. จากผลการวิจัยพบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อต่างๆ ได้แก่ สื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคล ในระดับต่ำ ดังนั้นสื่อต่างๆควรมีการสร้างกระแสให้ประชาชนเกิดความสนใจเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น จึงควรมีการศึกษาวิจัยในลักษณะเดียวกันกับประชาชนในส่วนภูมิภาคอื่นด้วย เพื่อนำผลการวิจัยไปอ้างอิงและใช้ประโยชน์ได้กว้างขวางขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ในการวางแผนการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการวางแผนการสื่อสารเพื่อทำให้ประชาชนเกิดความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ โดยจะนำมาซึ่งการสนับสนุนต่อองค์กรดังกล่าวในที่สุด
2. ควรมีการวิจัยเพื่อหาสาเหตุว่า เหตุใดประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มาก แต่กลับมีการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์น้อย
3. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์กลยุทธ์การใช้สื่อประชาสัมพันธ์ในการเผยแพร่ข่าวสารความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ในระดับต่ำถึงต่ำมาก จึงเป็นที่น่าศึกษาว่าสื่อต่างๆ ที่เผยแพร่ออกไปนั้นมีข้อบกพร่องอย่างไร ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเนื้อหาข่าวสารที่น่าเสนอเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์จากสื่อประเภทต่างๆ เพื่อให้การเผยแพร่ข่าวสารความรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กนกนาฏ สง่าเนตร. “การเปิดรับข่าวสารที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องสำอางในระบบขายตรง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- ขวัญเรือน กิตติวัฒน์. “แนวความคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับพฤติกรรมกาซื้อสาร” พฤติกรรมการซื้อสาร. หน่วยที่ 1-8 (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2531), หน้า 5.
- จารุณี บุญนิพัทธ์. “พฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารกับความตระหนัก ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมเรื่องสิ่งแวดล้อมของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม เขตอำเภอบางปะองจังหวัดสมุทรปราการ”. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- จุลพงษ์ จุลสุคนธ์. “ปัญหาการจัดการโครงการบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการปากเกร็ด”. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2539.
- ชนานันท์ คงธนาฤทธิ์. “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการยอมรับการบริโภคสิ่งมีชีวิตที่ตัดต่อพันธุกรรม (Gmos) ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- दानินทร์ กิจนิจี. “การเปิดรับสาร ความรู้ ทักษะคิด และการอนุรักษ์พลังงานในโครงการรวมพลังหารสองของประชาชน ในกรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- ปรมะ สตะเวทิน. หลักนิเทศศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, 2538.
- พัชนี เขยจรรยา, เมตตา วิวัฒน์านุกุล, ถิรนนท์ อมวัชศิริวงศ์. แนวคิดหลักนิเทศศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ข้าวฝาง, 2538.
- ไพลิน ศศิธนากรแก้ว. “การเปิดรับข่าวสารสิ่งแวดล้อมทางโทรทัศน์ ความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการปากเกร็ด (Home For Handicapped Animals Foundation)

มูลนิธิสงเคราะห์สัตว์ (Animal Welfare Foundation). ข่าวสารสมาคมสงเคราะห์สัตว์ใน

พระบรมราชูปถัมภ์ ฉบับที่ 1 (ประจำปี 2545)

ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. การวิเคราะห์ผู้รับสาร, 2534.

ยุพา สุภากุล. การสื่อสารมวลชน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2540.

ลดาวัลย์ พอใจ. “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตอำเภอพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช.”

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

วราภรณ์ พงษ์ไพบูลย์. “การเปิดรับข่าวสารโครงการรณรงค์ให้นิยมไทย ความตระหนักถึงการ

แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ และพฤติกรรมการซื้อสินค้าของผู้บริโภค ในเขต

กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2541.

วิเชียร เกตุสิงห์. การวิจัยเชิงปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 4. นนทบุรี, 2543.

วิเชียร เกตุสิงห์. การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS. พิมพ์ครั้งที่ 3.

(ม.ป.ท.), 2541.

วิรัช อภิรัตน์กุล. การประชาสัมพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 8 : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

วิไลลักษณ์ ลีตีผลารัง. “การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาเด็กด้อยโอกาส ความตระหนัก

ความเชื่อถือและการตัดสินใจของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครในการให้

การสนับสนุน องค์การเอกชนที่พัฒนาเด็กและเยาวชน.” วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

วุฒิชัย จำนง. “พฤติกรรมการตัดสินใจการพิจารณาขอข้ายทางทฤษฎี.” วารสารพัฒนา

บริหารศาสตร์, 2521.

สมยศ นาวิการ. องค์การ ทฤษฎี และพฤติกรรม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ดวงกมล, 2520.

สมาคมป้องกันทารุณสัตว์แห่งประเทศไทย (Thai Society for the Prevention of Cruelty to

สมาคมพิทักษ์สัตว์แห่งประเทศไทย (Thai Animal Guardians Association)

Animals)

สมาคมสงเคราะห์สัตว์จากอดีตถึงปัจจุบัน. ข่าวสารสมาคมสงเคราะห์สัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์

ฉบับที่ 1 (ประจำปี 2545)

สิริกัญจน์ ปรับโตวิตใจโย. “การเปิดรับข่าวสารการท่องเที่ยวเกี่ยวกับการตัดสินใจ เดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศ.” วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

สุภารักษ์ จุตระกูล. “การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารกับความรู้ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในการทิ้งขยะแยกประเภท เพื่อการหมุนเวียนกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ (Recycle) ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

เสถียร เขยประทับ. การสื่อสารและการพัฒนา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

โสภิตสุดา มงคลเกษม. “พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการคาดเข็มขัดนิรภัยของผู้ขับขี่รถยนต์ ในกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

การสัมภาษณ์

เนาวรัตน์ วรคุณิธีรกุล. เลขาธิการสมาคมพิทักษ์สัตว์ (ไทย).สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2545.

ภาติณี ชิวะไทย. ประชาสัมพันธ์ สมาคมพิทักษ์สัตว์ (ไทย).สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2546.

โรเจอร์ โลหนันท์. ผู้อำนวยการหน่วยพิทักษ์สัตว์ สมาคมพิทักษ์สัตว์ (ไทย). สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2545.

ศตพร ดีพา.ประธานมูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการปากเกร็ด.สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2546.

ภาษาอังกฤษ

Adams, James R. Media Planning. Oxford: Aden Press, 1971.

Atkin, Charles K. News for Mass Communication Research. New York : The Free Press, 1973.

Bloom, Benjamin S. ; Thomas J. and Madaus George F. Handbook on Formative and Summative Evaluation of Student Learning. New York : Mc Graw – Hill Book Company, 1971.

- Burgoon, Micheal. and Bettinghaus, E.P. Persuasive Message Strategies, quoted in Roloff, M.E. and Miller, G.R., eds. Persuasion: New Directions in Theory and Research. Beverly Hills C.A.: Sage, 1980.
- Burgoon, Micheal. Approaching Speech/Communication. New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1974.
- Defleur, Melvin. Theories of Mass Communication. New York : John Wiley, 1967.
- Fremont E. Kast and James E. Rosenzweig, Organization and Management : A systems and Contingency Approach, Third Edition (Tokyo : McGraw – Hill Kogakusha, 1979), P.359.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : Mc Graw – Hill Book Company) 1973.
- Guessome Fur Trade Uncovered. Official Journal of The Royal Society for the Prevention of Cruelty to Animals. (Summer 2000) : 9 -10.
- Katz, E. and Paul, F. Lazarsfeld. Personal Influence. New York: The Free Press, 1955.
- Klapper, Joseph T. The Effect of Mass Communication. New York : The Free Press, 1960.
- Pratkanis, Anthony R. ; Breckler, Steven James and Greenwald, Anthony G. Attitude Structure and Function. Hillsdale, N.J. : L . Erlbaum Associates, 1989.
- Reiley and Flowerman. Group Relation as a Variable in Communications Research. America Sociologist Review. Vol.16, 1951.
- Rogers, M. Everett and Shoemaker, F. Floyd. Communication of Innovation: A Cross-Culture Approach. New York: The Free Press, 1971.
- Rogers, M. Everett. Communication Channels in Handbook of Communication. Chicago: Rand Mc Nelly, 1978.
- Schramm Wilbur. Channels and Audience in Handbook of Communication, Eds. Ithiel De Sola Pool, et al. Chicago: Rand Mc Nally Publishing Company, 1973.
- Schramm Wilbur, ed. Mass Communication. (2 nd ed.). Urbana : University of Illinois Press, 1960.
- Schramm Wilbur. Men and Media: A Look at Human Communication. New York: Harper and Row, 1973.

Shaw, M.E. and Wright. Scale for the Measurement of Attitude. New York: McGraw-Hill, 1976.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ศตพร ดีพา. แหล่งที่มา : <http://home4animal.org>[2003, March, 19]

สุนัขพอเพียง "โครงการพัฒนาส่วนพระองค์สีมมาร". แหล่งที่มา : <http://www108pet.com>
[2001, October, 2]

โครงการนุญยากมีพอ-แม่. แหล่งที่มา : <http://www.108pet.com>[2001, October, 2]

การค้าเนื้อและหนังสุนัข ต.ท่าแร่ อ.เมือง จ.สกลนคร. แหล่งที่มา : <http://www.108pet.com>[2001, October, 2]

กลุ่ม A.R.T. กับโครงการเร่งด่วน "สร้างบ้านให้หมา". แหล่งที่มา : <http://www.108pet.com>[2002, February, 21]

โครงการช่วยเหลือสุนัขชายหาด ที่เกาะสมุย. (Dog Rescue Center Samui Island). แหล่งที่มา : <http://www.108pet.com>[2002, February, 21]

สุนัขจรจัด. แหล่งที่มา : <http://www.SiamGuru.com>[2001, September, 26]

กลยุทธ์ใหม่แก้ปัญหาสุนัขจรจัดปี 2000. แหล่งที่มา : <http://www.ThailandPet.com>
[2001, October, 6]

ชูชาติ สายเชื้อ. สุนัขจรจัดในกรุงเทพมหานครมาจากไหน?. แหล่งที่มา : <http://www.ThailandPet.com>[2001, October, 6]

หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ. หมาหัวเฒ่า. แหล่งที่มา : <http://www.geocities.com/petdonation>
[2002, April, 17]

Campaigns : Fur Trade. Available from : <http://www.WSPA.com>[2001, October, 6]

Pet Respect. Available from : <http://www.WSPA.com>[2001, October, 6]

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

เรื่อง “การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ ความรู้ ความตระหนัก และการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์”

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโท คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอความกรุณาในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงมากที่สุด และขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

สัตว์ที่ถูกทารุณกรรม หมายถึง สัตว์ที่มนุษย์สามารถนำมาเลี้ยงดูไว้เป็นเพื่อนแก้เหงา เพราะความเอ็นดูไม่ได้หวังผลทางการค้า และจำนวนสัตว์มีไม่มาก เช่น สัตว์เลี้ยง สัตว์ที่มีขนาดเล็ก ได้แก่ สุนัข แมว ช้าง(ในฐานะสัตว์เลี้ยง) ไก่แจ้ นก ปลาตู้สวยงาม เป็นต้น ซึ่งสัตว์เหล่านี้ได้รับบาดเจ็บ พิการ เจ็บป่วย ทางด้าน ร่างกาย จิตใจ ถูกทอดทิ้งเร่ร่อน จรจัดไม่มีเจ้าของ หรือมีเจ้าของแต่ไม่ได้รับการดูแลตามสภาพอันควร

องค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ หมายถึง หน่วยงานซึ่งเอกชนหรือประชาชนจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินกิจกรรมในการช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ โดยไม่แสวงผลประโยชน์และค่ากำไร มีการดำเนินงานอย่างมีระเบียบแบบแผน ซึ่งรู้จักกันในนามมูลนิธิ สมาคม องค์กรหรือหน่วยงาน ตัวอย่างเช่น สมาคมพิทักษ์สัตว์แห่งประเทศไทย, มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการปากเกร็ด, มูลนิธิสงเคราะห์สัตว์ เป็นต้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย หรือเติมค่าลงใน ที่กำหนดไว้ โดยเลือกข้อที่ตรงกับ

	สำหรับผู้วิจัย
คำตอบของท่านมากที่สุด	
1. เพศ ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง	1. ____
2. อายุ ☐ 1. ต่ำกว่า 20 ปี ☐ 2. 20 – 30 ปี	2. ____
☐ 3. 31 - 40 ปี ☐ 4. 41 – 50 ปี	
☐ 5. 51 ปีขึ้นไป	
3. สถานภาพสมรส ☐ 1. โสด ☐ 2. สมรส	3. ____
☐ 3. หย่าร้าง ☐ 4. อื่น ๆ โปรดระบุ	
4. ระดับการศึกษา ☐ 1. ต่ำกว่ามัธยม ☐ 2. มัธยมศึกษา / ปวช.	4. ____
☐ 3. อนุปริญญา / ปวส. ☐ 4. ปริญญาตรี	
☐ 5. สูงกว่าปริญญาตรี ☐ 6. อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

5. อาชีพ 1. นิสิต/นักศึกษา 2. ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ 5.
3. พนักงานบริษัทเอกชน 4. นักธุรกิจ / ประกอบอาชีพส่วนตัว
5. รับจ้างทั่วไป
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนโดยประมาณ
1. ต่ำกว่า 5,000 บาท 4. 20,001 - 30,000 บาท 6.
2. 5,000 - 10,000 บาท 5. 30,001 - 40,000 บาท
3. 10,001 - 20,000 บาท 6. 40,001 บาทขึ้นไป
7. รายได้ที่ท่านสามารถหาได้
1. ไม่ค่อยพอใช้ 2. เพียงพอ แต่พุ่มเพื่อยไม่ได้ 7.
3. หาได้มาก จนสามารถพุ่มเพื่อยได้ 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 2 : การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. ท่านเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ จากสื่อต่าง ๆ เหล่านี้มากน้อยเพียงใด

ประเภทของสื่อ	มากที่สุด (ทุก สัปดาห์)	มาก (3 ครั้ง/เดือน)	ปานกลาง (2 ครั้ง/เดือน)	น้อย (1 ครั้ง/เดือน)	นานกว่า นั้น ไม่เคยเลย	
1. โทรทัศน์						8. <input type="text"/>
2. วิทยุ						9. <input type="text"/>
3. หนังสือพิมพ์						10. <input type="text"/>
4. นิตยสาร						11. <input type="text"/>
5. แผ่นพับ, โบรชัวร์						12. <input type="text"/>
6. สื่ออินเทอร์เน็ต						13. <input type="text"/>
7. โปสเตอร์						14. <input type="text"/>
8. ป้ายประกาศ						15. <input type="text"/>
9. เจ้าหน้าที่จากองค์กร เอกชนที่ช่วยเหลือและ สงเคราะห์สัตว์						16. <input type="text"/>
10. เพื่อนบ้าน						17. <input type="text"/>

ประเภทของสื่อ	มากที่สุด (ทุก สัปดาห์)	มาก (3 ครั้ง/เดือน)	ปานกลาง (2 ครั้ง/เดือน)	น้อย (1 ครั้ง/เดือน)	น้อยกว่า นั้น ไม่เคยเลย	
11. เพื่อนฝูง						18. <input type="text"/>
12. สมาชิกในครอบครัว/ ญาติพี่น้อง						19. <input type="text"/>
13. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....						20. <input type="text"/>

2. ท่านคิดว่า ท่านได้รับความรู้หรือเข้าใจในเรื่องปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อใดมากที่สุด

- 1. โทรทัศน์
- 2. วิทยุ
- 3. หนังสือพิมพ์
- 4. นิตยสาร
- 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

21.

3. ในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทารุณกรรมสัตว์ของท่านเกิดจากสาเหตุใดบ้าง

ประเภทของสื่อ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. เกิดจากความสนใจของตัวเอง						22. <input type="text"/>
2. บุคคลอื่นทำให้ท่านเกิดความสนใจ						23. <input type="text"/>
3. เป็นความบังเอิญ						24. <input type="text"/>
4. ปัญหาการทารุณกรรมสัตว์มีส่วน เกี่ยวข้องกับ ท่าน (เช่นเกี่ยวกับการทำงาน/การเรียน)						25. <input type="text"/>
5. เป็นการฆ่าเวลา						26. <input type="text"/>
6. ต้องการข่าวสารเพื่อนำไปพูดคุย/โต้แย้งกับผู้อื่น						27. <input type="text"/>
7. ต้องการติดตามความเคลื่อนไหวและเหตุการณ์ ต่าง ๆ						28. <input type="text"/>

4. ข่าวสารเกี่ยวกับการทารุณกรรมสัตว์ที่ท่านได้รับส่วนมากเป็นเรื่องเกี่ยวกับการทารุณกรรม

สัตว์ประเภทใด (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- 1. สัตว์เลี้ยง ได้แก่ สุนัข , แมว, ช้าง, นก เป็นต้น
- 2. สัตว์เศรษฐกิจ ได้แก่ หมู, วัว, ควาย เป็นต้น
- 3. สัตว์ป่า ได้แก่ เสือ, ชะนี, กวาง เป็นต้น
- 4. สัตว์ทดลอง ได้แก่ ลิง, หนู , กระต่าย เป็นต้น
- 5. อื่น (โปรดระบุ).....

29.

30.

31.

32.

33.

5. ท่านได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการทารุณกรรมสัตว์ จากสื่อต่าง ๆ ในรูปแบบใดบ้าง

รูปแบบการนำเสนอ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. บทความ						34. <input type="text"/>
2. สารคดี						35. <input type="text"/>
3. ข่าว						36. <input type="text"/>
4. บทสัมภาษณ์, บทสนทนา						37. <input type="text"/>
5. อื่น ๆ โปรดระบุ						38. <input type="text"/>
.....						

6. ท่านพบว่าข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จากสื่อต่าง ๆ มีการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะใดบ้าง

ลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. มีการนำเสนอที่ทำให้เกิดความสะเทือนใจ						39. <input type="text"/>
2. มีการนำเสนอแบบตรงไปตรงมา มีความถูกต้องและเชื่อถือได้						40. <input type="text"/>
3. มีการยกตัวอย่าง หรือนำตัวอย่างมาเสนอด้วยเช่น ยกตัวอย่างการทารุณกรรมสัตว์ต่าง ๆ มาประกอบ						41. <input type="text"/>
4. มีการนำเสนอแบบเปรียบเทียบ ประชดประชัน, เสียดสีสังคม						42. <input type="text"/>
5. มีการนำเสนอที่ชี้ทางออกให้กับผู้อ่าน / ผู้ชม / ผู้ฟังด้วย						43. <input type="text"/>
6. มีการนำเสนอทั้งข้อคิด / ปรัชญาให้ไปขบคิดต่อ						44. <input type="text"/>
7. มีบทวิจารณ์ และแสดงความคิดเห็น						45. <input type="text"/>
8. มีวัตถุประสงค์เพียงเพื่อเพิ่มยอดขายเป็นสำคัญ						46. <input type="text"/>
9. มีการให้ความสำคัญกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์มากขึ้นเป็นลำดับ						47. <input type="text"/>
10. อื่น ๆ โปรดระบุ.....						48. <input type="text"/>

**ตอนที่ 3 : ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชน
ที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์**

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

ส่วนที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์

1. ข้อใดตรงกับความหมายของการทารุณกรรมสัตว์มากที่สุด 49.
 1. การฆ่าสัตว์ตัดชีวิต เช่น การใช้ยาเบื่อเพื่อควบคุมจำนวนประชากรสุนัขจรจัด
ในกรุงเทพมหานคร
 2. การทุบตีและทำร้ายสัตว์ให้ได้รับความเจ็บปวด
 3. การนำสัตว์เลี้ยงที่ไม่ต้องการไปปล่อยตามข้างถนน และวัด โดยขาดความรับผิดชอบ
 4. การกระทำใดๆ ซึ่งส่งผลให้สัตว์ต้องได้รับความทุกข์ทรมานโดยไม่จำเป็น ไม่ว่าจะ
จะทางร่างกาย หรือจิตใจโดยตรงหรือโดยอ้อมโดยตั้งใจหรือไม่เจตนา

2. สาเหตุสำคัญที่ทำให้ปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ยังคงมีอยู่ในสังคมไทย 50.
 1. การขาดจิตสำนึกในการรักสัตว์และขาดความรับผิดชอบต่อที่ตลอดจนขาดความเข้าใจ
ที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่อง สวัสดิภาพสัตว์
 2. ประชาชนทั่วไปคิดว่าเป็นเรื่องไกลตัวที่ไม่ส่งผลกระทบต่อตนเองจนเห็นเป็นเรื่องปกติ
โดยไม่สนใจร่วมกันแก้ไข
 3. ขาดกฎหมายรองรับในการลงโทษผู้ที่กระทำทารุณกรรมสัตว์
 4. ถูกทุกข้อ

3. ข้อใดต่อไปนี้เป็น ไม่จัด เป็นการทารุณกรรมสัตว์ 51.
 1. การปล่อยนกลปล่อยปลาเป็นการช่วยให้สัตว์พ้นจากการกักขังที่ได้กักขัง
 2. สอนสัตว์และละครสัตว์มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และส่งเสริมให้คนรักสัตว์มากขึ้น
 3. การเลี้ยงสัตว์ในกรงและให้อาหารอย่างดีจนมีลูกคดแสดงว่าสัตว์มีความสุข
 4. การทำหมันสุนัขเพื่อป้องกันการปล่อยให้มีลูกออกมาเสี่ยงกับการจรจัดหรือถูกรถชน

4. ข้อความต่อไปนี้เป็นข้อใด ถูกต้อง 52.
 1. ข้างทั้งหมดถือเป็นสัตว์ป่าและได้รับการคุ้มครองภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครอง
สัตว์ป่าอยู่แล้ว
 2. ประชาชนในจังหวัดสกลนครส่วนใหญ่ยังคงยากจนจึงจำเป็นต้องบริโภคเนื้อสุนัข
เพราะมีราคาถูก
 3. เนื้อสัตว์ที่บรรจุห่อขายในซูเปอร์มาร์เก็ตมาจากสัตว์ที่ผ่านการฆ่าที่ได้มาตรฐาน
ไม่ทารุณสัตว์
 4. ผิดทุกข้อ

5. ข้อใดคือความแตกต่างของ "การอนุรักษ์สัตว์" "สวัสดิภาพสัตว์" และ "สิทธิสัตว์" 53.
1. "การอนุรักษ์สัตว์" เน้นที่การรักษาชีวิตและสายพันธุ์ของสัตว์ให้คงอยู่
 "สวัสดิภาพสัตว์" เน้นที่การปฏิบัติต่อสัตว์อย่างถูกต้องโดยไม่ได้รับความทุกข์ทรมาน
 จนเกินความจำเป็น ซึ่งประเมินจากสภาวะทางร่างกายและจิตใจของสัตว์ในขณะที่ต้อง
 เผชิญกับสภาพแวดล้อม
 "สิทธิสัตว์" เน้นที่ความเสมอภาคของคนกับสัตว์
2. "การอนุรักษ์สัตว์" หมายถึง การสนับสนุนให้คนหันมารักสัตว์มากขึ้น
 "สวัสดิภาพสัตว์" หมายถึง สัตว์ทุกตัวจะต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่จากเจ้าของเป็นอย่างดี
 "สิทธิสัตว์" หมายถึง สิทธิในการเลือกเจ้าของได้
3. "การอนุรักษ์สัตว์" หมายถึง ความพยายามในการเพิ่มจำนวนสัตว์ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
 "สวัสดิภาพสัตว์" หมายถึง การเลี้ยงดูให้สัตว์ได้รับความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ
 "สิทธิสัตว์" หมายถึง การออกกฎหมายป้องกันการทารุณกรรมสัตว์
4. "การอนุรักษ์สัตว์" หมายถึง การดูแลรักษาสัตว์ให้มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง
 "สวัสดิภาพสัตว์" หมายถึง การรักษาชีวิตและสายพันธุ์ของสัตว์ให้คงอยู่
 "สิทธิสัตว์" หมายถึง สิทธิในการได้รับความรักและเอาใจใส่จากเจ้าของ
6. การแก้ไขปัญหาคารุณกรรมสัตว์เป็นหน้าที่ของใคร 54.
1. รัฐบาล 3. เจ้าหน้าที่องค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือสัตว์
2. ช่างราชการ 4. ประชาชนทุกคน
7. ข้อใดไม่ใช่วิธีการแก้ปัญหาคารุณกรรมสัตว์ที่ถูกต้อง 55.
1. สร้างค่านิยมที่ถูกต้องตลอดจนปลูกจิตสำนึกแก่ประชาชนในการรักและเมตตาสัตว์
2. ให้ความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องในการดูแลสัตว์
3. ออกกฎหมายเพื่อป้องกันและลงโทษผู้ที่ทำทารุณกรรมสัตว์
4. การปลูกฝังค่านิยมให้ประชาชนทุกคนต้องมีสัตว์เลี้ยงเป็นของตนเอง
8. เหตุผลที่เราต้องช่วยกันป้องกันและแก้ไขปัญหาคารุณกรรมสัตว์คือ 56.
1. เป็นการช่วยเหลือสัตว์ให้พ้นจากความทุกข์ทรมาน ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยของ
 ทั้งคนและสัตว์
2. สัตว์เป็นส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อม และที่สำคัญสัตว์มีสัมผัสรับรู้ความเจ็บปวด
 ตลอดจนมีความต้องการทางธรรมชาติเช่นเดียวกับมนุษย์

3. เป็นการเสริมสร้างเมตตาจิต และจริยธรรมที่ดีแก่สังคม
4. ถูกทุกข้อ
9. สัตว์ประเภทใดที่ถูกทารุณกรรม**มากที่สุด** 57.
1. สัตว์เศรษฐกิจ และ สัตว์ป่า
2. สัตว์ป่า และสัตว์ทดลอง
3. สัตว์ทดลอง และ สัตว์เลี้ยง
4. สัตว์เลี้ยง และ สัตว์เศรษฐกิจ
10. ท่านคิดว่าข้อความต่อไปนี้ข้อใด**ไม่ถูกต้อง** 58.
1. การฆ่าสัตว์เพื่อบริโภคไม่ใช้การทารุณสัตว์หากกระทำโดยไม่ให้สัตว์ถูกทรมาน
2. การนำสุนัขไปปล่อยข้างถนนหรือตามวัด เป็นการบดบาปให้สังคม
3. การให้สัตว์เลี้ยงเป็นของกำนัลเป็นการเสริมสร้างสวัสดิภาพสัตว์ที่ได้ผลดีทางหนึ่ง
4. การนำสัตว์ป่ามาขังในวัดเพื่อให้คนสงสารเป็นการทารุณสัตว์โดยไม่จำเป็น

ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

11. ข้อใดต่อไปนี้คือความหมายขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ที่**ถูกต้องที่สุด** 59.
1. หน่วยงานที่เอกชนหรือประชาชนจัดตั้งขึ้น เพื่อดำเนินกิจกรรมในการช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ โดยได้รับการสนับสนุนในด้านค่าใช้จ่ายจากรัฐบาลเท่านั้น
2. หน่วยงานต่างประเทศที่จัดตั้งขึ้น เพื่อทำงานด้านการช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ ซึ่งมีสาขาอยู่ตามประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยด้วย
3. กลุ่มคนรักสัตว์ที่รวมตัวกันเฉพาะกิจเพื่อดำเนินงานในการช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์
4. หน่วยงานซึ่งเอกชนหรือประชาชนจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินกิจกรรมในการช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ โดยไม่แสวงหาผลประโยชน์และคำกำไรมีการดำเนินงานอย่างมีระเบียบแบบแผนซึ่งรู้จักกันในนามมูลนิธิ สมาคม องค์กร หรือ หน่วยงานต่าง ๆ
12. ข้อใดต่อไปนี้**เป็น**หน้าที่ขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ 60.
1. เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชนในเรื่องการเลี้ยงและการดูแลรับผิดชอบต่อสัตว์เลี้ยงของตน
2. ช่วยเหลือสัตว์พิการบาดเจ็บจรจัดทั่วไปที่ไม่มีเจ้าของและช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ให้ได้รับการรักษา มีอาหารกิน มีที่อยู่อาศัยถาวรไปชั่วชีวิต

3. สร้างสำนักแห่งความเมตตาให้สังคมเห็นคุณค่าของสัตว์และรณรงค์ป้องกันแก้ไขปัญหาลิทธิและสวัสดิภาพสัตว์โดยสันติวิธี
4. ถูกทุกข้อ

13. ข้อใดกล่าวได้**ถูกต้องที่สุด**

61.

1. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ได้มาจากรัฐบาลมากกว่าการได้รับการระดมทุนทั้งในและต่างประเทศ
2. เมื่อท่านเกิดความเบื่อหน่ายหรือไม่ต้องการจะดูแลสัตว์เลี้ยงของท่าน ๆ สามารถนำไปได้ที่มูลนิธิช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ได้
3. องค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์เป็นองค์กรที่มุ่งสร้างประโยชน์แก่สังคมโดยไม่แสวงหาผลประโยชน์ด้านการเงิน
4. หน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานของภาครัฐบาล

14. ข้อใดเป็นองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

62.

1. กรมป่าไม้
2. ศูนย์ศึกษาชีวิตสัตว์ประเวศ
3. ศูนย์ควบคุมประชากรสุนัขดินแดง
4. สมาคมพิทักษ์สัตว์แห่งประเทศไทย

15. ข้อใด**มิใช่**ผลงานตามบทบาทหน้าที่ของสมาคมพิทักษ์สัตว์แห่งประเทศไทย

63.

1. การเสนอร่าง พรบ.ป้องกันการทารุณกรรมสัตว์ฉบับแรกของประเทศไทย
2. ช่วยเหลือดูแลสัตว์พิการบาดเจ็บให้ได้รับการรักษามีอาหารการกินและที่อยู่อาศัยถาวรไปชั่วชีวิต
3. เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจตลอดจนข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับสิทธิและสวัสดิภาพสัตว์แก่สาธารณชน
4. คอยรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับสวัสดิภาพสัตว์ตลอดจนตรวจสอบสถานการณ์ทารุณสัตว์ทุกประเภทพร้อม ทั้งให้ความช่วยเหลือโดยคำนึงถึงสวัสดิภาพของสัตว์และความปลอดภัยของสาธารณชนเป็นหลัก

**ตอนที่ 4 : ความตระหนักต่อปัญหาการทารุณกรรมสัตว์และต่อความสำคัญขององค์กรเอกชน
ที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์**

คำชี้แจง : กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ท่านมีความคิดเห็นต่อเรื่องนี้อย่างไร	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	
1. สัตว์เป็นสิ่งมีชีวิตและเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อม ปัญหาการทารุณกรรมสัตว์จึงถือเป็นปัญหาที่ทุกคน ควรให้ความสำคัญและร่วมกันแก้ไข						64. <input type="text"/>
2. ปัจจุบันมีสัตว์จำนวนมากได้รับความทุกข์ทรมานจาก การทารุณกรรมของมนุษย์						65. <input type="text"/>
3. ควรร่วมมือกันในการสอดส่องดูแลไม่ให้เกิดการ ทารุณกรรมสัตว์และเป็นการลดปัญหาการ ทารุณกรรมสัตว์ในสังคม						66. <input type="text"/>
4. ปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ส่วนใหญ่เกิดจากการ กระทำของมนุษย์และมีผลต่อจริยธรรมสังคม						67. <input type="text"/>
5. การตีไก่, กัดปลา, ชนวัว เป็นการละเล่นพื้นบ้านหรือ ประเพณีท้องถิ่นแต่ไม่ใช่วัฒนธรรมประจำชาติ จึง ไม่ควรส่งเสริมแต่ควรปล่อยให้เลิกลาไปตามยุคสมัย						68. <input type="text"/>
6. การนำช้างมาเดินขอกทานในกรุงเทพฯ เป็นการนำ ความยากจนของคน และความอดอยากของช้างมา เป็นข้ออ้าง						69. <input type="text"/>
7. การจัดการปัญหาสุนัขจรจัดโดยการใช้ยาพิษไม่ใช่ การแก้ปัญหาที่ถูกต้องและเป็นการกระทำที่ผิด กฎหมาย						70. <input type="text"/>
8. สื่อต่างๆ ให้ความสำคัญกับปัญหาการทารุณกรรม สัตว์น้อยเกินไป						71. <input type="text"/>
9. บุคคลที่ทำหน้าที่ช่วยเหลือและมีส่วนร่วมในการลด ปัญหาการทารุณกรรมสัตว์เป็นบุคคลที่น่ายกย่อง						72. <input type="text"/>
10. องค์กรเอกชนเป็นหน่วยงานหลักสำคัญและมี บทบาทในการช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มาก กว่าหน่วยงานของรัฐบาล						73. <input type="text"/>
11. ประชาชนควรให้การสนับสนุนแก่องค์กรเอกชนเพื่อ ทำหน้าที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์						74. <input type="text"/>

ท่านมีความคิดเห็นต่อเรื่องนี้อย่างไร	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	
12. หน่วยงานของรัฐบาลสามารถทำหน้าที่ช่วยเหลือและ สงเคราะห์สัตว์ได้โดยลำพัง						75. <input type="text"/>
13. องค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ใน ปัจจุบันมีส่วนช่วยสัตว์ได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น						76. <input type="text"/>
14. รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับองค์กรเอกชนที่ ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์โดยการจัดสรรเงินทุน ช่วยเหลือ						77. <input type="text"/>
15. องค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์ช่วยให้ สัตว์กลุ่มหนึ่งมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น						78. <input type="text"/>
16. องค์กรเอกชนที่ทำงานด้านการช่วยเหลือและ สงเคราะห์สัตว์ในประเทศไทยยังมีจำนวนน้อยมาก						79. <input type="text"/>
17. องค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์เป็น หน่วยงานที่สำคัญและจำเป็นต่อสังคมไทย						80. <input type="text"/>
18. คนที่มีสัตว์เลี้ยงในปัจจุบันมีความเข้าใจเรื่องการรับ ผิดชอบและให้ความสำคัญเรื่องสวัสดิภาพสัตว์ มากขึ้น						81. <input type="text"/>
19. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับ ปัญหาการทารุณกรรมสัตว์เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึก และทำให้ประชาชนเกิดความตระหนักในการแก้ไข ปัญหา						82. <input type="text"/>
20. ประเทศไทยควรมีการออกกฎหมายเพื่อป้องกัน การทารุณกรรมสัตว์						83. <input type="text"/>

ตอนที่ 5 : การสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

คำชี้แจง : กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่สอดคล้องความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

การสนับสนุนองค์กรเอกชน ที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์	บ่อยที่ สุด	บ่อย	ตาม สม ควร	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย เลย	
1. ท่านบริจาคเงินให้กับองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและ สงเคราะห์สัตว์						84. ☐
2. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมในฐานะอาสาสมัครช่วยเหลือ องค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์						85. ☐
3. ท่านเคยไปช่วยงานองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและ สงเคราะห์สัตว์						86. ☐
4. ท่านทำหน้าที่ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ขององค์กร เอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์						87. ☐
5. ท่านชักชวนเพื่อนฝูงให้ช่วยกันบริจาคเงินให้กับ องค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์						88. ☐
6. ท่านให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในการออกหาทุน เพื่อการดำเนินงาน						89. ☐
7. ท่านนำสิ่งของที่จำเป็นสำหรับสัตว์ เช่น อาหาร ข้าวสาร ยารักษาโรค ไปให้องค์กรเอกชนที่ ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์						90. ☐
8. ท่านเข้าร่วมโครงการต่างๆขององค์กรที่ช่วยเหลือ และสงเคราะห์สัตว์ อาทิเช่น โครงการหนอยากมี พ่อแม่, โครงการวันละบาทต่อชีวิตหมา, แมว โดย การบริจาคเงินเป็นรายเดือนเพื่อส่งเสริมและ สนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรนั้นๆ						91. ☐
9. ท่านขอรับสัตว์จากองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและ สงเคราะห์สัตว์มาเลี้ยงดู						92. ☐
10. ท่านเข้าร่วมประชุมสัมมนาและ/หรือเข้าฟัง การบรรยายกิจกรรมเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการ ทารุณกรรมสัตว์						93. ☐
11. ท่านมักจะเก็บเอกสารเกี่ยวกับการทารุณกรรมสัตว์ เพื่อนำไปแจกจ่ายให้แก่ผู้สนใจ						94. ☐

การสนับสนุนองค์กรเอกชน ที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์	บ่อยที่ สุด	บ่อย	ตาม สม ควร	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย เลย	
12. ท่านมักจะบริจาคเศษสตางค์ลงในกล่องรับบริจาค เสมอ ๆ						95. <input type="text"/>
13. ท่านเคยนำกล่องรับบริจาคไปตั้งตามสถานที่ต่างๆ เพื่อรับบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธา						96. <input type="text"/>
14. ท่านเคยจัดงานโดยงดของขำขันแต่ตั้งกล่องรับ บริจาคขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์ สัตว์ไว้ให้แขกบริจาคแทนของขำขัน						97. <input type="text"/>

ข้อใดมีผลต่อท่านในการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์

คำชี้แจง : กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

การสนับสนุนองค์กรเอกชน ที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อยที่ สุด	
1. ชื่อเสียงขององค์กร						98. <input type="text"/>
2. ชื่อเสียงของบุคคลในองค์กร						99. <input type="text"/>
3. ผลงานที่ผ่านมาขององค์กร						100. <input type="text"/>
4. ท่านช่วยเหลือองค์กรที่เป็นข่าวบ่อย ๆ ในสื่อต่าง ๆ						101. <input type="text"/>
5. ช่วยเหลือองค์กรที่มีคนแนะนำหรือพูด ให้ฟัง เช่น เพื่อน สมาชิกในครอบครัว เป็นต้น						102. <input type="text"/>
6. ช่วยเหลือองค์กรที่คุ้นเคย						103. <input type="text"/>
7. สถานะการเงินขององค์กร						104. <input type="text"/>
8. ช่วยเหลือตามโอกาสเหมาะสม เช่น มีการเรียไร การตั้งกล่องรับบริจาค						105. <input type="text"/>
9. ช่วยเหลือตามความสะดวกเช่น อยู่ใกล้ บ้าน , ที่ทำงาน เป็นต้น						106. <input type="text"/>

สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการให้ความสนับสนุนขององค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์มากน้อยเพียงใด

คำชี้แจง : กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่สอดคล้องความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการให้ความสนับสนุน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. เพื่อนแนะนำ หรือพูดให้ฟัง						107. <input type="text"/>
2. รับทราบข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ						108. <input type="text"/>
3. ได้รับเอกสารแผ่นพับโบรชัวร์ขององค์กรต่าง ๆ						109. <input type="text"/>
4. ความคิดเห็นของสมาชิกในครอบครัว						110. <input type="text"/>
5. กำลังทรัพย์ของท่าน						111. <input type="text"/>

- ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม -

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวพัชรา ระบบกิจการดี เกิดเมื่อวันที่ 29 สิงหาคม พ.ศ. 2513 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนสตรีวิทยา และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขามัธยมศึกษา – วิทยาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2534 และ ได้เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตรพัฒนการ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2543

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย